

B.A. (Sem.-1) Examination
101

Compl. Language Parsian
March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્રશ્ન ૧ (અ) ચંદ્રભાન બ્રાહ્મણનું જીવનપરિચય આપી તેમની સાહિત્યિક સેવાઓ પર નોંધ લખો.

(14)

અથવા

પ્રશ્ન ૧ (અ) ચંદ્રભાન બ્રાહ્મણનાં સમયની રાજકીયપરિસ્થિતિ પર વિસ્તૃત માહિતી આપો.

પ્રશ્ન ૧ (બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (ગમે તે ચાર)

(04)

૧ ચંદ્રભાન બ્રાહ્મણને સુલોખનકળા કોની પાસેથી શીખી હતી ?

૨ પુસ્તક " સ્થર ચમન " કેટલા ભાગમાં વિભાજિત છે ?

૩ શાહજહાંનાં દરબારના રાજકવિ કોણ હતા ?

૪ ચંદ્રભાન બ્રાહ્મણનાં સમકાલીન કવિઓનાં નામ આપો.

૫ અક્કલખાનનાં મૃત્યુ પછી ચંદ્રભાન બ્રાહ્મણ કયા આશ્રયદાતાની સેવામાં રહ્યા ?

૬ ચંદ્રભાન બ્રાહ્મણનું જન્મ કયાં અને કયારે થયું ?

પ્રશ્ન ૨ (અ) ચંદ્રભાન બ્રાહ્મણનાં આશ્રયદાતાઓ પર સવિસ્તાર નોંધ લખો.

(14)

અથવા

પ્રશ્ન ૨ (અ) ગઝલનું અર્થ જણાવી તેના આરંભ અને વિકાસ પર વિગતે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન ૨ (બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (ગમે તે ચાર)

(04)

૧ કારસીપધના પિતા કોને કહેવાય છે ?

૨ ગઝલની પ્રથમ અને અંતિમ પંક્તિને શું કહેવાય છે ?

૩ શાહજહાંએ ચંદ્રભાન બ્રાહ્મણને શું કાર્ય સોંપ્યું હતું ?

૪ ચંદ્રભાન બ્રાહ્મણ એ પ્રાથમિક શિક્ષણ કોની પાસેથી પ્રાપ્ત કર્યું હતું ?

૫ ગઝલકાવ્યપ્રકારમાં કયા કયા વિષયો વર્ણવવામાં આવે છે ?

૬ ગઝલકાવ્ય પ્રકારમાં પંક્તિઓની સંખ્યા કેટલી હોવી જોઈએ ?

પ્રશ્ન ૩ સમજૂતીસહિત અનુવાદ કરો. (ગમે તે સાત)

(17)

(૧) ای برتر از تصور و وهم گمان ما

ای در میان ما و برون از میان ما

(૨) بی اختیار کرد دل ما قرار عشق

دیگر بدست عشق بود اختیار ما

(૩) همیشه زلف ترا اضطراب در کار است

چگونه جمع کنم خاطر پریشان را

(૨) અય સુરુ તેહલડસુ ઢલુન સુલમ ઝરુ ઢુ

કુન ંનુકુ ઢુડ સુલમ ઝરુ અનુર કુરુ ઢુ

(ૡ) ઢુર કુલ ડુલ ઝુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

સુલુ ઝુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

(ૢ) સુઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

કુ કુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

(ૣ) ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

કુ અકુઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

(૤) કુ કુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

(૥) ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

(૦) ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

(07)

(૧) લુલુ (ૢ) ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

(ૢ) ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

(07)

(ૣ) ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

(03)

૧ અકુઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

ૢ સુઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

ૣ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

૤ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ ઢુ

.....

B.A. (Sem.-1) Examination

101

Compl. Language French

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

Paper -French

Q-1 Match the following:

(7)

A	B
1. Dimanche	a. Friday
2. Vendredi	b. Tuesday
3. Lundi	c. Wednesday
4. Mardi	d. Saturday
5. Samedi	e. Thursday
6. Mercredi	f. Sunday
7. Jeudi	g. Monday

Q-2 Match the following:

(12)

A	B
1. January	a. Juillet
2. September	b. Mai
3. August	c. Janvier
4. April	d. Fevrier
5. July	e. Aout
6. February	f. Septembre
7. March	g. Octobre
8. October	h. Mars
9. December	i. Novembre
10. Jun	j. Decembre
11. November	k. Juin

M 8-26-2

6. Cinquante-six -
7. Cent -
8. soixante-sept -
9. Vingt -
10. Deux -

Q-7 Match the Following:

(5)

A	B
1. Bonjour	a. Welcome
2. Bienvenue	b. Good morning
3. Bonne nuit	c. Good evening
4. Comment Ça Va?	d. Good night
5. Bonsoir	e. How are you?

Q- 8 Unjumble the words:

(5)

1. BNOUJR
2. ARUOVIER
3. BNNOTIUEN
4. BNSORIN
5. SAULT

Q-9 Re-arrange these sentences in the correct order:

(08)

1. Canadien/sommes/nous.
2. Petit / il/ est.
3. belles/sont/elle
4. êtes/grosse/vous.

Q-11 Replace un, une, des by le, la, les.

(4)

Follow the example:

Example: Unepomme = La pomme

1. Unetomate=
2. Un fruit =
3. La pomme de terre =
4. Un raisin=

x ————— x ————— x

B.A. (Sem.-1) Examination

CC 101

Parsian

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્રશ્ન ૧ (અ) હાકિઝ શીરાઝીનું જીવનચરિત્ર આલેખી તેમની સાહિત્યિક સેવાઓ પર સવિસ્તાર માહિતી આપો. (14)

અથવા

પ્રશ્ન ૧ (અ) કારસી ગઝલનો આરંભ અને વિકાસ સવિસ્તાર વર્ણવો.

પ્રશ્ન ૧ (બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (ગમે તે ચાર) (04)

- ૧ ગઝલ શબ્દની ઉત્પત્તિ કયા શબ્દ પરથી થઈ છે ?
- ૨ ગઝલમાં ઓછામાં ઓછી કેટલી પંક્તિઓ હોવી જોઈએ ?
- ૩ ગઝલની પ્રથમ અને અંતિમ પંક્તિને શું કહેવાય છે ?
- ૪ કારસીસાહિત્યનાં પ્રખ્યાત ગઝલકારોનાં નામ આપો.
- ૫ હાકિઝ શીરાઝીનું પુરૂ નામ લખો.
- ૬ હાકિઝ શીરાઝીનાં કાવ્યસંગ્રહની પ્રસ્તાવના કોણે લખી ?

પ્રશ્ન ૨ (અ) કારસીપદ્યનાં પ્રકારો પર વિસ્તૃત માહિતી આપો. (14)

અથવા

પ્રશ્ન ૨ (અ) હાકિઝશીરાઝીનાં સમયની રાજકીય અને સાહિત્યિકસ્થિતિ પર પ્રકાશ નાંખો.

પ્રશ્ન ૨ (બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (ગમે તે ચાર) (04)

- ૧ હાકિઝશીરાઝીનાં આશ્રયદાતાઓનાં નામ આપો.
- ૨ મોહમદ મુઝફ્ફરે કઈ દિ.સ.માં શીરાઝ પર ચઢાઈ કરી ?
- ૩ રૂબાઈ કાવ્યપ્રકારમાં કેટલી પંક્તિઓ હોય છે ?
- ૪ મસ્નવીના પ્રકારો જણાવો.
- ૫ ગઝલ કાવ્યપ્રકારમાં કયા કયા વિષયો વર્ણવવામાં આવે છે ?
- ૬ "તૂતીએ હિંદ"નું લકબ કયા કવિને આપવામાં આવ્યું છે ?

પ્રશ્ન ૩ સમજૂતિસહિત અનુવાદ કરો. (ગમે તે સાત) (17)

(૧) نشان مهر و وفا نیست در تبسم گل

به نال بلبلی مسکین که جای فریاد است

(૨) بیا که قصر امل سخت سست بنیاد است

بیار باده که بنیاد عمر برباد است

(૩) هنگام نوبهار گل از بوستان جدا

یارب مباد و هیچ کس از دوستان جدا

(૪) અઈ હદહ વસા બે સસા મી ફરસતમત

બનુર કહ અઝ કજા બે કજા મી ફરસતમત

(૫) કહ અઈ બલંદ નુઝર! શાહબાઝ સદરે નશીન

નશીમન તુનહે અઈન કનજ મહનત આબાડ સત

(૨) સુફી બીયા કહ આઈને સવફ સત જામ રા

તા બનુરૂ સવફાને મને લેલ ખામ રા

(૮) તરુક હુવા ઓ હરવ બકન હાફઝા કનુવ

બેરુ વસાલ ઢુસત શઢ અઈન ઓ આન જઢા

(૪) રાઝ ઢુરુવન પુરઢે ઝઝંઢાન મસત પુરસ

ઘુહર કસ અઈન લેલ તુવાની ઢાનસત

(૧) ઘનાહ અઘરુકે નબુઢ અઢતીયાર મા હાફઝ

તુ ઢુરુ પુરુીક અઢબ બાશ ઝુ ઘુ ઘનાહ મન અસત

(07)

પ્રશ્ન ૪ (અ) (૧) વલવરણ આપુ. (ઘમે તે વણ)

(૧) પીરમઘા (૨) આબ હલાત (૩) સકનઢર (૪) જામ જમ (૫) મહતસબ

(07)

(૨) નીચે આપેલ અલંકારુ પૈકી ઘમે તે વણની વ્યાખ્યા ઉઢાહરણની પંકતસહલત આપુ.

(૧) તસાઢ (૨) તજનલસ ઝાંઢ (૩) તજનલસ મકરર (૪) તલમલચ (૫) અસતુારે

(03)

પ્રશ્ન ૪ (બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નુના ઉત્તર આપુ. (ઘમે તે વણ)

૧ ઘઝલ સલવાય હાકલ્લ શીરાઝીએ કયા પ્રકારનાં કાવ્યુની રચના કરી ?

૨ હાકલ્લ શીરાઝીને કયુ લકબ આપવામાં આવ્યુ છે ?

૩ હાકલ્લ શીરાઝીનાં સમકાલીન સાહલ્ત્યકારુનાં નામ આપુ.

૪ ઘઝલકાવ્યનાં પેઘમ્બર કુને કહેવામા આવે છે ?

૫ કારસીપઢનાં પલા તરીકે કયા કવલને યાઢ કરવામાં આવે છે ?

.....

4/43

M 811

4/43

0703M841

Candidate's Seat No : _____

B.A. (Sem.-1) Examination

CC 101

Philosophy

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્ર.1 અનુમાનની બંધારણ સમજાવી સત્યતા અને પ્રમાણ્યની સમજૂતી આપો.

14

Explain structure of Argument give detail in Truth and Validity.

અથવા

નિગમનલક્ષી અને વ્યાપ્તિલક્ષી અનુમાન વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

Explain difference between Deductive and Inductive inference.

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નોનાં એક - બે વાક્યમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ચાર)

04

1. લોગોસ શબ્દનો અર્થ જણાવો.

Give the meaning of logos word.

2. અનુમાનને અન્ય કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે?

What is other name of Inference?

3. ભાષાનું પ્રથમ કાર્ય કયું છે?

What is first function of language?

4. વ્યાપ્તિલક્ષી વિધાનો વચ્ચે કયો સંબંધ હોય છે?

What is relation between Inductive sentences?

5. અનુમાનમાં કેટલાં વિધાનો હોય છે?

How many sentences are in Argument?

P. T. 6

6. તર્કશાસ્ત્રની રચના કોણે કરી છે?

Who has created Logic?

પ્ર.2 લક્ષણના પ્રકારો વિગતે સમજાવો.

14

Explain types of Definition in detail.

અથવા

અર્થના પ્રકારો સમજાવી તેની વિગતે સમજૂતી આપો.

Explain types of meaning in detail.

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નોનાં એક - બે વાક્યમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ચાર)

04

1. લક્ષણના બંધારણમાં મુખ્ય કેટલા અંગો હોય છે?

How many types of definitions structure?

2. લક્ષણના હેતુઓ કેટલાં છે?

How purposes of Definition?

3. અર્થના કેટલાં પ્રકાર છે?

How many types of meaning?

4. લક્ષણનો પ્રથમ હેતુ કયો છે?

Which is the first purpose of Definition?

5. વસ્તુનિર્દેશક શેનો નિર્દેશ કરે છે?

What is Denotation indicates?

6. જ્ઞાનાત્મક લક્ષણ શેનો પ્રકાર છે?

Which type of Descriptive definition?

પ્ર.3 વસ્તુનિર્દેશક લક્ષણના પ્રકારોની વિગતે સમજૂતી આપો.

14

Explain types of Denotative meaning in detail?

અથવા

વ્યાપકજાતિ અને ભેદકતા દ્વારા અપાતું લક્ષણ સમજાવો.

Explain definition by Genus and differentia?

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નોનાં એક - બે વાક્યમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ત્રણ)

03

1. લક્ષણ આપવું એટલે શું?

What is the definition?

2. સ્વનિષ્ઠ લક્ષણના કયા લક્ષણનો પ્રકાર છે?

Which type definition is Subjective definition?

3. રૂઢ નિર્દેશક લક્ષણના કયા લક્ષણનો પ્રકાર છે?

Which type definition is Conventional definition?

4. વ્યાપકજાતિ અને ભેદકતા દ્વારા અપાતા લક્ષણના પ્રકાર કેટલાં છે?

How many types of definition by Genus and differentia?

5. વ્યાપકજાતિ અને ભેદકતા દ્વારા અપાતા લક્ષણના નિયમો કેટલાં છે?

How many rules of definition by Genus and differentia?

પ્ર.4 ન્યાયદર્શન મુજબ જ્ઞાનનું વર્ગીકરણ સમજાવો.

14

Explain Classification of knowledge given by nyaya philosophy.

અથવા

સ્વાર્થાનુમાન અને પરાર્થાનુમાનની સમજૂતી આપો.

Explain svarthanuman and pararthanuman.

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નોનાં એક - બે વાક્યમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ત્રણ)

03

1. પ્રમાણ એટલે શું?

What is praman?

2. ભારતીય અનુમાનના મુખ્ય કેટલાં પ્રકાર છે?

How many types of Indian argument?

3. નવ્ય ન્યાયદર્શન મુજબ અનુમાનના કેટલાં પ્રકાર છે?

How many types of anumana as per nyaya philosophy?

4. પરાર્થાનુમાનને અન્ય કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે?

Which other name pararthanuman know?

5. હેત્વાભાસના મુખ્ય પ્રકાર કેટલા છે?

How many types of Hetvabhasa?

B.A. (Sem.-1) Examination

Core 101

Indian Culture

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) “ભિન્નતામાં એકતા એ ભારતીય સંસ્કૃતિનું મુખ્ય લક્ષણ છે.” -આ વિધાનની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
(અ) “પુરાતત્ત્વ એ ઇતિહાસનો પ્રાણ છે.” -આ વિધાનને ધ્યાનમાં લઈ ભારતના સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસના પુરાવશેષીય સાધનો વર્ણવો.
(બ) કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. ૪
(૧) તિતિક્ષાવૃત્તિ એટલે
(૨) ભાષા નહીં તો નહીં
(૩) ભારતની ઉત્તરે કયો પર્વત આવેલો છે?
(૪) અષ્ટાધ્યાયીની રચના કોણે કરી હતી?
(૫) કવિ ભટ્ટીના કાવ્યનું નામ જણાવો.
(૬) ભારતનો દસ્તાવેજી ઇતિહાસ કયા સમયથી શરૂ થાય છે?
- ૨ (અ) ઉપનિષદોના તત્ત્વચિંતનનું ટૂંકમાં નિરૂપણ કરો. ૧૪
અથવા
(અ) વેદકાલીન ચાર આશ્રમો અને ચાર વર્ણોનો પરિચય કરાવો.
(બ) કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. ૪
(૧) મોર્હે-જો-દડોનો અર્થ જણાવો.
(૨) હડપ્પા સભ્યતાની પ્રતિક પૂજામાં કયા ચિહ્નોનો ઉપયોગ થયો છે?
(૩) હડપ્પા સભ્યતામાંથી રમત-ગમતના કયા સાધનો પ્રાપ્ત થયા છે?
(૪) વેદનો અર્થ સમજાવો.
(૫) સામવેદમાં કયા તત્ત્વોની ચર્ચા કરાઈ છે?
(૬) માનવ જાતનો સૌથી પ્રાચીન દસ્તાવેજ કયો છે?
- ૩ (અ) ભારતીય સંસ્કૃતિ ઉપર મહાભારતની અસરો વર્ણવો. ૧૪
અથવા
(અ) ભારતીય સંસ્કૃતિ ઉપર બૌદ્ધ ધર્મનું પ્રદાન નિરૂપો.
(બ) કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. ૩
(૧) તુલસીદાસે કયા ગ્રંથની રચના કરી હતી?
(૨) રામાયણના સદ્ગુણી પાત્રો જણાવો.
(૩) રામાયણના દુર્ગુણી સ્ત્રી પાત્રો જણાવો.
(૪) જૈન ધર્મના પંચો જણાવો.
(૫) જૈન ધર્મના ત્રિરત્ન સ્પષ્ટ કરો.

0703M842-2

૪ (અ) મહાજન પદો : વત્સ, અંગ અને ગાંધાર વિશે નોંધ લખો.

૧૪

અથવા

(અ) સમ્રાટ સિકંદરના આક્રમણની ભારત પર થયેલી અસરો જણાવો.

(બ) કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો.

૩

(૧) સિકંદરના પિતાનું નામ જણાવો.

(૨) સમ્રાટ સિકંદર કયા પ્રદેશનો રાજા હતો?

(૩) નંદ વંશનો સ્થાપક કોણ હતો?

(૪) કૌશલ રાજ્ય કયા સુધી વિસ્તરેલું હતું?

(૫) ધનાનંદ કયા ગણરાજ્યનો રાજા હતો?

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

1 (a) "Unity in diversity is the main feature of Indian Culture". Discuss this statement.

14

OR

(a) "Archaeology is the soul of history". Keeping this. Statement in mind describe the archaeological sources of cultural history of India.

(b) Write the answer of any four in brief :

4

(i) Titixavruti means

(ii) No language No

(iii) Which mountain is located on the east of India?

(iv) Who wrote Ashtadhyayi?

(v) Give the name of poet Bhattis poetry.

(vi) From which period does the documented history of India start?

2 (a) Narrate in brief the philosophy of upanishads.

14

OR

(a) Give the idea about the four ashrams and four varnas during the vedic period.

(b) Write the answer of any four in brief :

4

(i) Explain the meaning of Mohen-Jo-Daro.

(ii) Which signs have been used in the symbolic worship of Harappan civilization?

(iii) Which playing instruments have been availed of the Harappan civilization?

(iv) Explain the meaning of Ved.

(v) Which elements have been discussed in Yajurveda?

(vi) Which document is the oldest of mankind?

0703M842-3

3 (a) Describe the effects of Mahabharat on Indian culture. 14

OR

(a) Narrate the contribution of Buddhism to Indian culture.

(b) Write the answer of any three in brief : 3

(i) Which book was written by Tulsidas?

(ii) Mention the positive characters of the Ramayan.

(iii) Mention the female negative characters of the Ramayan.

(iv) Give the name of the sects of Jainism.

(v) Clear the Triratna of Jain religion.

4 (a) Write in detail about the Vatsa, Anga and Gandhar. 14

OR

(a) Mention the influences of great Alexander on India.

(b) Write the answer of any three in brief : 3

(i) What was the name of Alexander's father?

(ii) To which kingdom did great Alexander belong to?

(iii) Who was the founder of Nand dynasty?

(iv) How far was the Koshal state extended?

(v) To which kingdom did Dhananand belong to?

B.A. (Sem.-1) Examination

CC-101

Political Science

(Introduction to Political Science)

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) રાજ્યશાસ્ત્રના અર્થ અને મહત્ત્વ જણાવો. ૧૪
- અથવા
- (અ) રાજ્યશાસ્ત્ર વિષયના કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો. ૧૪
- (બ) કોઈપણ ચારના ઉત્તર એક અથવા બે વાક્યોમાં લખો : ૪
- (૧) રાજ્યશાસ્ત્ર વિષયના પિતાનું નામ જણાવો.
- (૨) રાજ્યશાસ્ત્ર અને રાજકારણ વચ્ચેનો તફાવત.
- (૩) રાજ્યશાસ્ત્રના અભ્યાસની એક પદ્ધતિ.
- (૪) બે અગ્રણી રાજકીય વિજ્ઞાનના વિચારકો.
- (૫) 'ધી રિપબ્લિક' પુસ્તકના લેખક.
- (૬) રાજ્યશાસ્ત્રનો અર્થશાસ્ત્ર સાથે સંબંધ.
- ૨ (અ) 'રાજ્ય' દ્વારા તમે શું સમજો છો? તેના લક્ષણો સમજાવો. ૧૪
- અથવા
- (અ) રાજ્યની વ્યાખ્યા આપો અને તેના મહત્ત્વની ચર્ચા કરો. ૧૪
- (બ) કોઈ પણ ચારના ઉત્તર એક અથવા બે વાક્યોમાં લખો : ૪
- (૧) એક કુદરતી સંસ્થા તરીકે રાજ્ય.
- (૨) રાજ્યનો સૌથી મહત્ત્વપૂર્ણ તત્ત્વ.
- (૩) રાજ્ય રાષ્ટ્ર કેવી રીતે બને છે ?
- (૪) રાજ્યનો વિસ્તાર એટલો શું ?
- (૫) પ્લેટો મુજબ રાજ્યની વસ્તી કેટલી હોવી જોઈએ?
- (૬) રાજ્ય ચલાવતા તત્ત્વનું નામ આપો.
- ૩ (અ) રાજ્યની ઉત્પત્તિ અંગે ઉત્ક્રાંતિનો સિદ્ધાંત સમજાવો. ૧૪
- અથવા
- (અ) સામાજિક કરારના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો. ૧૪
- (બ) કોઈ પણ ત્રણના ઉત્તર એક અથવા બે વાક્યોમાં લખો : ૩
- (૧) ટી. એચ. ગ્રીન દ્વારા બળના સિદ્ધાંતની ટીકા.
- (૨) કુદરતી અધિકારોના સિદ્ધાંત.
- (૩) રુસોનો સર્વજન સંકલ્પ.
- (૪) 'લેવિયાથન'ના લેખક
- (૫) રાજ્યના ઉત્પત્તિમાં આર્થિક પરિબળ.
- ૪ (અ) સાર્વભૌમત્વ એટલે શું? સાર્વભૌમત્વના લક્ષણોની સમીક્ષા કરો. ૧૪
- અથવા
- (અ) ઓસ્ટિનના સાર્વભૌમત્વ સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો. ૧૪

- (બ) કોઈ પણ ત્રણના ઉત્તર એક અથવા બે વાક્યોમાં લખો. 3
- (૧) ડી જ્યુરે (De Jure) અને ડી ફેક્ટો (De Facto) સાર્વભૌમત્વ.
- (૨) સાર્વભૌમત્વ શબ્દનો સ્રોત.
- (૩) બહુત્વવાદમાં જૂથો અને સંગઠનો.
- (૪) લોકશાહીમાં સાર્વભૌમત્વ.
- (૫) સરમુખત્યારશાહીમાં સાર્વભૌમ શક્તિ.

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

- 1 (a) Give the meaning and importance of Political Science. 14
- OR
- (a) Discuss the scope of Political Science. 14
- (b) Answer any four in one or two Sentences : 4
- (1) Give the name of the Father of Political Science.
- (2) Difference between Political Science and Politics.
- (3) One method of study of Political Science.
- (4) Two prominent Political Science thinkers.
- (5) Author of the book 'The Republic'.
- (6) Relationship of Political Science with Economics.
- 2 (a) What do you understand by 'State' ? Explain its features. 14
- OR
- (a) Define state and discuss its importance. 14
- (b) Answer any four in one or two sentences : 4
- (1) State as a natural institution.
- (2) The most important element of the State
- (3) How does a State become a Nation ?
- (4) What is the territory of a State.
- (5) According to Plato, what should be the population of a State ?
- (6) Give the name of the element that runs the State.
- 3 (a) Explain the Evolutionary Theory in context of the origin of the State. 14
- OR
- (a) Discuss the Social Contract Theory. 14
- (b) Answer any three in one or two sentences : 3
- (1) T. H. Green's criticism of the Force Theory.
- (2) Theory of Natural Rights.
- (3) Rousseau's General Will.
- (4) Author of 'Leviathan'.
- (5) Economic factor in the origin of the State.
- 4 (a) What is Sovereignty ? Review the features of Sovereignty. 14
- OR
- (a) Discuss Austin's Theory of Sovereignty. 14
- (b) Answer any three in one or two sentences : 3
- (1) De Jure and De Facto Sovereignty.
- (2) Origin of the Word Sovereignty.
- (3) Groups and Organisations in Pluralism.
- (4) Sovereignty in a Democracy.
- (5) Sovereign Power in a Dictatorship.

0703M844

Candidate's Seat No : _____

B.A. (Sem.-1) Examination

CC 101

Geography

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્રશ્ન.૧.(અ) સૂર્ય મંડળ ના સભ્યોનો ટૂંક મા પરિચય આપો અને પૃથ્વી નું બંધારણ સમજાવો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન.૧.(અ) જેમ્સ જોન્સ અને જેફીઝનો ભરતીવાદ નો સિદ્ધાંત સમજાવો.

પ્રશ્ન.૧.(બ)નીચેના પ્રશ્નોના જવાબો આપો

(૦૪)

૧. સૌરપરિવાર માં ઉપગ્રહો ની કુલ સંખ્યા _____ છે. (૪૦, ૪૨, ૪૪, ૪૬)

૨. સૂર્ય થી સૌથી નજીક નો ગ્રહ _____ છે. (મંગળ, બુધ, ગુરુ, શુક્ર)

૩. પૃથ્વી ને કેટલા ઉપગ્રહો છે.

૪. જેમ્સ જોન્સ અને જેફીઝ કયા દેશ ના હતા.

પ્રશ્ન.૨.(અ) ખડકો અને તેના પ્રકારો સમજાવો.

(૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન.૨.(અ) પૃથ્વી નું હલન-ચલન સમજાવી, ગેડીકરણ થી રચાતા ભૂમિ સ્વરૂપો સમજાવો.

પ્રશ્ન.૨.(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબો આપો

(૦૪)

૧. પૃથ્વીના પેટાભાગમાં રહેલો ભુરસઠરવા થી _____ પ્રકારના ખડકો બને છે. (જલકૃત, અજ્ઞિકૃત, વિકૃત)

૨. રેતીના ખડકોનો સૌથી વધુ ઉપયોગ _____ ઉદ્યોગમાં થાય છે. (સિમેન્ટ, બાંધકામ, સોડાએસ)

૩. દુનિયાનો સૌથી ઉંચો કોટોપાક્ષી જવાળામુખી _____ માં આવેલો છે. (ઇરાન, અરબસ્તાન, ઇક્વેડોર)

M 844-2

૪.તાંબુ કેવો ખડક છે.

પ્રશ્ન.૩.(અ) ધરતીકંપ નો ખ્યાલ આપી, તેની અસરો અને વિશ્વવિતરણ સમજાવો.

(૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન.૩.(અ) જ્વાળામુખી ના પ્રકારો, અસરો અને વિશ્વવિતરણ સમજાવો.

પ્રશ્ન.૩.(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબો

(૦૩)

૧. ધરતીકંપ ના મોજા કેટલા છે?

૨. ધરતીકંપ માપવાના સાધનનું નામ આપો

૩.લાવા કેવા રંગ નો હોય છે?

પ્રશ્ન.૪.(અ) નદી દ્વારા રચતા ઘસારાત્મક ભૂમિ આકારોનો ખ્યાલ આપો.

(૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન.૪.(અ) પવનોદ્વારા રચાતા ભૂમિ આકારો ની સમજ આપો.

પ્રશ્ન.૪.(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબો આપો

(૦૩)

૧. ખવાણ ના મુખ્ય બે પ્રકાર ઉપરાંત ત્રીજા પ્રકાર ને _____ કહે છે. (ભૌતિક ખવાણ, જૈવિક ખવાણ)

૨. જળઘોષ ભૂમિ આકાર ની રચના _____ ને આભારી છે. (પવન, નદી, હિમનદી)

૩. સૌરાષ્ટ્ર માં _____ સ્થળે ગરમ પાણી ના કુંડ છે. (વિરપુર, સતાધાર, તુલસીશ્યામ)

M 844-3

GUJARAT UNIVERSITY EXAMINATION 2018

B.A. SEMESTER 1

CORE PAPER -101

(Physical Geography -1 – Lithosphere)

Total Marks: 70

Duration: 2:30 hours

Q. 1. (A) Give a short introduction to the members of the solar system and explain the structure of the Earth. (14)

OR

Q.1. (A) Explain the Jeans-Jeffreys Tidal Theory

Q.1. (B) Answer the following questions: (4)

1. _____ satellites exist in the solar system. (40, 42, 44, 46)
2. The nearest planet to the Sun is _____. (Mars, Jupiter, Mercury, Saturn)
3. How many natural satellites does the Earth have?
4. To which country did James Jeans and Harold Jeffreys belong?

Q. 2. (A) Discuss the different types of rocks and their various kinds. (14)

OR

Q. 2. (A) Discuss the movement of the crust of the earth and explain the formation of fault zones and land forms.

Q.2. (B) Answer the following questions: (4)

1. _____ rocks are formed by the cooling of lava which emerges from the Earth's crust. (sedimentary, igneous, metamorphic)
2. Sandstone is utilized the most in _____ industry. (cement, construction, soda ash)
3. Cotopaxi, the highest volcano, is located in _____ country. (Iran, Saudi Arabia, Ecuador).
4. What kind of rock is Copper?

P-T.O.

M 844-4

Q. 3 (A) Discuss Earthquakes and explain its effects and world distribution. (14)

OR

Q. 3. (A) Explain the Volcano, its types, effects and distribution across the world.

Q. 3. (B) Answer the following questions: (3)

1. How many different types of waves occur during an earthquake?
2. Name the instrument used to measure earthquakes.
3. What is the colour of Lava?

Q. 4. (A) Discuss in detail the different kinds of land formations formed due the erosion by rivers. (14)

OR

Q. 4. (A) Explain the different kinds of land forms created by wind erosion.

Q. 4. (B) Answer the following questions: (03)

1. The third type of denudation is known as _____. (Physical denudation, Bio-denudation)
2. _____ is responsible for the creation of Waterfall induced landforms. (Wind, River, Glacier)
3. Hot water springs can be found in _____ in Saurashtra. (Virpur, Sattadhar, Tulsishyam)

α ————— α

B.A. (Sem.-1) Examination

Core 101

Home Science

March 2019

[Max. Marks : 70]

Time : 2-30 Hours]

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) આહારની વ્યાખ્યા આપી, કાર્ય આધારીત તેનું વર્ગીકરણ કરો. ૧૪
- અથવા
- (અ) પોષણની વ્યાખ્યા આપી, આહારના સમૂહોની ચર્ચા વિસ્તારથી કરો.
- (બ) જવાબ લખો (ગમે તે ચાર) : ૪
- (૧) સમતોલ આહાર એટલે શું?
- (૨) પોષણસ્તર એટલે શું?
- (૩) ફણગાવવાની પ્રક્રિયાનો એક લાભ લખો.
- (૪) વિટામીન એ ના પ્રાપ્તિસ્થાન જણાવો.
- (૫) સૂર્યપ્રકાશમાંથી કયું વિટામીન મળે છે?
- (૬) સ્કર્વી નામનો રોગ કયા વિટામીનની ઉણપથી થાય છે?
- ૨ (અ) પ્રોટીનના કાર્યો વિસ્તારથી લખો, તેની ઉણપથી થતા રોગો જણાવો. ૧૪
- અથવા
- (અ) કાર્બોહાઇડ્રેટનું વર્ગીકરણ કરી વિસ્તારથી સમજાવો.
- (બ) જવાબ લખો (ગમે તે ચાર) : ૪
- (૧) પાણી દ્રાવ્ય વિટામીનના નામ આપો.
- (૨) રતાંધણાપણું કયા વિટામીનની ઉણપથી થાય છે?
- (૩) વધુ પડતી ચરબી લેવાથી શરીર પર શું અસર થાય છે?
- (૪) દાંત અને હાડકાના બંધારણ માટે કયું પોષક તત્ત્વ જરૂરી છે?
- (૫) આયોડિનની ઉણપથી કયો રોગ થાય છે?
- (૬) દૂધમાં કઈ શર્કરા જોવા મળે છે?
- ૩ (અ) વીટામિન સી નાકાર્યો, પ્રાપ્તિસ્થાનો અને ઉણપથી થતા રોગો જણાવો. ૧૪
- અથવા
- (અ) વિટામીન ડી ના કાર્યો, પ્રાપ્તિસ્થાનો અને ઉણપથી થતા રોગો જણાવો.
- (બ) જવાબ લખો (ગમે તે ત્રણ) : ૩
- (૧) ૧ ગ્રામ ચરબી કેટલી કેલરી શક્તિ આપે છે?
- (ક) ૬ કેલરી (ખ) ૯ કેલરી (ગ) ૩ કેલરી (ઘ) ૪ કેલરી
- (૨) આંખો માટે કયું પોષકતત્ત્વ જરૂરી છે?
- (ક) વિટામીન એ (ખ) વિટામીન બી (ગ) વિટામીન સી (ઘ) વિટામીન ડી
- (૩) એનિમિયા કયા પોષક તત્ત્વની ઉણપથી થાય છે?
- (ક) આર્યન (ખ) ચરબી (ગ) ક્ષાર (ઘ) પાણી
- (૪) ૧ ગ્રામ પ્રોટીન કેટલી કેલરી આપે છે?
- (ક) ૪ કેલરી (ખ) ૬ કેલરી (ગ) ૯ કેલરી (ઘ) ૩ કેલરી

0703M845-2

(પ) નાયાસીન કેવું વિટામીન છે?

(ક) ચરબી દ્રાવ્ય (ખ) પાણી દ્રાવ્ય (ગ) એસિડીક (ઘ) આલ્કલી

૪ (અ) ક્ષારોની શરીરમાં અગત્યતા સમજાવી આર્યન તથા કેલ્શિયમ વિશે વિસ્તારથી સમજાવો.

૧૪

અથવા

(અ) પાણીની શરીરમાં અગત્યતા સમજાવો. તેના પ્રાપ્તિસ્થાન જણાવો.

(બ) એક બે વાક્યમાં જવાબ લખો (ગમે તે ત્રણ) :

૩

(૧) ચરબી દ્રાવ્ય વિટામીનના નામ જણાવો.

(૨) થયામીનની ઉણપથી કયા કયા રોગો થાય છે?

(૩) લોહતત્વ આપણા શરીરમાં શું કાર્ય કરે છે?

(૪) કઈ-કઈ બનાવટને દૂધની બનાવટો કહી શકાય?

(૫) આથવણની ક્રિયાથી વાનગીમાં કયા પોષકતત્ત્વોનું પ્રમાણ વધે છે?

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

1 (a) Define food and explain its classification according to its functions.

14

OR

(a) Define nutrition and discuss food groups in detail.

(b) Write the answer in one two sentences (any four) :

4

(1) What is balanced diet?

(2) What is nutritional status?

(3) One main advantages of sprouting

(4) Give the sources of Vitamin A

(5) What is Vitamin from sunlight?

(6) The name of scurvy is due to which vitamin deficiency occurs.

2 (a) Write the functions of protein deficiency of protein.

14

OR

(a) Explain in detail the classification of carbohydrate.

(b) Write the answer in one two sentences (any four) :

4

(1) Give the name of water soluble vitamins.

(2) The name of night blinds is due to which vitamin deficiency occurs.

(3) What is the effect of excess fat on the body?

(4) Which nutrients are essential for the structure of teeth and bone?

(5) What is the disease caused by iodine deficiency?

(6) What sugar are found in milk.

0703M845-3

3 (a) Functions, sources and diseases caused by vitamin C deficiency. 14

OR

(a) Functions, sources and diseases caused by vitamin D deficiency.

(b) Write the answer in one two sentences (any three) :

3

(1) How many calories is 1 gram fat?

(i) 6 calories (ii) 9 calories (iii) 3 calories (iv) 4 calories.

(2) Which nutrients are essential for eyes/

(i) Vitamin A (ii) Vitamin B (iii) Vitamin C (iv) Vitamin D.

(3) Anemia occurs from which nutrient deficiency?

(i) Iron (ii) Fat (iii) M (iv) Water.

(4) How many calories is 1 gram protein?

(i) 4 calories (ii) 6 calories (iii) 9 calories (iv) 3 calories.

(5) What kind of Vitamin is niacin?

(i) Fat soluble (ii) Water Soluble (iii) Acidic (iv) Alkaline.

4 (a) Explain the importance of minerals in body and explain in short about Iron or Calcium. 14

OR

(a) Explain the importance of water in body and its sources.

(b) Answer the following questions (any three) :

3

(1) Give the name of fat soluble vitamins.

(2) What are the diseases caused by Thiamine deficiency?

(3) What is the iron element in our body?

(4) Which is the creation of milk products?

(5) The action of fermentation increases the amount of nutrients in the dish.

B.A. (Sem.-1) (Repeater) Examination

CC-I 101

Computer Application

Computer Fundamental & Application

Time : 3-00 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 35

- 1 (a) (i) કોમ્પ્યુટરની પેઢીઓ વિષે સમજૂતી આપો. 4
(ii) સ્ટોરેજ ડિવાઈસના નામ આપી કોઈપણ એકની સમજૂતી આપો. 3
અથવા
(i) ઈનપુટ/આઉટપુટ ડિવાઈસના નામ જણાવી કોઈપણ એક સમજાવો. 4
(ii) કોમ્પ્યુટરની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. 3
- (b) નીચેનામાં પૂરા નામ લખો (કોઈપણ બે) : ALU, DVD, OMR. 2
- 2 (a) (i) MS-Wordની શરૂઆતનો સ્ક્રીન દોરી સમજાવો. 4
(ii) MS-Wordમાં નીચેના કમાન્ડ સમજાવો : Change Case, Drop Cap. 3
અથવા
(i) MS-Wordની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. 4
(ii) MS-Wordમાં સ્પેલિંગ-ચેકિંગ સવલત સમજાવો. 3
- (b) ખાલી જગ્યા પૂરો (ગમે તે બે) : 2
(i) Wordની ફાઈલનું એક્સટેન્શન નામ છે.
(ii) Wordમાં Pasteની શોર્ટકટ કી છે.
(iii) Wordમાં GOTO કમાન્ડની શોર્ટકટ છે.
- 3 (a) (i) MS-Wordમાં મેઈલ-મર્જ સમજાવો. 4
(ii) MS-Wordમાં જુદા જુદા એલાઈનમેન્ટ વિષે જણાવો. 3
અથવા
(i) MS-Wordમાં Table બનાવવાની પ્રક્રિયા સમજાવો. Tableમાં Row અને Column ઉમેરવા તથા ડીલીટ કરવાના પગલા જણાવો. 4
(ii) MS-Wordમાં જુદા જુદા પ્રકારના Tabsની માહિતી આપો. 3
- (b) ખાલી જગ્યા પૂરો (ગમે તે બે) : 2
(i) Spelling & Grammarની શોર્ટકટ કી છે.
(ii) MS-Wordમાં ડોક્યુમેન્ટ સેવ કરવા માટે શોર્ટકટ કી છે.
(iii) MS-Wordમાં Hyper link (હાઈપર લીંક) ઉમેરવા માટેની શોર્ટકટ કી છે.
- 4 (a) (i) Power Pointની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો. 4
(ii) Power Pointમાં કસ્ટમ એનિમેશન સમજાવો. 3
અથવા
(i) Power Pointમાં પ્રેઝન્ટેશન બનાવવા માટેના પગલા લખો. 4
(ii) Power Pointમાં જોવા મળતા જુદા જુદા Viewની સમજૂતી આપો. 3
- (b) ખાલી જગ્યા પૂરો (ગમે તે બે) : 2
(i) Power Pointની ફાઈલનું એક્સટેન્શન નામ છે.
(ii) Power Pointમાં સ્લાઈડ-શો માટેની શોર્ટકટ કી છે.
(iii) Power Pointમાં સ્લાઈડને ડુપ્લીકેટ બનાવવા માટેની શોર્ટકટ કી છે.

B.A.(Sem-I)
Paper CC-I-101 : Computer Applications
(Computer Fundamental & Applications)

Marks : 35

Q. 1 (A) (1) Explain Generation of Computer.	4
(2) Give name of Storage devices and explain any one.	3
OR	
(A) (1) Give name of Input and Output device and Explain any one device.	4
(2) Explain Characteristics of Computer	3
Q. 1 (B) Give full form of followings (Any 2)	2
ALU,DVD, OMR	
Q. 2 (A) (1) Draw and explain initial screen of MS Word	4
(2) Explain following command of Word.	3
Drop Cap , Change Case	
OR	
(A) (1) Give Characteristics of MS Word.	4
(2) Explain Spelling Checking option in MS Word.	3
Q. 2 (B) Fill in the blanks (Any 2)	2
(1) _____ is extension name of word file.	
(2) _____ is the short cut key for Paste option in Word.	
(3) _____ is the short cut key for GOTO.	
Q. 3 (A) (1) Explain Mail Merge facility of MS Word.	4
(2) Explain Different types of Alignment in MS -Word .	3
OR	
(A) (1) Explain How to create Table in MS Word. Discuss How to Delete/Insert Row
And column in Table	4
(2) Explain different type of Tabs in MS Word.	3
Q. 3 (B) Fill in the Blanks.(Any 2)	2
(1) _____ is the short cut key for Spelling & Grammar.	
(2) _____ is the short cut key for save a Word document.	
(3) _____ is the short cut key for inserting Hyper Link in MS Word.	
Q. 4 (A) (1) Give Characteristics of Power point	3
(2) Explain Custom Animation option of Power Point.	3
OR	
(A)(1) Write down steps to create presentation in power point.	3
(2) Explain different Views of Power point.	3
Q. 4 (B) Fill in the Blanks (Any 2)	2
(1) _____ is extension name of Power point File	
(2) _____ is the short cut for Slide Show in PowerPoint.	
(3) _____ is the short cut for making Duplicate slide in PowerPpoint.	

B.A. (Sem.-1) Examination

CC 102

Parsian

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્રશ્ન ૧ (અ) મિર્ઝા જાકર કરાંજાદાગીનું જીવનપરિચય આપી તેમની સાહિત્યિક સેવાઓ પર પ્રકાશ નાંખો. (14)

અથવા

પ્રશ્ન ૧ (અ) કારસી નાટકનો આરંભ અને વિકાસ સવિસ્તાર વર્ણવો.

પ્રશ્ન ૧ (બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (ગમે તે ચાર) (04)

૧ કારસીમાં નાટકને શું કહેવાય છે ?

૨ નાટકનાં કેટલા પ્રકાર છે ? કયા - કયા ?

૩ વુકલાએ મુરાકેઆનો અર્થ લખો.

૪ મિર્ઝા જાકરનું જન્મવર્ષ લખો.

૫ મિર્ઝા જાકરે સૌપ્રથમ કયા નાટકનું કારસીભાષામાં અનુવાદ કર્યું.

૬ મિર્ઝા જાકરે કયા હેતુથી નાટકોનું કારસીમાં અનુવાદ કર્યું ?

પ્રશ્ન ૨ (અ) " વુકલાએ મુરાકેઆ " નાટકમાં પ્રદર્શિત થતી ઈરાનની સંસ્કૃતિ અને રીતિરિવાજો પર વિગતે નોંધ લખો. (14)

અથવા

પ્રશ્ન ૨ (અ) નાટક "વુકલાએ મુરાકેઆ "ની કથાવસ્તુ પર વિગતે માહિતી આપો.

પ્રશ્ન ૨ (બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (ગમે તે ચાર) (04)

૧ વુકલાએ મુરાકેઆ નાટકમાં સંપત્તિના દાવેદાર પાત્રોનાં નામ આપો.

૨ મિર્ઝા જાકર શા માટે હંમેશ પ્રયત્નશીલ રહ્યા ?

૩ વુકલાએ મુરાકેઆ નાટકનાં નાયક અને નાયિકાનું નામ જણાવો.

૪ વુકલાએ મુરાકેઆ નાટકમાં સકીનાખાનમનાં કયા બે મુખ્ય હેતુઓ છે ?

૫ એક પાત્રીય અભિનયને કારસીભાષામાં શું કહેવામાં આવે છે ?

૬ વુકલાએ મુરાકેઆ નાટકમાં સકીનાખાનમનાં વકીલ કોણ છે ?

પ્રશ્ન ૩ અનુવાદ કરો. (ગમે તે બે) (17)

(૧) چرا نمى فهمى ؟ مگر خود خبر نندارى ؟ دى روز آقا حسن تاجرزن ملك التجار با زن كد خدا وزن ملا باقر نزد عمه ات فرستاده خواستگار نئے ترا کرده اند . عمه هم قول داده است . سكینه خانم : وى ! عمه هم حرف بيخودى زده باشد آن كه بشنود گى است . بفرستى . عزيز بيگ : خیر . به بخشيد . من هرگز باين حرفها ديگر ساكت نمى شوم . يا بايد همين حالا بفرستى . عمه ات را صدا كنى همچو كه بگوش خود بشنوم بگوئى كه تو زن آقا حسن نخواهى شد . يا اين كه من بايد امروز كشتن آقا حسن كمر به بندم . چه باده باد ! حسن پيله در چه كاره است ! خواسته باشد پاتوئى كفش من بكند . اسم نامزد مرا ببرد و يا مره راه من بيايد . بخدا كه حالا مى روم يا همين قمه رود باش را در مى آورم . سكینه خانم : خيلى خوب ! من الآن مى فرستم . عمه ام را صدا كنند بيايد اين جا مى آيم من هرگز زن آقا حسن نمى شوم و نخواهم شد .

(۲) سکینه خانم: گل صباح! گل صباح!! هونی!! گل صباح (داخل شده) بله خانم چه می فرمائید؟ سکینه خانم: گل صباح هیچ خبر داری که این بے حیا زن برادرم بسر من چه میاورد. گل صباح: خیر- خانم من از کجا خن نه دهد- با من ادعا دارد- که باید پولها باد برسد- ترا بخدا گل صباح ما همچو کاری هم در دنیا شدنی است من نمی دانم در پیش خدا چه گناهی کرده ام- همیشه اسباب فراهم می آید برای آنکه بخت من بسته شود- گل صباح: خانم برای چه همچو خیال ها را می کنی؟ بخت تو چرا بسته می شود- سکینه خانم: گل صباح! تو خودت که خبر داری من برای عزیز بیگ بی اختیارم- بیچاره در مدت دو سال درست پیش مرحوم برادرم قربان صدقه می رفت که مرا ببرد- برادرم راضی نه شد- که پسر اهل ظلمه است- نوکر باب است حالا که برادرم مرده اختیارم دست خودم افتاده می خواستم پول ها را بگیرم آسوده تدارکم را بینم- کام دل حاصل کنم- این بی حیا زن برادرم از این جا مدعی در آمد- رسید بر دارم؟ سکینه خانم: نزد حاکم شرع آدم فرستاد پیغام کرده است- پول های که از برادرم در پیش او امانت است بمن پول ها را بتاخیر انداخته است-

(۳) آقا مردان: علیکم السلام! خوش آمدید- صفا آوردید- بفرمائید- بنشینید- (زن حاجی غفور ریش را گرفته با برادرش می نشینید (آقا مردان: آقا عباس من با تو حرف می زنم- زینب خانم هم گوش بدهد- هر وقت موقع شد- جواب بدهد- حالا شش ماه است- حاجی غفور مرده است- اصل حرف میان ما ن باشد باید آشکاری و بی پرده باشد- همه می دانند که زینب خانم زن دائمی حاجی غفور نبود از مال و دولت او بحسب ارث هرگز حصه نه دارد- اما من این کیفیت را دانسته آقا کریم را پیش شما فرستاده ام و حالی کردم که اگر شما از حرف من بیرون نروید و با تدبیر من عمل کنید- من طوری می توانم بکنم این مال و دولت به زینب خانم برم- چونکه خواهر حاجی غفور بیگس است- خویش و قومی ندارد که کاری از دست شان بر آید مگر دختره نامزد جوانی دارد- آن هم در کار مرافعه حریف من تواند بشود- و شما هم بر قول من راضی شده- پیش حاکم شرع آدم فرستاد اعلام کرده آید-

(07)

۴ (۸) (۹) विद्वान् आपो. (गम ते वप)

(۱) طاعون (۲) کهنه تولک (۳) محکمه (۴) دلال باشی (۵) منعه

(07)

(۲) पूर्वापर संदर्भ आपो समझवो. (गम ते वप)

- (۱) دختر تاجر مومن و متقی کجا؟ زن اهل ظلمه شدن کجا؟
- (۲) خوب بازی سرتو بیاورم که در همه داستانها گفته شود-
- (۳) البته خانم! دوستی برای همچو روزها خوب است-
- (۴) او خودش پاپوش برای شیطان می دوزد-
- (۵) من حالا دیگر نه پدر دارم نه برادر خودم و کیل خودم-

(03)

४ (७) नीचे आपल प्रश्नोंना उत्तर आपो. (गम ते वप)

- १ किरसीगधनीं डेटला पकर छ ?क्या- क्या?
- २ तमसीले तालीयाङ अटले शु ?
- ३ कालीदासनीं प्रख्यात नाटकनीं नाम आपो.
- ४ मिर्जा शकरनुं उपनाम लपो.
- ५ वुक्लाओ मुराकेआ तुकीआषामिं कीले लप्यु ?

.....

4/43

0803M870

B.A. (Sem.-1) Examination

CC 102

Philosophy

March 2019

Candidate's Seat No : _____

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

૧. (અ) પાશ્ચાત્ય દ્રષ્ટિબિંદુથી તત્ત્વજ્ઞાનની વ્યાખ્યા આપો.

અથવા

(૧૪)

૧. (અ) તત્ત્વજ્ઞાનની મુખ્ય શાખાઓ પૈકી કોઈપણ ચાર શાખાઓનો પરિચય આપો.

૧. (બ) બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો (કોઈપણ ચાર)

(૦૪)

(૧) તત્ત્વજ્ઞાનની વિષય વસ્તુ કઈ છે?

(A) ચિંતનાત્મક (B) તુલનાત્મક (C) માનસિક (D) વૈજ્ઞાનિક

(૨) નીચેનામાંથી કયુ યુગમ સમનુગત(એકરૂપ) નથી?

(A) જ્ઞાનમીમાંસા-જ્ઞાન એટલે શું? (B) ધર્મમીમાંસા-ધર્મ એટલે શું?

(C) સત્તામીમાંસા-શક્તિ એટલે શું? (D) નીતિમીમાંસા-નૈતિકતા એટલે શું?

(૩) 'મજહબ' નો અર્થ છે.

(A) દેવતાઈ માર્ગ (B) ધોરી રસ્તો (C) માર્ગ (D) મધ્યમ માર્ગ

(૪) નીચેનામાંથી કયુ ધર્મનું અંગ છે?

(A) તૃષ્ણા (B) કામ (C) અર્થ (D) જ્ઞાન

(૫) કોના અભિપ્રાય મુજબ મન એ છૂટાછવાયા સંવેદનોનો સમૂહ છે?

(A) પ્લેટો (B) ડયૂઈ (C) હેગલ (D) હ્યુમ

(૬) પૂર્વમીમાંસા દર્શનના રચયિતા કોણ છે?

(A) કણાદ (B) કપિલ (C) રામ (D) જૈમિનિ

૨. (અ) તત્ત્વજ્ઞાન અને વિજ્ઞાન વચ્ચેનું સામ્ય તથા સંબંધ સમજાવો.

અથવા

(૧૪)

૨. (અ) તત્ત્વજ્ઞાન અને ધર્મ વચ્ચેનો ભેદ તથા સંબંધ સમજાવો.

૨. (બ) બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો (કોઈપણ ચાર)

(૧) નૈતિક અનિષ્ટ કયુ છે?

(૦૪)

(A) ધરતીકંપ (B) અસત્ય (C) અકસ્માત (D) રોગચાળો

(૨) Sophia શબ્દનો અર્થ

(A) ચિંતન (B) પ્રેમ (C) જ્ઞાન (D) તર્ક

P. T. O.

(૩) શરીર – મન સંબંધ અંગેનો ડેકાર્ટનો સિદ્ધાંત છે?

(A) આંતરક્રિયાવાદ (B) ઈશ્વરવાદ (C) સમાંતરવાદ (D) છાયાવાદ

(૪) યોગદર્શનના પ્રણેતા છે?

(A) પતંજલિ (B) ઈશ્વરકૃષ્ણ (C) કપિલ (D) ગૌતમ

(૫) દર્શન એટલે શું?

(A) તર્કશાસ્ત્ર (B) તત્ત્વજ્ઞાન (C) સમાજશાસ્ત્ર (D) નીતિશાસ્ત્ર

(૬) વૈશેષિકદર્શન સાથે કયા ઋષિ જોડાયેલા છે?

(A) ગૌતમ (B) કણાદ (C) પતંજલિ (D) વિશ્વામિત્ર

૩. (અ) શરીર મન સંબંધ અંગેના કોઈપણ ત્રણ સિદ્ધાંતોની સમજૂતી આપો.

(૧૪)

અથવા

૩. (અ) અનિષ્ટની સમસ્યાનું નિરૂપણ કરો.

૩. (બ) બહુવિકલ્પ્ય પ્રશ્નો (કોઈપણ ત્રણ)

(૦૩)

(૧) શરીર – મન સંબંધ અંગેનો સ્પીનોઝાનો સિદ્ધાંત છે

(A) આંતરક્રિયાવાદ (B) ઈશ્વરવાદ (C) સમાંતરવાદ (D) છાયાવાદ

(૨) સાંખ્યદર્શનના પ્રણેતા

(A) ઈશ્વરકૃષ્ણ (B) પતંજલિ (C) કપિલ (D) ગૌતમ

(૩) સેશ્વર સાંખ્ય કયા દર્શનને કહેવામાં આવે છે.

(A) યોગ દર્શનને (B) ન્યાયને (C) વૈશેષિકને (D) કશું નહીં

(૪) ન્યાયદર્શન સાથે કયા ઋષિ જોડાયેલા છે?

(A) ગૌતમ (B) કણાદ (C) પતંજલિ (D) વિશ્વામિત્ર

(૫) કોના મતે શરીર અને મન વચ્ચે મૂળભૂત દ્વૈત નથી?

(A) સાંખ્ય દર્શન (B) છાયાવાદ (C) સર્વમાનસવાદ (D) સમાંતરવાદ

૪. (અ) ભારતીય દર્શનોનું વર્ગીકરણ સ્પષ્ટ કરો.

(૧૪)

અથવા

૪. (અ) ભારતીય દર્શનોની સામાન્ય લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

૪. (બ) ટૂંકા પ્રશ્નો (કોઈપણ ત્રણ)

(૦૩)

(૧) 'જને દુઃખનો અનુભવ થાય છે તેને માટે દુઃખ એક ભયંકર વાસ્તવિકતા છે. કોણે કહ્યું છે?

(૨) વાવાઝોડું એ કેવા પ્રકારનું અનિષ્ટ છે?

- (3) મન એટલે અમુક પ્રકારની વર્તણૂક – કોણે કહ્યું છે?
- (૪) કયા દર્શનને “ઔલુક્ય દર્શન” પણ કહેવામાં આવે છે?
- (૫) છાયાવાદ એટલે શું?

ENGLISH VERSION SEM – 1
102 (Core) outline of philosophy
 તત્ત્વજ્ઞાનની રૂપરેખા

1. (A) Give Definition of philosophy as western point of view (14)
 OR
1. (A) Introduce any four branches from major branches of philosophy
 1. (B) M.C.Q (Any Four) (4)
- (1) What is the subject-matter of philosophy?
 (A) Reflective (B) comparative (C) mental (D) Scientific
- (2) Which one of the following pairs is not coherent?
 (A) epistemology- What is knowledge (B) Phil. Of religion
 (C) ontology- What is Power (D) Ethics – What is Morality?
- (3) Is meaning of mazahab?
 (A) God way (B) High way (C) way (D) Madhya marg
- (4) Which one of the following is part of religion?
 (A) Trasna (B) Kama (C) artha (D) knowledge
- (5) In Whose opinion mind is bundle of sensation
 (A) Plato (B) Dewey (C) Hegel (D) Hume
- (6) Who is the founder of purva mimansa?
 (A) Kanada (B) kapila (C) Rama (D) jaimini
2. (A) Explain the similarities and relation between philosophy and science (14)
 OR
2. (A) Explain the relation and Difference between philosophy and religion
 2. (B) M.C.Q (Any Four) (4)
- (1) Which is moral evil?
 (A) Earthquake (B) untrue (C) accident (D) epiclemic
- (2) What is the meaning of Sophia?
 (A) Thinking (B) Love (C) Wisdom (D) Logic .
- (3) Descartes theory of mind and Body relation?
 (A) Interactions (B) Theism (C) Parallelism (D) Epiphenomenalism
- (4) The Founder of Yoga System
 (A) Patanjali (B) Iswarkrishana (C) Kapila (D) Gauttam
- (5) What is the Darshan?
 (A) Logic (B) Philosophy (C) Sociology (D) Ethics
- (6) Which Rishi is connected with vaisheshika System?
 (A) Gautama (B) kanada (C) Patanjali (D) Vishwamitra
3. (A) Explain any three theories regarding the relation between body and mind (14)
 OR
3. (A) Explain the problem of Evil

MS70-4

3. (B) M.C.Q (Any Three) (3)

- (1) Descartes theory of mind and Body relation?
(A) Interactions (B) Theism (C) Parallelism (D) Epiphenomenalism
- (2) The Founder of Samkhya System
(A) Iswar Krishna (B) Patanjali (C) Kapila (D) Gautama
- (3) Which system is called seshwar sankhya
(A) Yoga system (B) nyaya (C) vaisheshika (D) nothing
- (4) Which Rishi is connected with Nyaya System?
(A) Gautama (B) Kanada (C) Patanjali (D) Vishwamitra
- (5) According to whom there is no Duality between mind & Body
(A) Sankhya system (B) epiphenomenalism (C) panpsychism (D) Parallelism

4. (A) Clarify the classification of Indian philosophy (14)

OR

4. (A) State the general characteristics of Indian systems

4. (B) Short question (Any Three) (3)

- (1) Pain is a terrible reality to him who experiences it – was said by
- (2) What kind of evil cyclone is?
- (3) Mind means certain types of behavior who said so
- (4) Which system is named Aulukya Darshana?
- (5) What is epiphenomenalism?

α ————— α ————— α

પ્ર.૨(અ) ગુજરાતના ઇતિહાસને ઝાળવાની સાધન-સામગ્રી વિશે સવિસ્તર ચર્ચા કરો. (૦૫)
અથવા

પ્ર.૨(બ) પ્રાચીન ગુજરાતના આગત, લાટ, અપરાન્ત અને ગુર્જર દેશ વિશે વિષયમાત્ર નોંધ લખો. (૧૫)

પ્ર.૨(બ) બીચમેા પુષ્કામેા જ્વાળ આપો : (સંદેશ્વળ ચાટ) (૦૫)

૧. પુરાપશોક્ષીય સાધનો અટલે શું ?
૨. પ્રાચીન ગુજરાતમાં સાથિકાલ દરમ્યાન ક્યું નગર રાજધાની હતું ?
૩. પ્રાચીન ગુજરાતના નામ આપો.
૪. ગુજરાતના સાહિત્યિક સાધનોના નામ આપો.
૫. લાસપત્રો અટલે શું ?
૬. બાધની ગુફાઓ ક્યાં આપલો છે ?

પ્ર.૨(અ) કંટલમાંથી મળી આપતા પ્રાચીન નગર દાંબાવીરાનું વિસ્તૃત વર્ણન કરો. (૧૫)
અથવા

પ્ર.૨(અ) સમ્રાટ અશોકની દર્મશાલના વર્ણનો. (૧૫)

પ્ર.૨(બ) બીચમેા પુષ્કામેા જ્વાળ આપો : (સંદેશ્વળ ચાટ) (૦૫)

૧. શીલાલેખ અટલે શું ?
૨. ગુજરાતમાં સાથિકાલ અશોકનો શીલાલેખ ક્યાં આપલો છે ?
૩. ગુજરાતના હરપીય સભ્યતાના ક્ષેત્રોના નામ આપો.
૪. ગુજરાતનો દસ્તાવેજ ઇતિહાસ ક્યા કાવલી શરૂ થાય છે ?
૫. રોહડી ક્યાં આપલું છે ?
૬. સમ્રાટ અશોકની શીલાલેખની લિપિનું નામ આપો.

પ્ર.૩(અ) પ્રતાપકાલીન રામ કુંદલામાલ ૨ લાંબી સિક્કિયામેી અર્થાં ક્રો. (14)

અર્થાં

પ્ર.૩(અ) પ્રતાપકાલીન શિલ્પ અને સ્થાપત્ય વિશે વિગતે નોંધ લખો. (14)

પ્ર.૩(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો: (કોઈપણ ૪(1) (03)

૧. બાંહે સ્થાપત્યના પ્રકારો જણાવો.
૨. પ્રતાપકાલીન રામચાનેા નામ આપો.
૩. પ્રતાપકાલીન સિક્કિયામેા પ્રકાર જણાવો.
૪. અંભાલીકાની ગુફાઓ ક્યાં આપેલી છે ?
૫. શૈલાત્મક સ્થાપત્ય એટલે શું ?

પ્ર.૪(અ) પ્રાચીન ગુજરાતની રાજધાની વલ્લભીની અડતી-પડતી વિશે નોંધ લખો. (14)

અર્થાં

પ્ર.૪(બ) મૌર્યકાલીન સામાજિક અને ધાર્મિક સ્થિતિ વર્ણવો. (14)

પ્ર.૪(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો: (કોઈપણ ૪(1) (03)

૧. ઠાંકની ગુફાઓ ક્યાં આપેલી છે ?
૨. મૌર્યકાલીન સાહિત્યિક પ્રંધાનેા નામ આપો.
૩. 'મૌર્ય' શબ્દનો અર્થ જણાવો.
૪. વલ્લભી વિદ્યાપીઠની મુલાકાતે ક્યા ચીની મુસાફર આવ્યા હતા ?
૫. હરિવંશપુરાણના લેખક કોણ છે ?

Q.3(a) Describe about the achievements of King Rudradama 1st of Kshatrap period. (14)

Q.3(a) ^{OR} Write a note on the art and architecture of Kshatrap period. (14)

Q.3(b) Write the answer in brief: (any three) (03)

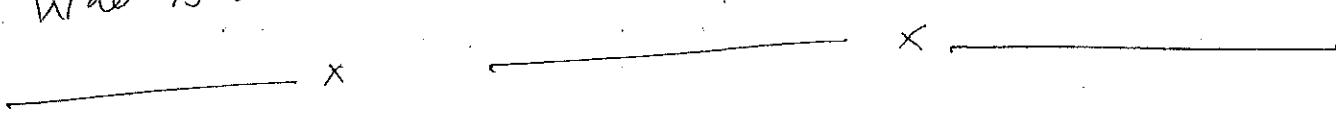
1. Mention the types of Buddhist architecture.
2. Mention the names of kings during Kshatrap period.
3. Mention the types of coins of Kshatrap ~~King~~ period.
4. Where are the caves of Khambhalida situated?
5. What is rock architecture?

Q.4(a) Write in detail about the rise and fall of Valabhi as ancient capital of Gujarat. (14)

Q.4(a) ^{OR} Describe about social and religious condition during Maitrak period. (14)

Q.4(b) Write the answer in brief: (any three) (03)

1. Where are the caves of Dhank situated?
2. Mention the names of literature work during Maitrak period.
3. Mention the meaning of word 'Maitrak'.
4. Which Chinese traveller had visited Valabhi University?
5. Who is the author of 'Harivanshpurana'?

M&H-3 ENGLISH VERSION

Q.1(a) Discuss about the sources to know the history of Gujarat. (14)

or

Q.1(a) Write a critical note about Anant, Lat, Aprant and Gujarat desh of ancient Gujarat. (14)

Q.1(b) Write the answer in brief; (any four) (04)

1. What are the archaeological sources?
2. Which city was known as capital during Mauryan period?
3. Mention the names of ancient Gujarat.
4. Mention the names of Literary sources of Gujarat.
5. What is copper plate?
6. Where are the caves of Bagh situated?

Q.2(a) Narrate about the ancient town Dholavira, which is found from Kutch. (14)

or

Q.2(a) Write about the religious concept of Samrat Ashok. (14)

Q.2(b) Write the answer in brief; (any four) (04)

1. What is ~~rock~~ rock inscription?
2. Where is the rock inscription of Samarat Ashok situated in Gujarat?
3. Mention the centers of Harappan Culture of Gujarat.
4. From which period documented history of Gujarat starts?
5. Where is Rajadi situated?
6. Mention the script of inscription of Samarat Ashok.

P.T.O.

B.A. (Sem.-1) Examination

CC 102

Political Science

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

Q-1 (A) Explain the meaning of constitution and give its various definitions. Discuss the salient features of ideal constitution. [14]

OR

Write an essay on separation of power.

Q-1 (B) State true or false: (any 4) [04]

1. Gilchrist R.N. is the author of "Political Science and Governments".
2. Aristotle presented the classification of constitution after studying the constitutions of 158 countries.
3. The assemblies of 75 states have to make an application to bring a change in the constitution of America.
4. The freedom of the people of the state is not put into danger when the constitution of the State is versatile.
5. There is an extreme increase in the power of the State and severe damage is caused to the purpose of the constitution at the time of emergency.
6. The neutrality of the Supreme Court is inevitable for the proper functioning of the provisions of the Federal System.

Q-2 (A) State the various types of formation of Legislative Assemblies and its functions. [14]

OR

Comparatively discuss one house and two house legislative assemblies.

Q-2 (B) Select the correct alternative: (any 4) [04]

1. The second house is mainly formed by types.
[A] 02 [B] 03 [C] 04 [D] 05
2. In which country Witenagemot Council used to meet?
[A] Britain [B] America [C] Greece [D] Athens
3. The American Parliament is known as the
[A] Parliament [B] Sansad [C] Congress [D] Cantonment
4. is the author of "Elements of Political Science".
[A] Dr. Leacock Stephen [B] Brice James
[C] Leki W. E. H. [D] Garner J. W.

MS72-2

5. is supreme in England.

[A] Prime Minister [B] Assembly [C] Constitution [D] Judiciary

Q-3 (A) State the various types of Executive and write a note on their functions. [14]

OR

Discuss the merits and demerits of Presidential Executive.

Q-3 (B) State true or false: (any 3) [03]

1. There is President in India, but not the Presidential Governing System.
2. The real executive in Britain is the Queen as she has financial, judicial, legislative and executive powers.
3. The Prime Minister and the cabinet of ministers are known as political executive in India.
4. Shadow government is formed by the members of the ruling party.
5. North Court Trevellian Committee was formed in Britain to appoint the officers of Civil Services.

Q-4 (A) Clarify the concept of "Justice" and write a note on working of Judiciary. [14]

OR

Discuss the inevitability of freedom of judiciary on the basis of the concept of law.

Q-4 (B) Select the correct alternative: (any 3) [03]

1. laws are considered as the important features of British, American and Indian judicial system.
[A] Constitutional [B] Administrative [C] Federal [D] Judge Created Laws
2. A provision to remove the Supreme Court Judge from the position is made in Article of the Constitution of India.
[A] 121 (1) [B] 123 (3) [C] 124 (4) [D] 127
3. "Judiciary is the strongest pillar of the government". Whose statement is this?
[A] Winston Churchill [B] Leskey L. J.
[C] Meriott J. A. R. [D] George Washington
4. The structure of Indian Judicial System is like a
[A] Pyramid [B] Semi Circle [C] Circle [D] Cube
5. The retirement age of the judges of the Supreme Court of India has been decided as years.
[A] 58 years [B] 60 years [C] 62 years [D] 65 years

X ————— X ————— X

B.A. (Sem.-1) Examination

CC 102

Geography

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

Note: All Questions carry equal marks.
 Draw neat diagram wherever necessary
 Students can use map stencil with the political boundaries only.

પ્રશ્ન ૧. (અ) ગુજરાતના ભૌગોલિક સ્થાનનું વિશ્વના સંદર્ભમાં મહત્વ ચર્ચો. (14)

અથવા

પ્રશ્ન ૧. (અ) ગુજરાતના મુખ્ય પ્રાકૃતિક વિભાગો જણાવી ગુજરાતના મેદાનો વિષે ભૌગોલિક નોંધ લાખો.

પ્રશ્ન ૧. (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈ પણ ચાર) (04)

- ગુજરાતની _____ દિશાએ આંતર રાષ્ટ્રીય સીમા આવેલી છે. (ઉત્તર પૂર્વ, ઉત્તર પશ્ચિમ, દક્ષિણ પશ્ચિમ)
- ગુજરાતની મધ્યમાંથી _____ અક્ષવૃત્ત પસાર થાય છે. (આર્કટીક સર્કલ, કર્ક વૃત્ત, મકર વૃત્ત)
- "ગુજરાત" નામ _____ જાતિના લોકો પરથી પડ્યું હતું. (ગુર્જર, જાટ, ભીલ)
- ઉત્તર ગુજરાતના _____ ડુંગરોમાંથી આરસ પહાણ, જસત અને તાંબુ મળે છે. (આરાસુરના ડુંગરો, ગીરની ટેકરીઓ, સાતપુડાના ડુંગરો)
- કચ્છની મધ્યની ડુંગરમાળા પશ્ચિમે _____ થી પૂર્વમાં વાગડ સુધી ફેલાયેલી છે. (અંજાર, ભુજ, લખપત)
- ખેડા જિલ્લામાં _____ નું મેદાન તમાકુની ખેતી માટે જાણીતું છે. (વિરમગામ, અમદાવાદ, ચરોતર)

પ્રશ્ન ૨. (અ) તળ-ગુજરાતની મુખ્ય નદીઓ વિષે ભૌગોલિક નોંધ લાખો. (14)

અથવા

પ્રશ્ન ૨. (અ) ગુજરાતની મોસમી આબોહવાના નિર્માણમાં અસર કરતા ભૌગોલિક પરિબલો ચર્ચો.

પ્રશ્ન ૨. (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈ પણ ચાર) (04)

- દક્ષિણ ગુજરાતમાં મહી અને ઢાઢર નદીઓ વચ્ચે _____ નો પ્રદેશ કપાસની ખેતી માટે જાણીતો છે. (ચરોતર, કાનમ, વિરમગામ)
- મધ્ય ગુજરાતની _____ નદી તેના કોતરો માટે જાણીતી છે. (સાબરમતી, નર્મદા, મહી)
- દક્ષિણ ગુજરાતમાં શાકભાજી અને _____ ની ખેતીનું પ્રમાણ વધુ છે. (અનાજ, ફળફળાદિ, તમાકુ)
- ગુજરાતમાં લગૂન અને રેતીના ઢવા _____ ક્ષેત્ર માં આવેલા છે. (તળ ગુજરાત, કચ્છ, સૌરાષ્ટ્ર)

M873-2

- v. ગુજરાતમાં ઉનાળામાં ફૂંકાતા ગરમ અને સૂકા પવનોને _____ કહે છે. (ગરમ પવનો, દરિયાઈ પવનો, લી)
- vi. ગુજરાતમાં થતા શિયાળુ પાકને _____ કહે છે. (ખરીફ, રવી, જાયદ)

પ્રશ્ન ૩. (અ) ગુજરાતમાં જોવા મળતા વિવિધ ખડકોનો પરિચય આપો અને ગુજરાતમાં તેનું વિતરણ સમજાવો.

(14)

અથવા

પ્રશ્ન ૩. (અ) ગુજરાતમાં વૈકલ્પિક ઊર્જાના સાધનો વિષે નોંધ લાખો.

પ્રશ્ન ૩. (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈ પણ ત્રણ)

(03)

- બોક્સાઈટ માંથી _____ ધાતુ બનાવવામાં આવે છે. (તાંબુ, એલ્યુમીનીયમ, જસત)
- ગોબર ગેસ _____ માંથી તૈયાર થાય છે. (સેન્દ્રીય કચરો, સિમેન્ટ, કુદરતી ગેસ)
- કેલ્સાઈટ _____ ઉદ્યોગમાં વધુ વપરાય છે. (ખાતર, કાંચ, કાગળ)
- પન્થ્રોનું ક્ષેત્ર _____ માટે જાણીતું છે. (સિમેન્ટ, ચિનાઈ માટી, લિગ્નાઇટ કોલસો)
- ગુજરાતનું ગાંધાર ક્ષેત્ર _____ માટે જાણીતું છે. (ખનીજ તેલ, બોક્સાઈટ, માટી)

પ્રશ્ન ૪. (અ) ગુજરાતના જંગલોનાં પ્રકારો સમજાવો અને તેની જંગલ સમ્પત્તિનો પરિચય આપો.

(14)

અથવા

પ્રશ્ન ૪. (અ) ગુજરાતની જમીનોનો પરિચય આપી ગુજરાતમાં તેમનું વિતરણ સમજાવો.

પ્રશ્ન ૪. (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈ પણ ત્રણ)

(03)

- મેન્યૂવ જંગલોમાં _____ પ્રકારના વૃક્ષો થાય છે. (બાવળ, ચેર, ટીમટુ)
- ડાંગરની ખેતી માટે _____ જમીન ઉપયોગી છે. (ક્યારીની જમીન, કાળી જમીન, કાંપની જમીન)
- ગુજરાતનાં જંગલોમાંથી _____ ઇમારતી લાકડું પ્રાપ્ત થાય છે. (બાવળ, ચેર, સાગ)
- ગુજરાતના કુલ ભૌગોલિક ક્ષેત્રના _____ ટકા વિસ્તાર જંગલોથી આચ્છાદિત છે. (૯-૧૦, ૧૦-૨૦, ૨૦-૩૦)
- વેળાવદર અભયારણ્ય _____ માટે જાણીતું છે. (કાળીયાર, ધુડખર, ચિંકારા)

M873-3

SEM - I

Core: 102

Geography

Geography of Gujarat (Physical)

~~Three Hours~~

Marks: 70

Note: All Questions carry equal marks.

Draw neat diagram wherever necessary

Students can use map stencil with the political boundaries only

Q1. (A) In the context to the world, discuss the importance of the geographical location of Gujarat state. (14)

Or

Q1. (A) Give the physiographic divisions of Gujarat and write a geographical note on the plains of Gujarat.

Q1. (B) Fill in the blanks (Any four) (04)

- i. The international border is located at the _____ direction of Gujarat. (North east, northwest, south west)
- ii. _____ Latitude passes through the middle of Gujarat. (Arctic circle, Tropic of Cancer, Tropic of Capricorn)
- iii. The name of Gujarat was derived from people of _____ race. (Gurjar, Jat, Bhil)
- iv. Marbles, Zinc and Copper are available from the hills of _____ in North Gujarat. (Arasur Hills, Hills of Gir, Hills of Sapura)
- v. The middle hills of Kutch range from _____ in the west to Vagad in the east. (Anjar, Bhuj, Lakhpat)
- vi. _____ Plain in Kheda district is known for the cultivation of Tobacco. (Viramgaam, Charotar, Gandhinagar)

Q2. (A) Write a geographical notes about the main rivers of Tal-Gujarat. (14)

Or

Q2. (A) Discuss the Geographical factors that affect the formation of the climate of Gujarat.

Q2. (B) Fill in the blanks (Any Four) (04)

- i. The region of _____ is known for cotton cultivation between Mahi and Dhadhar rivers in South Gujarat. (Charotar, Kanam, Viramgam)
- ii. The river _____ of Central Gujarat is known for its ravines. (Sabarmati, Narmada, Mahi)

M873-4

- iii. In South Gujarat, there is a high proportion of the cultivation of vegetables and _____.
(Grains, fruit, tobacco)
- iv. The lagoons and sand dunes in Gujarat are located in _____ field. (Bottom Gujarat, Kutch, Saurashtra)
- v. The hot and dry winds blowing in Gujarat are called _____. (Hot winds, sea waves, loo)
- vi. The winter crop in Gujarat is called _____. (Kharif, rabi, jayd)

Q3. (A) Introduce various rocks seen in Gujarat and explain its distribution in Gujarat. (14)

Or

Q3. (A) Write a note about alternative energy resources in Gujarat.

Q3. (B) Fill in the blanks (Any three) (03)

- i. The _____ metal is made from the bauxite. (Copper, aluminium, zinc)
- ii. Gobar gas is prepared from _____. (Organic waste, cement, natural gas)
- iii. Calcite is more used in _____ industry. (Fertilizer, glass, paper)
- iv. The area of Panandhro is known for _____. (Cement, porcelain, lignite coal)
- v. The Gandhar region of Gujarat is known for _____. (Mineral oil, bauxite, clay)

Q4. (A) Explain the types of forests of Gujarat and introduce the forest resources. (14)

Or

Q4. (A) Introduce the types of soil in Gujarat and explain its distribution in Gujarat.

Q4. (B) Fill in the blanks (Any three) (03)

- i. There are _____ types of trees in the Mangrove forests. (Acacia, Chair, Timru)
 - ii. _____ Soil is useful for paddy cultivation. (Rice land, black soil, alluvial soil)
 - iii. _____ Timber is obtained from the forests of Gujarat. (Acacia, chairs, teak)
 - iv. _____ Percent of the total geographical area of Gujarat is covered with forests. (9-10, 10-20, 20-30)
 - v. Velavadar Sanctuary is known for _____. (Black, chunderous, chinkara)
-

B.A. (Sem.-1) Examination

Core CC 102

Home Science

March 2019

[Max. Marks : 70]

Time : 2-30 Hours]

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

૧ (અ) સિલાઈ મશીનમાં વપરાતાં સાધનો વિશે માહિતી આપો.

૧૪

અથવા

(અ) ક્લોથિંગ ટેક્સટાઈલનું મહત્વ સમજાવો.

(બ) જવાબ લખો (ગમે તે ચાર) :

૪

(૧) દુનિયામાં સિલાઈ ટાંકાની શોધ કયા વૈજ્ઞાનિકે કરી?

(ક) થોમસ રેન્ટ (ખ) વિલીયમ રેન્ટ (ગ) ઝકરબર્ગ (ઘ) આઈનસ્ટાઈન

(૨) અડધા આંટાના મશીનમાં કયા નંબરની સોય વપરાય છે?

(ક) ૧૦ (ખ) ૧૪ (ગ) ૧૬ (ઘ) ૧૮

(૩) કાપડ ઉપર ખિસ્સાનાં અને ડાઈનાં નિશાન માટે કયું સાધન વપરાય છે?

(ક) ફેન્યકર્વ (ખ) અંગૂઠી (ગ) માર્કિંગ વ્હીલ (ઘ) ડમી સ્ટેન્ડ

(૪) બોબીનમાં દોરો ભરવાનું કયું સાધન છે?

(ક) બોબીન બોર્ડ (ખ) ટેલર્સ સ્કવેર (ગ) સ્કેલ (ઘ) બોબીન વાઈન્ડર

(૫) ભારતમાં સૌ પ્રથમ કઈ સાલમાં સિલાઈ મશીનની શોધ થઈ?

(ક) ૧૯૨૦ (ખ) ૧૪૩૦ (ગ) ૧૮૪૦ (ઘ) ૧૭૬૦

(૬) ડાયાગ્રામ દોરવા માટે કયાં સાધનનો ઉપયોગ થાય છે?

(ક) મેઝરટેપ (ખ) સ્કેલમાપ (ગ) ફેન્યકર્વ (ઘ) ટેલર્સ સ્કવેર

૨ (અ) વસ્ત્રનિર્માણના સામાન્ય સિદ્ધાંતો જણાવો.

૧૪

અથવા

(અ) બાળકોનાં કપડાની ખરીદી કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાનાં મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો.

(બ) જવાબ લખો (ગમે તે ચાર) :

૪

(૧) કાપડની કરકસર માટે કયું કટિંગ જરૂરી છે?

(૨) સિલાઈ મશીનમાં નાની મોટી સિલાઈ કરવા માટે શેનો ઉપયોગ થાય છે?

(૩) આકૃતિમાં શેઈપ દોરવા કયાં સાધનનો ઉપયોગ થાય છે?

(૪) કાપડ કાપતાં ઝીકઝેક જેવી ડિઝાઈન કયા સાધનથી પડે છે?

(૫) સોયને ઉપર નીચે લઈ જવાનું કાર્ય કયું સાધન કરે છે?

(૬) કટિંગ કરવા માટે કેવું ટેબલ વપરાય છે?

[P.T.O.]

0803M874-2

- ૩ (અ) બાળકો ઉપર કપડાની માનસિક અને શારીરિક અસરો વિશે માહિતી આપો. ૧૪
- અથવા
- (અ) ભાંખોરિયા ભરતાં બાળકોના કપડાં વિશે લખો.
- (બ) જવાબ લખો (ગમે તે ત્રણ) : ૩
- (૧) શિયાળામાં બાળકોને કેવાં પોશાક પહેરાવી શકાય?
- (૨) બાળકોનાં કપડામાં કેવી ડીઝાઈન હોવી જોઈએ?
- (૩) તૈયાર સિવેલાં વસ્ત્રો ક્યાં માપનાં હોય છે?
- (૪) બ્રાઝિન પેપરનો ઉપયોગ શામાં કરાય છે?
- (૫) નાનાં બાળકોનાં કપડામાં ક્યાં કાપડનો વધુ ઉપયોગ થાય છે?
- ૪ (અ) ધોલાઈ માટે વપરાતાં સાધનોનું મહત્વ જણાવી જરૂરી હોય તેની આકૃતિ દોરો. ૧૪
- અથવા
- (અ) ડાઘા એટલે શું? તેને દૂર કરવાની રીત વર્ણવો.
- (બ) એક બે વાક્યમાં જવાબ લખો (ગમે તે ત્રણ) : ૩
- (૧) વસ્ત્રોની ધોલાઈ કરવા માટે કયું સાધન વપરાય છે?
- (ક) ઈસ્ત્રી (ખ) સકશન વૉશર (ગ) લોન્ડ્રી રીએજન્ટ (ઘ) ડ્રોઈંગ ટેબલ
- (૨) કેલેન્ડરીંગ પ્રક્રિયાનો ઉપયોગ ક્યાં કરવામાં આવે છે?
- (ક) મીલમાં અને મોટી લોન્ડ્રીમાં (ખ) ઘરમાં (ગ) બેંકમાં (ઘ) કારખાનામાં
- (૩) સફેદ વસ્ત્રોમાં ફિનિશિંગ માટે ક્યાં પદાર્થ વપરાય છે?
- (ક) સોલવન્ટ (ખ) ગળી અને સ્ટાર્ચ (ગ) એબ્સોર્બન્ટ (ઘ) સાબુ અને બ્રશ
- (૪) રેશમી કપડાંને સુકવવા માટે શું જરૂરી છે?
- (ક) ક્લોથ લાઈન (ખ) તડકો અને ખુલ્લી જગ્યા (ગ) છાંયો અને હવાવાળી જગ્યા (ઘ) ખાટલો.
- (૫) વોશીંગ મશીન કેટલાં પ્રકારનાં હોય છે?
- (ક) ૪ (ખ) ૩ (ગ) ૨ (ઘ) ૬.

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

- 1 (a) Give information about use of equipment of sewing machine? 14
- OR
- (a) Write about the importance of clothing textile.
- (b) Attempt any four questions : 4
- (1) Which scientist have discovered sewing stitch?
- (a) Thomas Rent (b) Willium Rent (c) Zuker Biraj (d) Einstein.
- (2) Which number needle is used in half shuttle machine?
- (a) 10 (b) 14 (c) 16 (d) 18
- (3) Which equipment is used for sign of pocket and dart on clothes?
- (a) French curve (b) Thimble (c) Marking Wheel (d) Dummy stand.

0803M874-3

- (4) Which equipment is used for fiddling thread in Bobin?
(a) Bobin board (b) Tailors square (c) Scade (d) Bobin winder.
- (5) In which year sewing machine was discovered in India?
(a) 1920 (b) 1430 (c) 1840 (d) 1760
- (6) Which equipment is used to draw diagramme?
(a) Measure tape (b) Scale maap (c) French curve (d) Tailors square.

2 (a) Write about the general principles of clothing construction. 14

OR

(a) Discuss points to be kept in mind while shopping of children dress. 4

(b) Write the answer in one sentence (any four) :

- (1) Which cutting is used for saving clothes?
(2) What is used for casual stitching in sewing machine?
(3) Which equipment is used to draw in figure?
(4) Which tool is used for design like zigzag during cloth cutting?
(5) Which tool is used for up-down of needle?
(6) Which table is used for cutting?

3 (a) Give information about mental and physical effects on children due to clothes. 14

OR

(a) Write detailed note on creeping children clothing. 3

(b) Write the answer in one sentence (any three) :

- (1) Which type of cloth to be used for children in winter?
(2) Which type of design preferable in children garment.
(3) In which measurement readymade garment available?
(4) Where is brown paper used?
(5) Which fabric is used maximum for children garements.

4 (a) Write about the importance of laundry equipments also draw a necessary figure. 14

OR

(a) What is stain? Write about the techniques of stain removal. 3

(b) Answer the following questions (any three) :

- (1) Which tools are used for washing of cloths?
(a) Iron (b) Suction washer (c) Laundry ragent (d) Drawing table.
- (2) Where is used process of cadendaring?
(a) Mill and big laundry (b) Home (c) Bank (d) Factory
- (3) What is used for finishing of white dress?
(a) Solvent (b) Blue and starch (c) Absorbent (d) Detergent & Brush
- (4) What is needed for drying of silk fabric?
(a) Clothline (b) Sunlight with open space
(c) Shadow with air circulation space (d) Coat
- (5) How many types of washing machine?
(a) 4 (b) 3 (c) 2 (d) 6.

4/2 नीचे दी गई प्रश्नों का उत्तर दीजिए।
(A) Answer the following questions.

(i) Windows और DOS पर अंतर बताइए।
Explain the differences between windows And DOS — (4)

(ii) Notepad में संक्षिप्त नोट लिखिए।
Write a short note on Notepad — (3)

(i) Windows में Recycle Bin पर अंतर बताइए।
Explain the Recycle Bin in windows. — (4)

(ii) Paint में संक्षिप्त नोट लिखिए।
Write a short note on MS Paint. — (3)

(B) नीचे दी गई प्रश्नों का उत्तर दीजिए। — Any two — (2)
Answer the following questions. संक्षिप्त नोट लिखिए।

(i) File save का किसे की Short Key बताइए।
Which Short Key is used to save file?

(ii) Paint में बचने वाले फाइल एक्सटेंशन बताइए।
Give the name of file extensions made in MS Paint.

(iii) F3 Function Key File open का किसे की Short Key बताइए।
F3 Function Key is used to open file (व्यंज/व्यंज)

4/2 नीचे दी गई प्रश्नों का उत्तर दीजिए।
(A) Answer the following questions

(i) Linux में संक्षिप्त नोट लिखिए।
Write a short note on Linux OS. — (4)

(ii) नीचे दिए गए Linux कमांड्स को समझाए। M87S-2
Explain the following Linux Commands (3)

(i) CP (ii) LS (iii) CD.
अथवा/OR

(i) Linux का इतिहास और विकास को समझाए। (4)
Discuss the History of Linux OS

(ii) नीचे दिए गए Linux कमांड्स को समझाए। (3)
Explain the following Linux Commands

(i) cat (ii) who (iii) logout

(B) नीचे दी गई प्रश्नों का उत्तर दें। (किसी दो) - (2)
Answers the following questions (Any two) (2)

(i) GUI क्या है और क्यों प्रयोग होता है।

GUI stands for _____.

(ii) GPL क्या है और क्यों प्रयोग होता है।

GPL stands for _____.

(iii) Linux एक ओपन सोर्स सॉफ्टवेयर है (सत्य/असत्य)।
Linux is an open source software (True/False)

प्रश्न 3 नीचे दी गई प्रश्नों का उत्तर दें।

(A) Answers the following questions.

(i) MS-Excel को शुरू करने के लिए क्या करना है।

~~Explain~~ Draw the starting screen of MS-Excel and explain (4)

(ii) MS-Excel में नीचे दिए गए फंक्शंस को समझाए। (3)

Explain the following functions of MS-Excel.
(i) SUM (ii) AVERAGE (iii) MAX

अथवा/OR

यू.ए. (A)

(i) MS-Excel में cell-range ^{M875-3} और cell-reference
परिभाषित करें। — (4)

Explain cell-range and cell-reference in
MS-Excel.

(ii) निम्नी Functions परिभाषित करें। — (3)

Explain the following functions.

(i) MIN() (ii) LOWER() (iii) COUNT()

(B) निम्नी प्रश्नों के उत्तर दें। — (2)

Answer the following questions (कम से कम दो)

(i) MS-Excel में फाइल का नाम क्या होता है?

Give the file extension name of MS-Excel file

(ii) MS-Excel में नया फाइल बनाने के लिए कौन सा शॉर्टकट
कीजिए।

Which ~~is~~ ^{shortcut} key is used to make new file
in MS-Excel?

(iii) निम्नी के Date संबंधी Functions में से दो बताएं।

Give any two functions related to Date

यू.ए. (A) निम्नी प्रश्नों के उत्तर दें।

Answer the following questions.

(i) MS-Excel में Conditional Formatting परिभाषित करें।
Write a short note on Conditional Formatting in MS-Excel — (3)

(ii) MS-Excel ni IF() function (उदाहरण साथ)
अनावा।
Explain the IF() Function with example
in MS-Excel - (3)

आवा/OR

(i) MS-Excel ni chart (charts) परिचय
अनावा।
write a short note on charts in MS-Excel. - (3)

(ii) MS-Excel ni Round() function (उदाहरण साथ)
अनावा।
Explain Round() Function with example in
MS-Excel. - (3)

(B) नीचे की प्रश्नों का उत्तर दीजिए। (किसी दो) - (2)

Answer the following questions (Any two) - (2)

(i) MS-Excel ही स्प्रेडशीट सॉफ्टवेयर है। (सत्य/सिद्ध)
(सत्य/सिद्ध)

MS-Excel is a spreadsheet software (True/False)

(ii) MS-Excel ही एच सी इन्फोमेटिक्स द्वारा बनाया गया है?
Which company has made MS-Excel?

Which company has made MS-Excel?

(iii) MS-Excel में File save का निशान shortcut
key कौनसा है?
Which shortcut key is used to save file
in MS-Excel

key कौनसा है।

Which shortcut key is used to save file
in MS-Excel

Best - of - luck

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-1 101

Prakrit

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

૧(A). પ્રાકૃત કથા સાહિત્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ વિસ્તૃત રીતે જણાવો. (૧૪)

અથવા

૧(A). નીચેનામાંથી કોઈપણ એક કૃતિ પર દૂકનોંધ લખો.

૧) તરંગવતી કથા ૨) આખ્યાનક મણિકોશ

૧(B) નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (ગમે તે ચાર) (૪)

૧. "શીલવતી કથા" કયા ગ્રંથમાંથી લેવામાં આવેલ છે ?

(A) આખ્યાનક મણિકોશ (B) ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર (C) આચારંગ (D) કુમારપાળ પ્રતિબોધ

૨. નંદનપુરના ઉદ્યાનમાં કઈ દેવીનું મંદિર હતું ?

(A) અજિતબલા (B) અજિતપ્રભા (C) અજિતપ્રજ્ઞા (D) અજિતનંદા

૩. શીલવતીના પિતાનું નામ શું હતું ?

(A) અરિમર્દન (B) જિનદત્ત શેઠ (C) અજિતસેન (D) જિનશેખર

૪. શીલવતીએ રાત્રિમાં કોનો અવાજ સાંભળ્યો હતો ?

(A) સસરા (B) પતિ (C) હાથી (D) શિયાળણ

૫. શીલવતી અજિતસેનને શું આપે છે ?

(A) પુષ્પમાળા (B) સોનાનો સિક્કો (C) કપડા (D) ઝવેરાત

૬. શીલવતીના મુખને શેની ઉપમા આપવામાં આવી છે ?

(A) પદ્મરાગમણિ (B) સૂર્યકાન્તમણિ (C) રજત (D) ચન્દ્રકાન્તમણિ

૨(A). શીલવતીનું પાત્રલેખન કરો. (૧૪)

અથવા

૨(A). "શીલવતી કથા" ના આધારે નારીશક્તિનું સમાજમાં મહત્વ ચર્ચો.

૨(B). નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (ગમે તે ચાર) (૪)

૧. કુમારપાળ પ્રતિબોધના રચયિતા કોણ છે ?

(A) સોમસુંદરસૂરિ (B) સોમચન્દ્રસૂરિ (C) સોમપ્રભસૂરિ (D) સોમસૂરિ

૨. મધ્યરાત્રિએ શીલવતી શું લઈને બહાર ગઈ હતી ?

(A) પૈસા (B) સોનું (C) ઘડો (D) કપડા

૩. કાગડાએ શીલવતી પાસે શું માંગ્યું ?

(A) વિદ્યા (B) ધન (C) પાણી (D) દહીં-ભાત

૪. અરિમર્દન રાજાને કેટલા મંત્રી હતા ?

(A) ૪૯૮ (B) ૪૯૯ (C) ૫૦૦ (D) એક પણ નહી

૫. જિનદત્ત કઈ નગરીમાં રહેતો હતો ?

(A) કૃતાંગલા (B) નંદનપુર (C) વસંતપુર (D) અયોધ્યા

૬. કયા રાજા સાથે યુદ્ધ કરવા અજિતસેનને જવું પડ્યું ?

(A) અરિમર્દન (B) જિતશત્રુ (C) સિંહરથ (D) પ્રજાપાલ

૩(A). "શીલવતી કથા"નું કથાવસ્તુ લખો. (૧૪)

અથવા

૩(A). શીલવતી અને તેના સસરા વચ્ચે થયેલા સંવાદ વિગતવાર ચર્ચો.

૩(B). નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (ગમે તે ત્રણ) (૩)

૧. શીલવતી અશોકને કેટલું ધન લઈને આવવાનું કહે છે ?

(A) 50,000 (B) 10,000 (C) 500 (D) કંઈ નહી

૨. શીલવતીનું પૂર્વભવમાં નામ શું હતું ?

(A) દુર્ગિલા (B) દુર્ગત (C) સુચશા (D) સુલસ

૩. ઉપવાસના દિવસે કઈ તિથિ હતી ?

(A) શુક્લ પંચમી (B) કૃષ્ણ પંચમી (C) પૂનમ (D) અમાસ

૪. સુચશાએ કોને પ્રણામ કરીને ઉપવાસનું વ્રત કર્યું હતું ?

(A) પ્રસન્ના સાધ્વી (B) પદ્માવતી સાધ્વી (C) ચંદના સાધ્વી (D) પુષ્યા સાધ્વી

प. दुर्गिला मरीने कया देवलोकमां गछ हती ?

(A) धशान (B) अनुत्तर (C) ब्रह्मलोक (D) सौधर्म

४(A). नीचेना प्राकृतभांशमांथी गुजरातीमां भाषांतर करो. (गमे ते वे)

(१४)

१. इत्थेव जंबूदीवे भारहवासम्मि वासवपुरं व ।

कयविबुहजणाणंदं नंदणपुरमत्थि वरनयरं ॥

पडिहयपडिवकखबलो हरि व्व अरिमदणो तहिं राया ।

गुणरयणनिही रयणायर ति सिद्धी तहिं अत्थि ॥

तस्स सिरि नाम पिया रुवगुणेणं सिरि व्व पच्चकखा ।

तीए न अत्थि पुत्तो तेण दढं तम्मए सेद्धी ॥

२. एवं ममावी गुणो सत्तू संजाओ । जओ-सयलकलासिरोमणिभूयं सउणरूयं अहं सुणेमि ।

तंओ अइककंतदिणरयणीए सिवाए वासंतीए साहियं, जहा-नईए पूरेण वुब्भमाणं मंडपं

कदइडिऊण सयं आहरणाणि गिणहसु । ममा भखं तं खिवसु । इमं सोऊण गयाहं घेत्तूण

घडगं । तं हियए दाऊण पविद्धा नइं । कडिडयं मडयं । गहियाणि आभरणाणि । खित्तं

सवं सिवाए । आगया अहं गिहं ।

३. जलणो वि होइ सिसिरो रवी वि उग्गमइ पच्छिमदिसाए ।

मेरूसिहरं पि कंपइ उच्छल्लइ धरणिवीढं पि ॥

जायइ पवणो वि थिरो मिल्लइ जलहीवि निययमज्जायं ।

तहवि महा सीलभंगं सक्को वि ना सक्काए काउं ॥

तहवि तुमं मणनिव्वुइहेउं गिणहसु इमं कुसुममालं ।

मह सील पभावेणं अमिलाण चिय इमा ठही ॥

४. अन्नया आगओ गंधगओ व्व कलहेहिं परिगओ समणेहिं चउनाणी दमघोसो आयारिओ ।

गओ तस्स वंदणत्थं समं सीलमईए अजियसेणो । वंदिऊण गुरू निविद्धो पुरओ । भणिया

गुरूणा सीलमई - भद्धे । धन्ना तुमं पुव्वभवब्भासाओ चेव ते सीलपरिपालणपयत्तो ।

मंतिणा वुत्तं ठ भयवं ! कहमेयं ति? वागरियं गुरूणा - कुसमउरे नयरे कुसलाणुद्धाण-

लालसो पावकम्मकरणालसो सुलसो सावओ ।

४(B). नीचेना प्रश्नोना योग्य विकल्प पसंइ करो. (गमे ते त्रए)

(3)

१. प्राकृतमां कयो व्यंजन आवती नथी ?

(A) स् (B) श् (C) क् (D) ख्

P.T. 0

૨. પ્રાકૃતમાં કયો સ્વર આવતો નથી ?

(A) ઋ (B) ઌ (C) ઈ (D) ઀

૩. પ્રાકૃતમાં કેટલા સ્વરો આવે છે ?

(A) 6 (B) 7 (C) 8 (D) 9

૪. પ્રાકૃતમાં પ્રારંભિક "ય" નું શું ફેરફાર થાય છે ?

(A) ચ (B) જ (C) પ (D) અ

૫. પ્રાકૃતમાં આદિ "ન" નું શું ફેરફાર થાય છે ?

(A) ણ (B) અ (C) બ (D) ત્

-----XX-----

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-1 101

Persian

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્રશ્ન ૧ (અ) હાકિઝ શીરાઝીની જીવનચરિત્ર આલેખો. (14)

અથવા

પ્રશ્ન ૧ (અ) "ગઝલ"નું અર્થ જણાવી ગઝલ કાવ્યપ્રકારમાં વર્ણવવામાં આવતા વિષયો પર વિસ્તૃત માહિતી આપો.

પ્રશ્ન ૧ (બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (ગમે તે ચાર) (04)

- ૧ હાકિઝ શીરાઝીનું જન્મવર્ષ લખો.
- ૨ હાકિઝ શીરાઝીનાં આશ્રયદાતાઓનાં નામ આપો.
- ૩ કઈ નદીનું આકર્ષણ હાકિઝને શીરાઝ શહેરની બહાર જવા દેતું નહતું ?
- ૪ હાકિઝ શીરાઝીનાં કાવ્યસંગ્રહની પ્રસ્તાવના કોણે લખી ?
- ૫ કારસીસાહિત્યનાં પ્રખ્યાત ગઝલકારોનાં નામ આપો.
- ૬ હાકિઝ શીરાઝીને કયું લકબ આપવામાં આવ્યું છે ?

પ્રશ્ન ૨ (અ) હાકિઝ શીરાઝીની ગઝલોનાં લક્ષણો પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (14)

અથવા

પ્રશ્ન ૨ (અ) હાકિઝ શીરાઝીનાં સમયની રાજકીય અને સાહિત્યિકસ્થિતિ પર પ્રકાશ નાંખો.

પ્રશ્ન ૨ (બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (ગમે તે ચાર) (04)

- ૧ કારસી ગઝલનાં પેગમ્બર તરીકે કોને યાદ કરવામાં આવે છે ?
- ૨ હાકિઝ શીરાઝીનાં સમકાલિન કવિઓનાં નામ આપો.
- ૩ ગઝલ સિવાય હાકિઝ શીરાઝીએ કયા પ્રકારનાં કાવ્યોની રચના કરી ?
- ૪ હાકિઝ શીરાઝીનાં સમયમાં શીરાઝનાં ગવર્નર કોણ હતા ?
- ૫ તૂતીએ હિંદનું લકબ કયા કવિને આપવામાં આવ્યું છે ?
- ૬ રૂબાઈ કાવ્યપ્રકારમાં કેટલી પંક્તિઓ હોય છે ?

પ્રશ્ન ૩ સમજૂતિસહિત અનુવાદ કરો. (ગમે તે સાત) (17)

دل می رود ز دستم صاحب دلاں خدارا (1)

دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا

حافظ مرید جام جم است ای صبا برو (2)

وز بندگی به رساں شیخ جام را

ده روزه مهر گردوں افسانه است و افسوں (3)

નિકી બજાય પારાન فرصત شمار પારા

(1)

(P.T.O)

(૨) ترک هوا و حرص بکن حافظا کنوں

بهر وصال دوست شو از این و آن جدا

(۵) در راه عشق مرحله قرب و بعد نیست

می بینمت عیاں و دعا می فرستمت

(۶) حافظ بخود نپوشید این خرقة مے آلود

اے شیخ پاک دامن معذور دار مارا

(۷) ساقی بیا که هاتف غیبم بمژده گفت

باورد بر کن که دوا می فرستمت

(۸) اے دل شباب رفت نجیدی گلے ز عمر

پیرانه سر مکن هوس ننگ و نام را

(۹) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است

با دوستان تطف با دشمنان مدارا

પ્રશ્ન ૪ (અ) (૧) વિવરણ આપો. (ગમે તે તણ) (07)

(૧) જામ જમ (૨) કારોન (૩) બગદાદ (૪) મહત્સબ (૫) પીરમ્ગાન

(૨) નીચે આપેલ અલંકારો પૈકી ગમે તે તણની વ્યાખ્યા ઉદાહરણની પંક્તિસહિત આપો. (07)

(૧) તજનિસ તામ (૨) તશ્બિહે (૩) તલમિચ (૪) તઝાદ (૫) તજનિસ તાક્વ

પ્રશ્ન ૪ (બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (ગમે તે તણ) (03)

૧ ગજલમાં ઓછામાં ઓછી કેટલી પંક્તિઓ હોવી જોઈએ ?

૨ ગજલની પ્રથમ અને અંતિમ પંક્તિને શું કહેવાય છે ?

૩ હાકિજ શીરાઝીનાં પિતાનું નામ લખો.

૪ મસ્નવીના કેટલા પ્રકારો છે ? કયા-કયા ?

૫ ફારસીનું પ્રાચીનકાવ્યપ્રકાર કયું છે ?

૬ ગજલકાવ્ય પ્રકારમાં કવિ પોતાનું ઊપનામ કઈ પંક્તિમાં લખે છે ?

.....

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-1 101

Urdu

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

نوٹ: مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات لازمی ہیں۔ اور ان کے نمبر بائیں جانب درج ہیں۔

۱۳

سوال : ۱ [الف] اردو شاعری کی تاریخ پر روشنی ڈالئے۔

یا

ہیئت کے اعتبار سے نظم کے اقسام بیان کیجئے۔

۴

سوال : ۱ [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات ایک جملے میں دیجئے۔ (کوئی چار)

(۱) نظیر شاعری کے کس دور سے تعلق رکھتے ہیں؟

(۲) کس تحریک نے اردو نظم کو نیا موڑ دیا؟

(۳) زیادہ تر کن شعراء نے حب الوطنی کو اپنی نظموں کا موضوع قرار دیا؟

(۴) کس نظم میں ”قافیہ“ کا کہیں بھی اہتمام نہیں کیا جاتا ہے؟

(۵) مسدس ہیئت والی نظم کے کیا معنی ہیں؟

(۶) آزاد نظم کس لفظ کا اردو ترجمہ ہے؟

۱۴

سوال : ۲ [الف] نظیر اکبر آبادی کے دور کے سیاسی، سماجی اور ادبی حالات قلم بند کیجئے۔

یا

نظیر اکبر آبادی کی پیدائش، ذریعہ معاش اور وفات کے مختصر حالات کا احاطہ کیجئے۔

۴

سوال : ۲ [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات ایک جملے میں دیجئے۔ (کوئی چار)

(۱) مندرجہ ذیل شعر کا تعلق کس نظم سے ہے۔

”جواہلِ فضل عالم و فاضل کہلاتے ہیں

مفلس ہوئے تو کلمہ تک بھول جاتے ہیں“

(۲) نظیر کون سے مشہور و معروف ”مرثیہ گو“ شعراء کے ہم عصر ہیں؟

(۳) کس شاعر نے طنز و مزاح کے ذریعے مغربی تہذیب پر نشتر چلائے؟

(۴) کس شاعر نے اپنی نظموں کے ذریعے سوئی ہوئی قوم کو جگانے کی کوشش کی؟

(۵) مخمس ہیئت والی نظم کے کیا معنی ہیں؟

(۶) ”انجمن پنجاب لاہور“ کی بنیاد کن شعراء نے رکھی؟

۱۴

سوال : ۳ [الف] ”نظیر اکبر آبادی کے ہم عصر شعراء کا تعارف پیش کیجئے۔“

یا

نظیر اکبر آبادی کے کلام میں ہندوستانی عناصر کا جائزہ لیجئے۔

۳

سوال : ۳ [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات ایک جملے میں دیجئے۔ (کوئی تین)

(۱) ”تاریخ ادب اردو“ کس کی تخلیق ہے؟

(۲) ”روح نظیر“ کے مصنف کون ہیں؟

(۳) ”جدید شاعری“ کس کی کتاب ہے؟

(۴) ”اردو زبان و ادب کا خاکہ“ کس کی تصنیف ہے؟

۱۴

سوال : ۴ [الف] مندرجہ ذیل نظموں میں سے کسی دو (۲) نظموں کا تفصیلی خلاصہ لکھئے۔

(۱) برسات کی بہاریں (۲) چپاتی نامہ

(۳) دیوالی (۴) فقیروں کی صدا

۳

سوال : ۴ [ب] مندرجہ ذیل الفاظ کے معنی لکھئے۔ (کوئی چھ)

(۱) زیبا (۲) اجداد (۳) جمال

(۴) عبارت (۵) سیر (۶) آتش

(۷) فلک (۸) تدبیر (۹) رخسار

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-1 101

Philosophy

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- પ્રશ્ન:૧(અ) અગ્રમાત્ર્ય લક્ષણના સમજાવો
અર્થમાં ૧૨
- પ્રશ્ન:૧(આ) સત્યતા અને પ્રામાણ્યના સમજાવો
- પ્રશ્ન:૨(અ) કોઈ પણ માણસ જાણ સ્વરૂપે
૦૪
 - (૧) અગ્રમાત્ર્ય કહેવા વ્યથાનો કોમ છે ?
 - (૨) સાચવવિચારના ક્યાં ક્યાં પદો કોમ છે ?
 - (૩) ક્ષિતિવિચારનાં ક્યાં ક્યાં પદો કોમ છે ?
 - (૪) અગ્રમાત્ર્ય પદો કહેવા છે ?
 - (૫) માયાના કાર્યો કહેવા છે ?
 - (૬) વસ્તુજ્ઞાની વ્યવસ્થા સમજાવો.
- પ્રશ્ન:૨(આ) લક્ષણનાં ક્ષેત્રોને સમજાવો ૧૦
- પ્રશ્ન:૨(અ) લક્ષણના ક્ષેત્રોને સમજાવો
- પ્રશ્ન:૨(આ) કોઈ પણ માણસ જાણ સ્વરૂપે ૦૪
 - (૧) વિચારનાં લક્ષણ ક્યાં ક્યાં કોમ છે ?
 - (૨) વિચારનાં લક્ષણ ક્યાં ક્યાં કોમ છે ?
 - (૩) લક્ષણ કોમ છે ?
 - (૪) લક્ષણના ક્ષેત્રો કહેવા છે ?
 - (૫) લક્ષણના પદો કહેવા છે ?
 - (૬) સત્યતા મુખ્ય પદો કહેવા છે ?
- પ્રશ્ન:૩(અ) વ્યાપ્તિ અને નોંધના યુગ્મ સમયાં લક્ષણના વિષયો સમજાવો ૧૪
- પ્રશ્ન:૩(આ) વસ્તુવિદેશ્ય લક્ષણના પદોને સમજાવો
- પ્રશ્ન:૩(અ) કોઈ પણ માણસ જાણ સ્વરૂપે ૦૩
 - (૧) લક્ષણ સમજાવવાની મુખ્ય કોમો કહેવા છે ?
 - (૨) વસ્તુવિદેશ્ય લક્ષણના પદો કહેવા છે ?
 - (૩) વસ્તુવિદેશ્ય લક્ષણના પદો કહેવા છે ?
 - (૪) દર્શક લક્ષણ કો કોનો પદો છે ?
 - (૫) પર્યાયવાચક લક્ષણ કો કોનો પદો છે ?
- પ્રશ્ન:૪(અ) પરના પ્રામાણ્યવાદને સમજાવો ૧૨
- પ્રશ્ન:૪(આ) કોઈ પણ માણસ જાણ સ્વરૂપે
- પ્રશ્ન:૪(અ) કોઈ પણ માણસ જાણ સ્વરૂપે ૦૩
 - (૧) પૂર્વજ્ઞાન કહેવા છે ?
 - (૨) કોમવેદ કહેવા છે ?
 - (૩) સામાન્યનોંધકર કહેવા છે ?
 - (૪) કોમવેદનાં કહેવા છે ?
 - (૫) પર્યાયવૈભાગ કહેવા છે ?

- Q1 (A) Explain the structure of inference. 14
- Q.1 (A) Explain the truth and validity 04
- Q.1 (B) Give answer any four.
- (1) How many statements are there in inference?
 - (2) What are the terms in the major premise?
 - (3) What are the terms in the conclusion?
 - (4) How many are the types of inference?
 - (5) How many languages have the functions?
 - (6) Give a definition of logic.
- Q.2 (A) Explain the structure of definition. 14
- Q.2 (A) Explain the purposes of definition 04
- Q.2 (B) Give answer any four.
- (1) What are the definiendum in the proposition?
 - (2) What are the definition in the proposition?
 - (3) What is a definiendum?
 - (4) How many are the purposes of definition?
 - (5) How many are the types of definition?
 - (6) How many are the main types of meaning?
- Q.3 (A) Explain the rules of definition by genus and differentia. 14
- Q.3 (A) Explain the types of denotative 03
- Q.3 (A) Give answer any three.
- (1) How many are the main techniques of definition?
 - (2) How many are the types of denotative definition?
 - (3) How many are the types of connotative definition?
 - (4) Extensive definition of which type is it?
 - (5) Synonymous definition of which type is it?
- Q.4 (A) Explain the Panchan Pramanya. 14
- Q.4 (A) Explain the Hetvabhas 03
- Q.4 (B) Give answer any three.
- (1) What is a Pushtavat?
 - (2) What is a Sheshavat?
 - (3) What is a samanyatodishita?
 - (4) What is a Kevalanvayi?
 - (5) What is a Pararthanuman?
-

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-1 101

Indian Culture

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) संस्कृति अर्थात् सत्यता पर्यवेगो लक्षणा स्फुट करी.

[14]

अथवा

(A) प्राचीन भारतना ऐतिहासिकी गणना साधनां साहित्यिक साधनां-
महत्त्व समझवी.

(B) कौर्ष पण्डित आर प्रश्नांवा इडंमां ज्वाल लगी :

[04]

① भारतय संस्कृतिमां शक्य मित्रतासी ज्वाली.

② ~~~~~ श्री भारतीय संस्कृतिनी प्राणु है.

③ भारतीय संस्कृतिमां कला विषयक मित्रतासी ज्वाली.

④ शिक्षासौजं महत्त्व ज्वाली.

⑤ अश्वत्थानी सिद्धांवा नी मुख्य विषय कयी हली ?

2. (A) मोर्षसम्राट अशोकना शिलासैलमां कर्ष लाम्बानी उपयोग ययी है ?

[14]

अथवा

(A) "सिंधु सत्यतासी स्थापत्यकला कीं नी सुंदर प्राप्ति करी हली" - अर्थी.

(B) कौर्ष पण्डित आर प्रश्नांवा इडंमां ज्वाल लगी :

[04]

① हडप्पा संस्कृतिना केंद्रनी नाम ज्वाली.

② सिंधु सत्यतामांकी कया पक्षीनीना शिल्पी प्राप्ति ययी है ?

③ उपनिषदनी अर्थ स्फुट करी.

④ छांदोग्य उपनिषदनी संदेश नीदी.

⑤ वैदिकलीन आर शास्त्रीनी नाम ज्वाली.

⑥ हडप्पा संस्कृतिना अपरीक्षी शक्यताना कया स्थानीनी प्राप्ति ययी है ?

3. (A) भारतीय संस्कृति उपर रामायणकी असरोंनुं विस्फुल करी. [14]

अथवा

(A) भारतीय संस्कृतिमां साहित्य अनी कला क्षेत्री वैजधर्मनुं प्रधान भूसवी.

(B) डीर्घपुत्र ऋषीणा प्रश्नीणा दूडेमां ज्वाल लभो:

[03]

① महाभारतकी संदेश दूडेमां ज्वापी.

② महाभारतका श्ययिता डीहा हुला ?

③ महाभारतमां कया पंशवी कया रजु करारि ही ?

④ जोधध धर्मका पंथीणा नाम आपी.

⑤ भगवान बुधनुं निर्वाहा स्थान कयुं ही ?

4 (A) कशी अनी मगध गणराज्योनुं विगत विस्फुल करी. [14]

अथवा

(A) सिंडहरनी भारत पर यठारि अनी तीनी सांस्कृतिक असरी वहरिणी.

(B) डीर्घपुत्र ऋषीणा प्रश्नीणा दूडेमां ज्वाल लभो:

[03]

① गौंधार ज्वापदनी शक्यानी उरि हुती ?

② पत्स गणराज्यकी शत्रु डीहा हुती ?

③ शत्रु प्रसैजकिटा कया गणराज्यकी शत्रु हुती.

④ सिंडहरनी भारत उपर साहमहा कया कया शत्रुये मद करी हुती ?

⑤ सिंडहरनी साहमहाकी पनीणशास्त्र पर भरीली असरी वहरिणी.

ENGLISH VERSION

1, (A) Explain the difference between culture and civilization. [14]

OR

(A) Explain the importance of literary sources as the source of the history of Ancient India.

(B) Write the answer of any four in brief:

[04]

① Give the political diversities of the Indian culture.

② ~~~~~ is the soul of Indian culture.

③ Give the art diversities of the Indian culture.

④ Explain the importance of coins.

⑤ Which was the main subject of Ajanta paintings?

⑥ Which language has been used in Maurya Samrat Ashoka's inscriptions?

2, (A) Explain the meaning of 'Ved' and give an idea about the four Samhitas. [14]

OR

(A) "Indus Civilization had made great progress in the field of architecture" - Discuss.

(B) Write the answer of any four in brief:

[04]

① State the names of the centers of the Harappan civilization.

② Which idols of birds have been available from the Indus civilization?

③ Clear the meaning of Upanishads.

④ Mention the message of Chandogya Upanishad.

⑤ Mention the names of four Ashrams during Vedic period.

⑥ From which place the remains of the Harappan culture were found from Rajasthan?

3. (A) Narrate the effects of Ramayana on Indian culture? [2] [14]

OR
(A) Narrate the contribution of Jainism in the field of literature and art of Indian culture.

(B) Write the answers of any three in brief: [03]

- ① Mention the message of Mahabharat in brief.
- ② Who wrote the Mahabharat?
- ③ Which lineage story has been narrated in the Mahabharat?
- ④ Give the names of the sects of Buddhism.
- ⑤ Which is the place of Nirvan of Lord Buddha?

4. (A) Narrate in detail the Gurjarajaya of Kashi and - [14]
Mugadh.

OR
(A) Describe cultural influences of invasions of Alexander on India.

(B) Write the answers of any three in brief: [03]

- ① Which was the capital of Gandhar?
- ② Who was the king of Vatsa Gurjarajaya?
- ③ To which kingdom did the king Prasenjit belong to?
- ④ Which emperor helped Alexander invading India?
- ⑤ Mention the astronomical influences of great Alexander on India.

B.A. (Sem.-1) Examination
EC-1 101
Political Science

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) જરૂર જણાય ત્યાં આકૃતિ દોરો.

- ૧ (અ) રાજ્યશાસ્ત્રનો અર્થ અને કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. ૧૪
અથવા
(અ) રાજ્યશાસ્ત્રના અર્થશાસ્ત્ર સાથેના સંબંધની ચર્ચા કરો.
(બ) કોઈપણ ચારના એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો. ૦૪
(૧) રાજ્યશાસ્ત્રના પિતા કોણ છે?
(૨) રિપબ્લીક પુસ્તક કોણે લખ્યું છે?
(૩) રાજ્યશાસ્ત્ર એ શું વિજ્ઞાન છે?
(૪) રાજ્યશાસ્ત્રનો ભૂગોળ સાથેનો સંબંધ જણાવો.
(૫) રાજકારણ એટલે શું?
(૬) રાજ્યશાસ્ત્રના બે મહત્ત્વ જણાવો.
- ૨ (અ) રાજ્યની વ્યાખ્યા આપો અને તેના તત્વોની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
(અ) રાજ્યના મુખ્ય કાર્યો જણાવો.
(બ) કોઈપણ ચારના એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો. ૦૪
(૧) વિસ્તાર એટલે શું?
(૨) સમાજ એટલે શું?
(૩) સરકાર એટલે શું?
(૪) રાજ્ય અને સરકાર વચ્ચે તફાવત જણાવો.
(૫) રાજ્ય અને રાષ્ટ્ર વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
(૬) સત્તા એટલે શું?
- ૩ (અ) સામાજિક કરારના સિદ્ધાંત પર એક નિબંધ લખો. ૧૪
અથવા
રાજ્યનો ઉત્ક્રાંતિવાદી સિદ્ધાંતને વિગતે તપાસો.
(બ) કોઈપણ ત્રણના એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો. ૦૩
(૧) બળનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
(૨) બળના સિદ્ધાંતના બે ફાળો જણાવો.
(૩) બળિયાના બે ભાગ - સમજાવો.
(૪) લેવિયથન પુસ્તક કોણે લખ્યું છે?
(૫) સર્વજન સંકલ્પનો વિચાર કોણે આપ્યો છે?

0903M899-2

- ૪ (અ) સાર્વભૌમત્વની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો. ૧૪
- અથવા
- (અ) બદલતા વિશ્વના સંદર્ભમાં સાર્વભૌમત્વની ચર્ચા કરો.
- (બ) કોઈપણ ત્રણના એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો. ૦૩
- (૧) સાર્વભૌમત્વ શબ્દની ઉત્પત્તિ જણાવો.
- (૨) સાર્વભૌમત્વનો એકતાવાદી સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો.
- (૩) વાસ્તવિક સાર્વભૌમત્વ એટલે શું?
- (૪) પ્રજાકીય સાર્વભૌમત્વ એટલે શું?
- (૫) સાર્વભૌમત્વઘડ બહુત્વવાદી સિદ્ધાંતનો મુખ્ય વિચાર આપો.

ENGLISH VERSION

Instruction : (1) Figures to right indicates full marks.
(2) Draw diagram wherever necessary.

- 1 (a) Explain the meaning and Scope of Political Science. 14
- OR
- (a) Discuss the relationship of political science with economics.
- (b) Answer any four in one or two lines : 04
- (1) Who is the father of political science?
- (2) Who has written the bach republic?
- (3) Is a political science a science?
- (4) What is the relation of political science with geography?
- (5) What is politics?
- (6) Write two significance of political science?
- 2 (a) Define state and discuss its elements. 14
- OR
- (a) What are the main functions of the state.
- (b) Answer any four in one or two lines : 04
- (1) What is territory?
- (2) What is Society?
- (3) What is Government?
- (4) What is diereence between state and Government.
- (5) What is difference between state and Nation.
- (6) What is power?
- 3 (a) Write an essay o Social contract theory. 14
- OR
- (a) Examine in detail the evolutionary theory of state.

0703M899-3

(b) Answer any three in one or two lines :

03

- (1) Explain force theory
- (2) Give two contribution of force theory.
- (3) "Might is Right" - Explain.
- (4) Who has written leviathan book
- (5) Who has given general will idea.

4 (a) Explain the main characteritics Sovereignty.

14

OR

(a) Discuss the Sovereignty in the context of changing Global scenario.

(b) Answer any three in one or two lines :

03

- (1) What is origin of the word Sovereignty?
 - (2) Who has given the monistic theory of Sovereignty?
 - (3) What is Defacto Sovereignty?
 - (4) What is popular Sovereignty?
 - (5) Give the main idea of pluralistic thory of Sovereignty.
-

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-1 101

Geography

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્રશ્ન.૧.(અ) પૃથ્વી નું બંધારણ સમજાવી, જમીન અને પાણીનું વિતરણ સમજાવો (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન.૧.(અ) જેમ્સ જુન્સ અને જેફીઝનો ભરતીવાદ નો સિધ્ધાંત સમજાવો.

પ્રશ્ન.૧.(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબો આપો (૦૪)

(i) ગુજરાત માં ગરમપાણી ના ઝરા ક્યાં-ક્યાં આવેલાં છે ?

(ii) સિયાલ પડ ક્યા ખનિજ ઘટકો થી બનેલું છે ?

(iii) ગુરુ ને મળેલા ઉપગ્રહો નામ જણાવો?

(iv) નિહારિકા કોને કહે છે ?

પ્રશ્ન.૨.(અ) ખડકો અને તેના પ્રકારો સમજાવો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન.૨.(અ) ગેડીકરણ અને સ્તરભંગ સમજાવી તેનાથી રચાતાભૂમિ સ્વરૂપો સમજાવો.

પ્રશ્ન.૨.(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબો આપો (૦૪)

૧. અલ્લાહબંધ વિસ્તાર ક્યાં આવેલો છે ?

૨. સ્તરભંગ એટલે શું ?

૩. વિશ્વની સૌથીલાંબી ફાટખીણ ક્યાં આવેલી છે ?

૪. ખનીજ કોલસો ક્યા પ્રકાર ના ખડકો માંથી મેળવાય છે ?

પ્રશ્ન.૩.(અ) ધરતીકંપ નો ખ્યાલ આપી, તેની અસરો અને વિશ્વવિતરણ સમજાવો.

(૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન.૩.(અ) જ્વાળામુખી ના પ્રકારો, અસરો અને વિશ્વવિતરણ સમજાવો.

પ્રશ્ન.૩.(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબો આપો

(૦૩)

૧. ભારત ના કોઈ એક જ્વાળામુખી નું નામ આપો?

૨. ગ્રેફાઇટ નો ઉપયોગ _____ માં વધારે થાય છે. (ડીટરજન્ટ, સાબુ, પેન્સિલ)

૩. લેટીન કે ગ્રીક ભાષા માં Ignisનો અર્થ _____ થાય છે. (પાણી, ભૂમિ, અગ્નિ)

પ્રશ્ન.૪.(અ) હિમ નદી દ્વારા રચતા ઘસારાત્મક ભૂમિ આકારોનો ખ્યાલ આપો.

(૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન.૪.(અ) સમુદ્ર દ્વારા રચાતા ભૂમિ આકારો ની સમજ આપો

પ્રશ્ન.૪.(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબો આપો

(૦૩)

૧. દરીયાઈ સરોવર ને અંગ્રેજીમાં _____ નામે ઓળખવા આવે છે. (લોએસ, લેગુન, પોલ્જે)

૨. નદીના ઘસારણ કાર્ય થી _____ આકાર ની ખીણ બને છે (વી આકાર, યુ આકાર)

૩. ભુછત્ર ખડક _____ કુદરતી પરીબળ થી રચાય છે (પવન, નદી, સમુદ્ર ના મોજાં)

M 901-3

GUJARAT UNIVERSITY EXAMINATION 2018

B.A. SEMESTER 1

ELECTIVE PAPER -101

(Physical Geography -1 – Lithosphere)

Total Marks: 70

Duration: 2:30 hours

Q. 1. (A) Explain the structure of the Earth. Discuss the distribution of land and water bodies on the earth. (14)

OR

Q.1. (A) Explain the Jeans-Jeffreys Tidal Theory

Q.1. (B) Answer the following questions: (4)

1. Where are the hot water springs of Gujarat situated?
2. The SiAl layer is made up of which mineral elements?
3. Name the natural satellites of Jupiter.
4. Give the definition of a 'Nebula'.

Q. 2. (A) Discuss the different types of rocks and their various kinds. (14)

OR

Q. 2. (A) Explain the formation of folds and fault zones and the resultant land forms.

Q.2. (B) Answer the following questions: (4)

1. Where is 'Allahabandh' situated?
2. What is a fault line?
3. Where is the longest rift valley of the world located.
4. Coal mineral can be obtained from which kind of rocks?

Q. 3 (A) Discuss Earthquakes and explain its effects and world distribution. (14)

OR

Q. 3. (A) Explain the Volcano, its types, effects and distribution across the world.

Q. 3. (B) Answer the following questions: (3)

1. Give the name of any one volcano situated in India.
2. Graphite is used the most in _____. (detergents, soaps, pencils)
3. The word 'igneous' means _____ in Latin of Greek. (water, land, fire)

Q. 4. (A) Discuss in detail the different kinds of land formations formed due the erosion by Glaciers. (14)

OR

Q. 4. (A) Explain the different kinds of land forms created by the sea.

Q. 4. (B) Answer the following questions: (03)

1. Lakes in the sea are called _____. (loas, lagoons, polzet)
2. _____ valleys are formed by the erosion by rivers. (V – shaped, U-shaped)
3. Mushroom rocks are formed due to _____. (wind, rivers, sea wages)

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-1 101

Islamic Culture

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- પ્રશ્ન-૧(અ) ઇસ્લામ પૂર્વેની અરબોની જીવનશૈલી અને આર્થિક પ્રવૃત્તિઓ પર વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
ખાનાએ કાઅબાની રચનાનો ઇતિહાસ અને તેના મહત્વ વિશે વિસ્તૃતમાં ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૧(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ચાર) ૦૪
- ૧) હઝરત ઇબ્રાહીમ (અ.સ.)ના પુત્રનું નામ જણાવો.
 - ૨) તવાફના કેટલા પ્રકાર છે? કયા કયા?
 - ૩) મક્કા શહેરનાં પ્રાચીન બે નામો જણાવો.
 - ૪) કુઆન શરીફમાં મકામે ઇબ્રાહીમ વિશે શું કહેવામા આવ્યું છે?
 - ૫) હઝરત મોહમ્મદ પયગંબર સાહેબ(સ.અ.વ.)ના જન્મ પૂર્વે અરબોની સામાજિક સ્થિતિ કેવી હતી?
 - ૬) સંગે અસ્વદની કોઈ એક ખાસિયત જણાવો.
- પ્રશ્ન-૨(અ) "વહી"નો અર્થ જણાવી હઝરત મોહમ્મદ પયગંબર સાહેબ(સ.અ.વ.) પર પ્રથમ વહીનો નુઝૂલ સવિસ્તાર વર્ણવો. ૧૪
અથવા
હઝરત મોહમ્મદ પયગંબર સાહેબ(સ.અ.વ.) નો જન્મ અને આપના જીવનનાં પ્રથમ પચ્ચીસ વર્ષ પર વિગતવાર નોંધ લખો.
- પ્રશ્ન-૨(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ચાર) ૦૪
- ૧) હઝરત મોહમ્મદ પયગંબર સાહેબ(સ.અ.વ.)ની પ્રથમ પત્નીનું નામ જણાવો.
 - ૨) હઝરત મોહમ્મદ પયગંબર સાહેબ(સ.અ.વ.) નું કુટુંબ કયા નામથી પ્રખ્યાત હતું?
 - ૩) હઝરત મોહમ્મદ પયગંબર સાહેબ(સ.અ.વ.) નાં કોઈપણ બે લકબો જણાવો.
 - ૪) હઝરત મોહમ્મદ પયગંબર સાહેબ(સ.અ.વ.) નો જન્મ ઇસ્લામના કયા માહિનામાં થયો હતો?
 - ૫) કુરૈશ કબીલાઓ કયા કયા પેટા કાબિલાઓમાં વેહચાયલા હતા?
 - ૬) હઝરત મોહમ્મદ પયગંબર સાહેબ(સ.અ.વ.)ની પત્નીઓનાં નામ જણાવો.
- પ્રશ્ન-૩(અ) હઝરત મોહમ્મદ પયગંબર સાહેબ(સ.અ.વ.)ની હિજરત પર સવિસ્તાર નોંધ લખો. ૧૪
અથવા
મદીનામાં ઇસ્લામનાં પ્રચાર અને પ્રસાર વિશે વિગતવાર જણાવો.

(P.T.O)

પ્રશ્ન-૩(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ત્રણ)

03

- ૧) ઇસ્લામની પ્રથમ હિજરત ક્યારે થઈ?
- ૨) હિજરતનો શાબ્દિક અર્થ જણાવો.
- ૩) હિજરત પહેલા મદીનાશરીફ બીજા કયા નામથી પ્રખ્યાત હતું?
- ૪) મદીનાશરીફની કઈ વસ્તીમાં હઝરત મોહમ્મદ પયગંબર સાહેબ(સ.અ.વ.)ના દ્વારા મસ્જિદનો પાયો નાખવામાં આવ્યો?
- ૫) મદીનાશરીફના લોકોને હઝરત મોહમ્મદ પયગંબર સાહેબ(સ.અ.વ.)એ શી લકબ આપ્યો હતો?

પ્રશ્ન-૪(અ) ગમે તે બે વિશે નોંધ લખો.

૧૪

- ૧) જંગે ઓહદ
- ૨) જંગે બદર
- ૩) જંગે ખંદક
- ૪) જંગે ખયબર

પ્રશ્ન-૪(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ત્રણ)

03

- ૧) જંગે ખયબરની લડાઈમાં કયા ખલીફા શામેલ હતા?
- ૨) જંગે ખંદક બીજા કયા નામથી ઓળખાય છે?
- ૩) જંગે ઓહદ વિશે કુઆનશરીફમાં કઈ સુરત નાઝીલ થઈ?
- ૪) જંગે ખયબરની લડાઈ કેટલા દિવસ સુધી ચાલુ હતી?
- ૫) સુલેહ હુદેબિયાહની સંધિ કોની વચ્ચે થઈ હતી?

B.A. (Sem.-1) (Repeater) Examination

EC-1 101

Statistical Methods

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

- 1 (a) (i) પ્રાથમિક માહિતી અને ગૌણ માહિતી વચ્ચેનો તફાવત લખો. 7
(ii) ગૌણ માહિતીના પ્રાપ્તિસ્થાનો જણાવો. 7
અથવા
(i) વર્ગીકરણ એટલે શું? વર્ગીકરણનું મહત્ત્વ સમજાવો. 7
(ii) નીચેના અવલોકનો પરથી વર્ગલંબાઈ 20 હોય અને એક વર્ગ 30-50 હોય તેવું આવૃત્તિ વિતરણ બનાવો : 7
48, 72, 40, 100, 86, 23, 49, 60, 103, 111, 80, 40, 23, 48, 90,
86, 55, 40, 72, 111, 86, 70, 25, 56, 88, 70, 79, 60, 57, 68
- (b) ટૂંકમાં જવાબ આપો : 4
(i) આદર્શ પ્રશ્નાવલીના બે લક્ષણો જણાવો.
(ii) સતત ચલનો અર્થ લખો.
(iii) વર્ગલંબાઈની વ્યાખ્યા આપો.
(iv) પ્રત્યક્ષ તપાસનો અર્થ લખો.
- 2 (a) (i) આકૃતિ અને આલેખનું મહત્ત્વ સમજાવો. 7
(ii) નીચેના આવૃત્તિ વિતરણ પરથી સ્તંભાલેખની રચના કરો : 7
વર્ગ : 10-15 15-20 20-25 25-30 30-35 35-40 40-45
F : 8 15 30 22 15 10 4
અથવા
(i) સ્તંભાલેખ પરથી આવૃત્તિ વક્ર અને આવૃત્તિ બહુકોણની રચના સમજાવો. 7
(ii) નીચેના આવૃત્તિ વિતરણ પરથી “થી ઓછા” અને “થી વધુ” પ્રકારના સંચયી આવૃત્તિ વક્ર દોરો: 7
વર્ગ : 10-20 20-30 30-40 40-50 50-60 60-70 70-80
F : 4 10 18 20 35 15 8
- (b) ટૂંકમાં જવાબ આપો : 4
(i) કયા વક્ર પરથી મધ્યસ્થ અને ચતુર્થકો શોધી શકાય છે?
(ii) કયા પ્રકારના આલેખને ઓજાઈવ વક્ર પણ કહે છે?
(iii) અસમાન વર્ગલંબાઈ વાળા આવૃત્તિ વિતરણમાં સ્તંભાલેખ દોરવા પ્રમાણસર આવૃત્તિ શોધવાનું સુત્ર લખો.
(iv) આવૃત્તિ વક્ર અને આવૃત્તિ બહુકોણ વચ્ચેનો મુખ્ય તફાવત જણાવો.

[P.T.O.]

0903M903-2

- 3 (a) (i) મધ્યકના ગુણ દોષ લખો. 7
- (ii) નીચેના આવૃત્તિ વિતરણ પરથી \bar{x} , z અને Q_1 શોધો : 7
વર્ગ :	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80
F :	6	10	12	20	10	5	7
- અથવા
- (i) વ્યાખ્યા આપો : મધ્યસ્થ, બહુલક, ચતુર્થક. 7
- (ii) નીચેના આવૃત્તિ વિતરણ પરથી M , Q_3 અને P_{85} શોધો : 7
વર્ગ :	15થી ઓછા	15-30	30-45	45-60	60-75	75-90	90થી વધુ
F :	12	20	35	60	40	18	5
- (b) ટૂંકમાં જવાબ આપો : 3
- (i) $M = 22$ અને $\bar{x} = 26$ હોય તો z શોધો.
- (ii) 2, 5, 8, 11 અને 14નો મધ્યક શોધો.
- (iii) 6, 8, 5, 8, 5, 6, 5 અવલોકનોનો બહુલક જણાવો.
- 4 (a) (i) વ્યાખ્યા લખો : પ્રસારમાન, સરેરાશ વિચલન, ચલનાંક. 7
- (ii) નીચેના આવૃત્તિ વિતરણનો ચલનાંક શોધો : 7
વર્ગ :	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59
F :	2	5	10	15	10	8
- અથવા
- (i) ધન અને ઋણ વિષમતા આકૃતિ દોરી સમજાવો. 7
- (ii) નીચેના આવૃત્તિ વિતરણ પરથી બાઉલીની રીતે વિષમતાંક શોધો : 7
વર્ગ :	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79
F :	4	10	20	25	15	10	6
- (b) ટૂંકમાં જવાબ આપો : 3
- (i) વિષમતાની બે કસોટીઓ જણાવો.
- (ii) કયા કયા સૂત્રથી શોધેલ વિષમતાંકની કિંમત-૩થી + 3 સુધીમાં હોઈ શકે?
- (iii) આવૃત્તિ વિતરણમાં ક્યારે બહુલક અવ્યાખ્યાયિત હોય છે?

0903M903-3

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

- 1 (a) (i) Write difference between primary data and secondary data. 7
(ii) State sources of secondary data. 7
- OR
- (i) What is the meaning of classification? Explain importance of classification. 7
(ii) From following data, prepare a frequency distribution having class interval 20 and one class is 30-50 : 7
48, 72, 40, 100, 86, 23, 49, 60, 103, 111, 80, 40, 23, 48, 90,
86, 55, 40, 72, 111, 86, 70, 25, 56, 88, 70, 79, 60, 57, 68
- (b) Give answer in short : 4
(i) State two characteristics of an ideal questionnaire.
(ii) Write meaning of continuous variable.
(iii) Write definition of class-interval.
(iv) Give meaning of direct inquiry.
- 2 (a) (i) Explain importance of diagrams and graphs. 7
(ii) From following frequency distribution, draw histogram. 7
Class : 10-15 15-20 20-25 25-30 30-35 35-40 40-45
F : 8 15 30 22 15 10 4
- OR
- (i) Explain method of drawing frequency curve and frequency polygon by using histogram. 7
(ii) From following frequency distribution, draw cumulative frequency curve of "less than" and "more than" type : 7
Class : 10-20 20-30 30-40 40-50 50-60 60-70 70-80
F : 4 10 18 20 35 15 8
- (b) Give answer of the following questions in short : 4
(i) Which curve is used to find median and quartiles?
(ii) Which curve is also known as Ogive curve?
(iii) Write formula to find proportionate frequency when in construction of histogram with different class interval.
(iv) What is the main difference between frequency curve and frequency polygon?

[P.T.O.]

0903M903-4

- 3 (a) (i) Write merits and limitations of mean. 7
(ii) From following frequency distribution, find \bar{x} , z and Q_1 . : 7
Class : 10-20 20-30 30-40 40-50 50-60 60-70 70-80
F : 6 10 12 20 10 5 7
- OR
- (i) Give definitions : Median, Mode, Quartile : 7
(ii) From following freq. distribution find M, Q_3 and P_{85} . 7
Class : below 15 15-30 30-45 45-60 60-75 75-90 above 90
F : 12 20 35 60 40 18 5
- (b) Give answer in short : 3
(i) If $M = 22$ and $\bar{x} = 26$ find value of z .
(ii) Find mean of the observations 2, 5, 8, 11 and 14
(iii) Find mode of observations 6, 8, 5, 8, 5, 6, 5.
- 4 (a) (i) Write definitions : Dispersion, Average deviation coefficient of variation. 7
(ii) From following frequency distribution, find coefficient of variation : 7
Class : 0-9 10-19 20-29 30-30 40-49 50-59
F : 2 5 10 15 10 8
- OR
- (i) Explain positive and negative association with diagram. 7
(ii) From following freq. distribution, find coefficient of skewness by Bowley's method : 7
Class : 10-19 20-29 30-39 40-49 50-59 60-69 70-79
F : 4 10 20 25 15 10 6
- (b) Give answer in short : 3
(i) Test any two test of skewness.
(ii) By which formula, coefficient of skewness may lie from - 3 to + 3.
(iii) When mode is ill-defined in frequency distribution?

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-1 101

Defence Studies

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

Note: Draw neat diagrams wherever necessary

પ્રશ્ન ૧. (અ) ભારતની આંતરરાષ્ટ્રીય સીમાઓ અને સરહદો વિગતે સમજાવો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન ૧. (અ) સંરક્ષણ વિદ્યાની વ્યાખ્યા આપો અને તેનું વિષયવસ્તુ સમજાવો.

પ્રશ્ન ૧. (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈ પણ ચાર) (૪)

i. વાઘા બોર્ડર એ પાકિસ્તાનના વાઘા ગામ અને ભારતના _____ ગામ પર આવેલી છે.

(કચ્છ, લાહોર, અટારી)

ii. ભારતની દરિયાઈ સીમાની લંબાઈ _____ કી.મી. છે. (૬૧૦૦, ૧૬૦૦, ૫૨૩૦)

iii. _____ દેશ એ ભારતની સીમા પર આવેલો નથી. (ભૂતાન, મ્યાનમાર, માલદીવ્સ)

iv. મરે ટાપુ એ હિન્દ મહાસાગર અને _____ મહાસાગર વચ્ચે આવેલો છે. (પેસિફિક, આર્કટીક, અરબ)

v. ૧૯૪૭ માં ભારત અને પાકિસ્તાન વચ્ચે સ્થાયેલી સીમાને _____ કહે છે. (રેડ ક્લીફ લાઈન, લાઈન ઓફ કન્ટ્રોલ, વાઘા બોર્ડર)

vi. આક્રમણની સામે હુમલાનો પ્રતિકાર કરવાની ક્રિયાને _____ કહે છે. (રમત, સંરક્ષણ, બટલો)

પ્રશ્ન ૨ (અ) સંસાધનની વ્યાખ્યા જણાવો અને બિન-પારંપારિક સંસાધનોની ચર્ચા કરો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન ૨. (અ) ભારતના કોલસો અને કુદરતી વાપુ સંસાધનો પર નોંધ લખો.

પ્રશ્ન ૨. (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈ પણ ચાર) (૪)

i. ફ્લોરિપાર ખનીજ મોટા ભાગે ભારતના _____ રાજ્યમાંથી મળી આવે છે. (ગુજરાત, રાજસ્થાન, બેંગલોર)

ii. ભારતની પવન પુનઃ પ્રાપ્ય ઊર્જા માં ગુજરાત _____ ક્રમે આવે છે. (પ્રથમ, દ્વિતીય, તૃતીય)

iii. તાંબુ મુખ્યત્વે રાજસ્થાન અને _____ રાજ્યમાંથી મળી આવે છે. (બિહાર, ગુજરાત, કર્નાટક)

iv. લોખંડનું ખનન મુખ્યત્વે મધ્યપ્રદેશ અને _____ રાજ્યમાં થાય છે. (બિહાર, ગુજરાત, હરિયાણા)

v. ભારતનું મોટા ભાગનું પેટ્રોલીયમ અપતટિય _____ ક્ષેત્રમાંથી મળી આવે છે. (બોમ્બે હાઈ, મધ્ય પ્રદેશ, હરિયાણા)

vi. ભારતને મળેલી મુલ્યવાન ખનીજ સંસાધનોની ભેટ એ તેના _____ માળખાને કારણે છે. (ભૂસ્તરીય, ભૌગોલિક, ઐતિહાસિક)

P. T. O.

M 904 = 2

પ્રશ્ન૩. (અ) સંરક્ષણ વિદ્યા અને તત્વજ્ઞાન વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન૩. (અ) સંરક્ષણ વિજ્ઞાન અને અન્ય વિષયો વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો.

પ્રશ્ન૩. ખરું કે ખોટું જણાવો. (કોઈ પણ ત્રણ) (૩)

- i. સંધીને વ્યૂહરચના પણ કહેવાય.
- ii. ભારતના વર્તમાન સંરક્ષણ પ્રધાન અરુણ જેટલી છે.
- iii. દુશ્મનને હરાવવું એને યુક્તિ કહે છે.
- iv. લશ્કરનું લક્ષ્ય આક્રમણ કરવાનું હોય છે.
- v. દ્વિતીય વિશ્વ યુદ્ધ પછી અમેરિકા અને યુરોપ વચ્ચે ઠંડા યુદ્ધની શરૂઆત થઈ.

પ્રશ્ન૪. (અ) યુદ્ધ થવાના કારણો વિગતે વર્ણવો. (૧૪)

અથવા

પ્રશ્ન૪. (અ) વિવિધ પ્રકારના યુદ્ધોનું વર્ગીકરણ કરો.

પ્રશ્ન૪. (અ) ખરું કે ખોટું જણાવો. (કોઈ પણ ત્રણ) (૩)

- i. ગેરિલા યુદ્ધને એ સુનિયોજિત પ્રકારના યુદ્ધનું માન્યું છે.
 - ii. અણુ યુદ્ધ એ બિન-પારમ્પરિક યુદ્ધ પદ્ધતિ છે.
 - iii. જ્યારે યુદ્ધ શબ્દો દ્વારા થાય છે તેને ગરમ યુદ્ધ કહે છે.
 - iv. શુભા વીશુવનૃત્તીય રોકેટ પ્રક્ષેપણ મથક હૈદરાબાદમાં આવેલું છે.
 - v. આર્થિક યુદ્ધ એ ગરમ યુદ્ધનો પ્રકાર છે.
-

1904-3

B.A. SEM – I

ELE – I, DEFENCE STUDIES - 101

INTRODUCTION TO DEFENCE STUDIES - I

Note: Draw neat diagrams wherever necessary

Q1. Explain about the India's International limits and borders in detail. (14)

Or

Q1. Give the definition of Defence studies and explain its subject matter.

Q1. (B) Fill in the blanks (Any four) (4)

- i. Wagah International border is located on the Wagah village of Pakistan and _____ village of India. (Kutch, Lahore, Attari)
- ii. The length of the marine border of India is _____ km. (6100, 1600, 5230)
- iii. _____ Country is not located on the border of India. (Bhutan, Myanmar, Maldives)
- iv. Murray Island is situated between Indian Ocean and _____ Ocean. (Pacific, Arctic, Arab)
- v. The border formed in 1947 between India and Pakistan is called _____ (Redcliff Line, Line Of Control, Wagah border)
- vi. The action of defending from attack is called _____. (game, defence, revenge)

Q2. (A) Define the term "Resources" and discuss about the non-conventional energy resources of India. (14)

Or

Q2. (A) Write a note on coal and natural oil resources of India.

Q2. (B) Fill in the blanks (Any four) (4)

- i. Fluorspar mineral is mostly found in _____ State of India. (Gujarat, Rajasthan, Banglore)
- ii. Gujarat ranked _____ in term of wind renewable energy in India. (First, Second, Third)
- iii. Copper, derived mainly from Rajasthan and _____ state. (Bihar, Gujarat, Karnataka)

P. T. O.

M 904 - 4

- iv. Iron is mined principally in Madhya Pradesh and _____ state. (Bihar, Gujarat, Haryana)
- v. All of India's petroleum mostly comes from the offshore _____ Field. (Bombay High, Madhya-Pradesh, Haryana)
- vi. India is endowed with a rich variety of mineral resources due to its varied _____ structure. (geological, geographical, Historical)

Q3. (A) Clarify the relation between Defence Studies and Philosophy. (14)

Or

Q3. (A) Explain the relation between defence science and the other subjects.

Q3. (B) Write true or false (Any three) (3)

- i. Treaty is also called Strategy.
- ii. India's present defence minister is Arun Jetly.
- iii. To defeat the enemy is called tactic.
- iv. The aim of the army is to attack.
- v. After Second World War, cold war was started between America and Europe

Q4. (A) Describe the causes of war in detail. (14)

Or

Q4. (A) Describe the different types of war.

Q4. (B) Write true or false (Any three) (3)

- i. Type of Gorilla War is an organized war system.
 - ii. The atomic war is the non-traditional war system.
 - iii. When a war fought with words is called hot-war.
 - iv. Thumba Equatorial Rocket Launching Station is situated at Hyderabad.
 - v. Economic war is the type of hot war.
-

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-1 101

Computer Application

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- પ્ર.૧. અ કમ્પ્યુટરની પ્રથમ અને ત્રીજી પેઢી વિશે સવિસ્તર જણાવો. ૦૭
અથવા
- પ્ર.૧ અ કોઈપણ ત્રણ આઉટપુટ સાધનો વિશે સઉદાહરણ સમજાવો.
- પ્ર.૧ બ માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (કોઈપણ બે) ૦૨
(૧) પ્રથમ કમ્પ્યુટર બજારમાં મૂકાયું તેનું નામ શું હતું?
(૨) IBM નું પૂરું નામ જણાવો.
(૩) કમ્પ્યુટરના પિતા તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે?
- પ્ર.૨. અ વર્ડ પ્રોસેસરની ખાસિયતો વિશે સઉદાહરણ સમજાવો. ૦૭
અથવા
- પ્ર.૨. અ વર્ડ એપ્લિકેશનમાં TEXT WRAP અને CHANGE CASE વિશે સઉદાહરણ સમજાવો.
- પ્ર.૨ બ માંગ્યા મુજબ જણાવો. (કોઈપણ બે) ૦૨
(૧) વર્ડ એપ્લિકેશન કંઈ કંપનીએ બનાવી?
(૨) વર્ડ એપ્લિકેશનમાં F1 ફંક્શન કીનું કાર્ય જણાવો.
(૩) વર્ડ એપ્લિકેશનમાં કુલ કેટલા મેનુ જોવા મળે છે?
- પ્ર.૩. અ વર્ડ એપ્લિકેશનમાં ફોરમેટ ટુલબાર વિશે સઉદાહરણ જણાવો. ૦૭
અથવા
- પ્ર.૩. અ વર્ડ એપ્લિકેશનમાં હાઈપરલીંક વિશે સઉદાહરણ સમજાવો.
- પ્ર.૩ બ માંગ્યા મુજબ જણાવો. (કોઈપણ બે) ૦૨
(૧) વર્ડ એપ્લિકેશનમાં CTRL + F શોર્ટકટ કી શેના માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે.
(૨) વર્ડ એપ્લિકેશનમાં બનાવેલ ફાઈલનું એક્સટેન્શન શું હોય છે.
(૩) વર્ડ એપ્લિકેશનમાં ALT+F4 કીનું કાર્ય જણાવો.
- પ્ર.૪. અ પાવર પોઈન્ટ એપ્લિકેશનના સ્ક્રીન લે આઉટ વિશે સવિસ્તર જણાવો. ૦૭
અથવા
- પ્ર.૪. અ પાવર પોઈન્ટ એપ્લિકેશનમાં માસ્ટર સ્લાઈડ વિશે સઉદાહરણ જણાવો.
- પ્ર.૪ બ માંગ્યા મુજબ જણાવો. (કોઈપણ એક) ૦૧
(૧) પાવરપોઈન્ટ એપ્લિકેશનમાં કુલ કેટલા મેનુ જોવા મળે છે?
(૨) પાવરપોઈન્ટ એપ્લિકેશનમાં F5 ફંક્શન કીનો ફક્ત ઉપયોગ જણાવો.

P. T. O.

M/905-2

ENGLISH VERSION

- Q.1 A Explain first and third generation of Computer. 07
OR
Explain any three output Devices with example.
- Q.1 B Do as directed. (Any Two) 02
(1) Mention the name of first computer launch in the market.
(2) IBM stands for _____
(3) Who is known as father of Comptuer?
- Q.2 A Explain the characteristics of Word Applications. 07
OR
Discuss Text Wrap and Change Case option with example.
- Q.2 B Do as directed. (Any Two) 02
(1) Which company developed Word Application?
(2) What is the use of F1 function key in Word Application?
(3) How many menu's are available in Word Application?
- Q.3 A Explain Format Toolbar with example in word application. 07
OR
Explain Hyperlink with example in word application.
- Q.3 B Do as directed. (Any Two) 02
(1) What is the use of CTRL+F shortcut key in word application?
(2) What is the extention of Word Application File?
(3) What is the use of Alt+F4 key in word application?
- Q.4 A Explain the screen layout of Powerpoint Application. 07
OR
Explain Master Slide option in Powerpoint Application.
- Q.4 B Do as directed. (Any One) 01
(1) How many menu's are availalbe in Powerpoint Application?
(2) Write only use of F5 function key in Powerpoint Application.

***** BEST OF LUCK *****

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-1 102

Prakrit

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

૧(A). પ્રાકૃત ચરિત સાહિત્યના ઉદભવ અને વિકાસની ચર્ચા કરો. (૧૪)

અથવા

૧(A). નીચેનામાંથી કોઈપણ એક કૃતિ પર ટૂંકનોંધ લખો.

૧) મહાવીર ચરિયં ૨) પાસનાહ ચરિયં

૧(B). નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (ગમે તે ચાર) (૪)

૧. ઉત્તરાધ્યયન સૂત્રની સુખબોધા ટીકાના રચયિતા કોણ છે ?

(A) નેમિચન્દ્રસૂરિ (B) ઉદ્યોતનસૂરિ (C) પ્રભાકરસૂરિ (D) સુધર્માસ્વામી

૨. મહાવીરસ્વામી કેટલામાં તીર્થંકર છે ?

(A) પહેલા (B) ચોથા (C) ત્રેવીસમાં (D) ચોવીસમાં

૩. ત્રેવીસમાં તીર્થંકર કોણ થયા ?

(A) પાર્શ્વનાથ (B) આદિનાથ (C) મહાવીરસ્વામી (D) શાન્તિનાથ

૪. મૂર્ખત્વનો ચોથો પાયો કોણ બન્યું ?

(A) ચિત્રાંગદ (B) ઘોડેસવાર (C) કનકમંજરી (D) રાજા

૫. ૫૪ શલાકા પુરુષોનું ચરિત્ર કયા શાસ્ત્રમાં મળે છે ?

(A) ગરુડવહો (B) ચઉપન્ન મહાપુરુષચરિત (C) ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર (D) આચારંગ સૂત્ર

૬. પટમચરિયં માં મુખ્ય નાયક કોણ છે ?

(A) શ્રી રામ (B) શ્રી કૃષ્ણ (C) પદ્મનાભ (D) કંસ

૨(A). કનકમાલાનો પૂર્વભવ જણાવો. (૧૪)

અથવા

૨(A). 'નગ્ગઙ્ગચરિયં' નું કથાવસ્તુ લખો.

૨(B). નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (ગમે તે ચાર) (૪)

૧. સિંહરથ રાજા કયા નગરનો રાજા હતો ?

(A) પુંડ્રવર્ધન (B) વસંતપુર (C) અયોધ્યા (D) તક્ષશીલા

૨. કનકમંજરીના પિતાનું નામ શું હતું ?

(A) રોહિત (B) જિન શેખર (C) જિતશત્રુ (D) ચિત્રાંગદ

૩. જિતશત્રુ રાજાને શું બનવાની ઇચ્છા થઈ ?

(A) ઉદ્યાન (B) રાજમહેલ (C) ચિત્રશાળા (D) સ્કૂલ

૪. સિંહરથ રાજાએ મહેલમાં શું જોયું ?

(A) વાઘ (B) ઘોડો (C) નવયુવાન પુરુષ (D) સુંદર સ્ત્રી

૫. કનકમંજરીની દાસીનું નામ શું હતું ?

(A) મદનિકા (B) યશોદા (C) વસંતસેના (D) આરામશોભા

૬. કનકમાલાનું અપહરણ કોણે કર્યું ?

(A) જિતદત્ત (B) જિતશત્રુ (C) વાસવ (D) કનકતેજ

૩(A). કનકમંજરીનું પાત્રાલેખન કરો. (૧૪)

અથવા

૩(A). પ્રત્યેકબુદ્ધ એટલે શું ? નગ્ગતિરાજા સિવાયના કોઈ એક પ્રત્યેકબુદ્ધના જીવન પર સવિસ્તૃત નોંધ લખો.

૩(B). નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (ગમે તે ત્રણ) (૩)

૧. કનકમાલાના ભાઈનું નામ શું હતું ?

(A) કનકતેજ (B) કનકસાર (C) કનકપ્રભ (D) કનકબાહુ

૨. મૂર્ખત્વનો પહેલો પાયો કોણ બન્યું હતું ?

(A) ચિત્રાંગદ (B) ઘોડેસવાર (C) રાજા (D) મંત્રી

૩. બાવળનું ઝાડ ક્યાં હતું ?

(A) અગાસી પર (B) દરિયામાં (C) નદી કિનારે (D) કુવામાં

४. कनकमंजरीये कोनी पासे श्रावकधर्म स्वीकार्यो ?

(A) विमलयन्द्र आचार्य (B) जयधोषसूरि (C) पृथ्वीपालसूरि (D) पिता पासे

५. चित्रांगद मरीने कोश बन्धो ?

(A) वाणमंतर देव (B) राजा (C) ठन्त्र (D) मानव

४(A). नीचेना प्राकृत पद्येद्येनुं गुजरातीमां भाषांतर करो.

(१४)

१. अत्थि इहेव भारहे वासे गंधारजणवए पुंडवद्वणं नाम नयरं । तम्मि सीहरहो नाम राया । तस्स अन्नया उत्तरावहाओ दो तुरंगमा उवायणेण समागया । तेसिं परिवाहणनिमित्तं आरूढो एगम्मि राया । बिए रायपुत्तो । तओ सव्वबलेण नीहरिओ नयराओ पत्तो बाहियालिं । आढत्तो राया वाहिउं । सो य विवरीयसिक्खो जाव राया कइडइ ताव दढयरं वचइ । कइडमाणस्स य जवेण धावामाणो गओ बारसजोयणाइं, पविट्ठो महाडइं । निविन्नेण य मुक्का वग्गा ।
२. एगम्मि सन्निवेसे एगो मयहरो, तस्स महंतो करहो, सो य सच्छंदं चरइ । अन्नया तेण चरंतेण पत्तपुप्फफलसमिद्धो एगो बबूलपायवो दिट्ठो । तस्स य सम्मुहं गीवं पसारेइ न य पावइ, तस्स कज्जे सो सुइरं परितप्पइ । तओ सुट्ठुअरं चउद्धिसिं कंधरं पसारेइ । जाहे कह वि न पावेइ ताहे तस्स रोसो आगओ । तेण तस्सोवरिं मुत्तं पुरीसं क वोसिरियं ।
३. खिइपइट्ठिए नयरे आसि जियसत्तू नाम राया । तेण चित्तंगयस्स दुहिया परिणीया कणयमंजरी नाम । सा वि साविया जाया । सो वि चित्तंगओ तीए पंचनमोक्कारेण निज्जामिओ मरिउण वंतरो नाम सुरो जाओ, सो या अहं ति । अन्नया इहमागओ, जावेसा कणयमाला सोयविहरा दिट्ठा । जाओ इमीए उवरि अईवसिणेहो, चित्तियं च किमेसो मे पुव्वभविओ बंधुविसेसो आसि? त्ति ओहिपउत्तो । नायं - कणयमंजरी मम दुहिया एस त्ति मरिउण खयरदुहिया जाया ।
४. अन्नया अणुजतं निग्गओ पेच्छइ कुसुमियं चूयं । राइणा एगा मंजरी गहिया । पच्छा सव्वेण खंधावारेण लयंतेण मंजरीपत्तपवालपुप्फफलाइयं कट्ठावसेसो कओ । पडिनियत्तो पुच्छइ प कहिं सो चूयरूक्खो । अमच्चेण दंसिओ । किह एयावत्थो? भणइ-तुम्हेहि एगा मंजरी गहिया, पच्छा सव्वेण खंधावारेण गिण्हंतेण एवं कओ । सो चित्तेइ- नूणंजाव रिद्धी ताव चेव सोहा, रिद्धिओ पुण सव्वाओ चंचल' त्ति चित्तयंतो संबुद्धो जाओ.

- ૪(B). નીચેના પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. (ગમે તે ત્રણ) (3)
૧. દેવે કહેલા વૃતાંતને સાંભળીને સાંભળીને કનકમાલાને શું થયું ?
(A) મૃત્યુ (B) વૈરાગ્ય (C) જાતિસ્મરણ (D) કેવલજ્ઞાન
૨. સિંહરથરાજાનું બીજું નામ શું પડ્યું ?
(A) નગગતિ (B) કરકંડુ (C) દ્વિમુખ (D) જિતશત્રુ
૩. ફરવા મટે નિકળેલા સિંહરથે માર્ગમાં શું જોયું ?
(A) લીમડાનું ઝાડ (B) આંબાનું ઝાડ (C) બાવળનું ઝાડ (D) નદી
૪. પર્વત પર સિંહરથરાજાએ શું બનાવ્યું ?
(A) મહેલ (B) ઉદ્યાન (C) નગર (D) ચિત્રશાળા
૫. કનકમાલાના પિતાનું નામ શું હતું ?
(A) દૃઢશક્તિ (B) ચિત્રાંગદ (C) જિનશેખર (D) જિનદત્ત

-----XX-----

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-1 102

Persian

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

प्रश्न-१ (अ) इरानी नाट्य-नाट्य-कार्यक्रम अने पद्यस्य पद्ये विगतत्वात् नृणां।

अथवा

(14)

(अ) "पुष्पा-स्य-मुराहिया" नाट्य-नाट्य-कार्यक्रमे विगतत्वात् नृणां विगतत्वात् अने साहित्यिक स्थापना पद्ये विगतत्वात् माहिती आधी.

(ब) नीचे आपले प्रश्नांना जवाब आधी (कोईपल्ले बार)

(14)

- 1) इरानी नाट्य-नाट्य-कार्यक्रमे इरानी पद्ये इरानी-इरानी ?
- 2) इरानी गद्य-नाट्य-कार्यक्रमे इरानी पद्ये इरानी-इरानी ?
- 3) मिर्जा अहमद कोईपल्ले वी साहित्यिक इतिहासांनी नाम आधी.
- 4) मिर्जा अहमद सौप्रथम इरानी नाट्य-नाट्य-कार्यक्रमे इरानी भाषांनी अनुवाद करुं ?
- 5) भारत-नाट्य-कार्यक्रमे वी प्रथमतः नाट्य-नाट्य-कार्यक्रमे नाम नृणां।
- 6) मिर्जा अहमदो जन्म इरानी अने इरानी वचुं ?

प्रश्न-२ (अ) "पुष्पा-स्य-मुराहिया" नाट्य-नाट्य-कार्यक्रमे कोईपल्ले वी पाद्ये पद्ये विगतत्वात् नृणां।

(14)

अथवा

(अ) "पुष्पा-स्य-मुराहिया" नाट्य-नाट्य-कार्यक्रमे इरानी-इरानी-इरानी-इरानी पर नाट्य-नाट्य-कार्यक्रमे।

(ब) नीचे आपले प्रश्नांना जवाब आधी. (कोईपल्ले बार)

(14)

- 1) "पुष्पा-स्य-मुराहिया" नाट्य-नाट्य-कार्यक्रमे कोईपल्ले वी पद्ये-पद्ये-नाट्य-कार्यक्रमे नाम नृणां।
- 2) "पुष्पा-स्य-मुराहिया" नाट्य-नाट्य-कार्यक्रमे इरानी-इरानी-इरानी-इरानी नाम नृणां।
- 3) नाट्य-नाट्य-कार्यक्रमे मुख्य नाट्य-कार्यक्रमे नाम आधी.
- 4) "पुष्पा-स्य-मुराहिया" नाट्य-नाट्य-कार्यक्रमे अर्थ नृणां।
- 5) सदीना आनम कोई अने लगे इरानी इरानी इरानी ?
- 6) सदीना आनमना लकीलना नाम नृणां।

प्रश्न-३ (अ) नीचे आपले इरानी-इरानी-इरानी-इरानी भाषांनी अनुवाद करी.

(17)

(1) عزیز بیگ : سکنہ خانم! گوش کن - تو خودت ہی دانی کہ میں دو سال
اسٹازن ملتب بیرون امدہ ام بخیاں تو گرفتار شدہ تھو اسٹازن از خانہ یا
بیرون بلزارم - هر قدر برادرت بمن ستم کرده به جدائی یا تلاش می کرد
من همان قدر یا داری نموده بود اورا ہی کشیدم و در روز بروز محبت
من ہی افزود با من امید که مقصودم بمن میسر خواهد شد - بھم جو رجوعا

صید می کردیم - گفت که زمان حصول آرزویم - نزدیک شده خیالم را خوش کرده طوری آرام گرفته بودم باز معلوم می شود که می خواهید مرا بوخت کنند - سلیمه خانم: چه می گوئی؟ واضح تر بگو - به بیستم مطلب چه چیز است؟ من که نمی فهمم.

(۶) آقا مردان: علیکم سلام! خوش آمدید - صفا آوردید - بفرمائید - بیستیند - زن حاج غفور زوشی را گرفت با برادرش می نشینید آقا مردان: آقا عباس من با حق حرف می زنم - زینب خانم هم خوش بدهد - هر وقت موقع شد - جواب بدهد - حالا شش ماه است حاج غفور مرده است - اصل حرف میان ما باشد باید آشکاری وجهی پیده باشد - همه می دانند که زینب خانم زن دائمی حاج غفور نبود از مال و دولت او به حسب ارث هرگز حصه ندارد - اما من این کیفیت را دانسته آقا کریم را پیش شما فرستادم و حالی کردیم که اگر شما از حرف من بیرون نروید و با تعبیر من عمل کنید - من طوری می توانم بکنم این مال و دولت به زینب خانم برسم - چونکه خواهر حاج غفور بیلیس است - خوشی و قوی ندارد که کاری از دستش برآید مگر دختره نامزد جوانی دارد - آن هم در کار مرافعه حریف من تواند بشود - و شما هم بر قول من راضی شده - پیش حاکم شرع آدام فرستاد اعلام کرده اند.

(۷) سلیمه خانم: به حجتم که دشمن بشنود! من از رویت آقا حسن یادم آید - اگر بیستم زهره ترک می شوم - زبیده: چرا؟ سلیمه خانم: آدام نادرستی است - زبیده: نادرست است به دیگران - برای ما خیلی خوب است - در تجارت سر رشته دارد - دولت زیاد دارد - پول پیدا کن است - با همه معبران ولایت خوشی و قوی و آشنائی دارد - دیگر بهتر از این شوهر از کجا پیدا خواهی کرد؟ سلیمه خانم: اگر آقا حسن سر تا پای مرا جوهر بریزد من زن او شوم شد - برو - بگو - از این خیال بیفتد زبیده: همچو کاری دیگر هرگز نخواهد شد بچه کاره که که بدانی از حرف من در بروی؟ مردی همه زن های شخصی ولایت را نزد من فرستاده بود - من بچه نیستم عقلم قبول کرد مصلحت ترا در آن دیدم - قول دادم حالا می خواهی در بیایای مردم حقیقت بدهی؟ من هم آخر بقدر خودم اسم در رسم دارد - آبرودارم - آدمی بودم - سلیمه خانم: برای این به اسم و آبروی تو ضرر نخورد من باید تا عمر دارم خودم سیه روز کنم.

(۸) حاکم شرع - متع - شیطان - طاعون - دلال

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-1 102

Urdu

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

نوٹ : سوال نامے میں درج نمبر ہی جوابی پرچے میں تحریر کریں اور ان سبھی کے مارکس بائیں جانب درج ہیں۔

۱۴

سوال : ۱ [الف] اردو نثر میں سرسید کی نثری خدمات کا مفصل جائزہ لیجئے۔

یا

اردو میں فن مضمون نگاری کے فن پر روشنی ڈالئے۔

۴

سوال : ۱ [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات ایک جملے میں دیجئے۔ (کوئی چار)

(۱) مرزا غالب نے اپنے کونسے دوستوں کے نام خطوط لکھے؟

(۲) ”آثار الصنادید“ میں کس چیز کا ذکر کیا گیا ہے؟

(۳) ”ماہ طلعت اور انجمن آراء“ کس مضمون کے کردار ہیں؟

(۴) پہلا درویش کہاں کار بننے والا تھا؟

(۵) نظم ”مسدس مد و جزر اسلام“ کا موضوع کیا ہے؟

(۶) خواجہ الطاف حسین حالی کے شامل نصاب کسی ایک مضمون کا نام لکھیں؟

۱۴

سوال : ۲ [الف] محمد حسین آزاد کے نثری اسلوب نگارش کا جائزہ لیجئے۔

یا

شبلی نعمانی کی نثری خدمات کا جائزہ لیجئے۔

۴

سوال : ۱ [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات ایک جملے میں دیجئے۔ (کوئی چار)

(۱) میرامن کا مضمون ”سیر پہلے درویش کی“ کس کتاب کا حصہ ہے؟

(۲) سرسید نے قوم کی اصلاح کے لئے کون سا پرچہ جاری کیا؟

(۳) ”جان عالم کا توتا“ کس داستان کا اقتباس ہے؟

(۴) رانی کیتکی کی کہانی کی خوبی کیا ہے؟

(۵) مولوی ڈپٹی نذیر احمد کو کس خطاب سے نوازا گیا؟

(۶) سرسید نے کس سوسائٹی کی بنیاد رکھی؟

۱۴

سوال : ۳ [الف] مولوی ڈپٹی نذیر احمد کے نثری اسلوب نگارش پر روشنی ڈالئے۔

یا

انشاء اللہ خان انشاء کی نثری خدمات کا جائزہ لیجئے۔

۳

سوال :۳ [ب] مندرجہ ذیل سوالات کے جوابات ایک جملے میں دیجئے۔ (کوئی تین)

(۱) ”تاریخ ادب اردو“ کس کی تخلیق ہے؟

(۲) ”اردو نثر کا فنی ارتقا“ کے مصنف کون ہیں؟

(۳) ”نذیر احمد“ کس کی کتاب ہے؟

(۴) ”مطالعہ اور سرسید احمد خاں“ کس کی تصنیف ہے؟

۱۴

سوال : ۴ [الف] مندرجہ ذیل مضامین میں سے کسی دو (۲) مضامین کا خلاصہ لکھئے۔

(۱) مرزا ظاہر دار بیگ

(۲) عمر رفتہ

(۳) انسان کسی حال میں خوش نہیں رہتا

(۴) صف شکن بیٹر

۳

سوال : ۴ [ب] مندرجہ ذیل الفاظ کے معنی لکھئے۔ (کوئی چھ)

(۱) زاہد (۲) بہشت (۳) دستور

(۴) رفعت (۵) مطب (۶) عرفان

(۷) (۸) مہاجر (۹) صوم

B.A. (Sem.-1) (Old & New) Examination

Core SE 102

Outline of Philosophy

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) પાશ્ચાત્ય દૃષ્ટિબિંદુથી તત્ત્વજ્ઞાનની વ્યાખ્યા સ્પષ્ટ કરો. ૧૪
અથવા
(અ) તત્ત્વજ્ઞાનની કોઈપણ ચાર શાખાઓનો પરિચય આપો.
(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (ગમે તે ચાર) : ૪
(૧) Philosophy શબ્દ ભાષામાં છે.
(૨) તત્ત્વજ્ઞાન વ્યાકરણ છે.
(૩) ભારતીય દર્શન શાસ્ત્ર છે.
(૪) દર્શન શબ્દનો અંગ્રેજી અર્થ છે.
(૫) મીમાંસા એટલે છે.
(૬) સાંખ્યનો અર્થ છે.
- ૨ (અ) તત્ત્વજ્ઞાન અને ધર્મનો પરિચય આપો. ૧૪
અથવા
(અ) તત્ત્વજ્ઞાન અને વિજ્ઞાનની સમીક્ષા કરો.
(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (ગમે તે ચાર) : ૪
(૧) વિજ્ઞાન જ્ઞાન છે.
(૨) ધર્મ, વિજ્ઞાન અને તત્ત્વજ્ઞાન ત્રણેયનું કાર્ય છે.
(૩) પેટ્રિકના મતે ધર્મ છે.
(૪) ધર્મની પદ્ધતિ છે.
(૫) ધર્મમાં તત્ત્વો છે.
(૬) વિજ્ઞાનના અંગો છે.
- ૩ (અ) શરીર મન સંબંધ સમસ્યા સમજાવો. ૧૪
અથવા
(અ) અનિષ્ટની સમસ્યા સમજાવો
(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (ગમે તે ત્રણ) : ૩
(૧) સ્પિનોઝા અનુસાર મન છે.
(૨) છાયાવાદ શબ્દનો અર્થ છે.
(૩) અનિષ્ટના પ્રકારો છે.
(૪) ડેકાર્ટના મતે મન છે.
(૫) ક્રિયા-પ્રક્રિયાવાદ એટલે
- ૪ (અ) ભારતીય દર્શનોનું વર્ગીકરણ કરો. ૧૪
અથવા
(અ) ભારતીય દર્શનની તત્ત્વમીમાંસા અને જ્ઞાનમીમાંસા સમજાવો.
(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (ગમે તે ત્રણ) : ૩
(૧) પાશ્ચાત્યદર્શનને માત્ર છે.
(૨) ઋતુભંરા પ્રજ્ઞા એટલે
(૩) ભારતીય દર્શન શીખવે છે.
(૪) આસ્તીક દર્શનોની સંખ્યા છે.
(૫) નાસ્તીક દર્શનોની સંખ્યા છે.

1103M928-2

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

- 1 (a) Clarify the definition of Philosophy western point of view. 14
OR
- (a) Give an Introduction to any four branches of Philosophy.
(b) Fill in the blanks (four) : 4
- (1) Philosophy ward in Language.
(2) Philosophy is a Grammer
(3) Indian Philosophy is a Sastra
(4) The meaning of 'Darshan' in English word of
(5) Mimmansa means
(6) The meaning of Samkhya is
- 2 (a) Give an Introduction to Philosophy's and the Religion work is 14
OR
- (a) Critisise the Philosophy and Science.
(b) Fill in the blanks (four) : 4
- (1) Science is a knowledge.
(2) The Religion, Science and the Philosophy's work is
(3) Religion is a point of view of Patrika
(4) method of Religion
(5) In Religion substanse
(6) Parts of Science.
- 3 (a) Explain the mind and Body Relation Problems. 14
OR
- (a) Explain the Problems of Evil.
(b) Fill in the blanks (three) : 3
- (1) According to Spinoza the mind is
(2) The meaning of 'Chayavada as
(3) There are types of Evil
(4) According to Descart the mind is
(5) 'Kriya-Pratikriya means'
- 4 (a) Classification of Indian Philosophy. 14
OR
- (a) Explain the Metaphysics and Epistemology of Indian Philosophy.
(b) Fill in the blanks (three) : 4
- (1) Western Philosophy is only
(2) 'Rutumbharapragna means
(3) Indian Philosophy teach
(4) There are Number of Astika Darshan
(5) There are Number of Nastika Darshan.

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-1 102

Indian Culture

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્ર.૨(અ) આગાં અને અપરાંત એ પ્રાચીન ગુજરાતના સીમાડાઓ હતા ? સમર્થિત કરો. (૧૫)
અથવા

પ્ર.૨(અ) ગુજરાતનો ઈતિહાસ ક્યા ક્યા સાધનોને આધારે બની શકાય ? (૧૫)
વિસ્તૃત નોંધ લખો.

પ્ર.૨(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (ગમે લે ચાર) (૦૫)

૧. સાહિત્યિક સાધનો એટલે શું ?

૨. ગુજરાતનું સૌથી પ્રાચીન મંદિર કયું છે ?

૩. અભિસેચ એટલે શું ?

૪. 'દેવામૃત'ના લેખક કોણ છે ?

૫. સિક્કાઓ પરથી શેની માહિતી મળે છે ?

૬. પ્રાચીનકાલમાં 'ગુજરાત' માટે વપરાતા નામો આપો.

પ્ર.૨(અ) હડપ્પાકાલીન સંસ્કૃતિના ક્ષેત્રો - લોથલ અને દાંબોપીરાના અવશેષો લખાસો.
અથવા

પ્ર.૨(અ) પ્રિયદર્શી સમ્રાટ અશોકની ધર્મલિપિના વર્ણનો

પ્ર.૨(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (ગમે લે ચાર) (૦૫)

૧. હડપ્પીય સામ્યતાનું ક્ષેત્ર રંગપુર ક્યાં આવેલું છે ?

૨. અશોકનો શીલાસેચ ક્યા પ્રાચીન નગરમાં કુંડારાયો હતા ?

૩. લોથલ શેના માટે ખાલું છે ?

૪. દાંબોપીરામાંથી મળી આવેલા મારે સ્થાપત્યમાં મામ આપો ?

૫. સુદર્શન સરોવર ક્યા રાજ્યના સમયમાં ખંદાયું ?

૬. સમ્રાટ અશોકના શિલાસેચની લિપિનું નામ આપો.

પ્ર.૩(અ) ક્ષત્રિય રામ રૂક્મિણીના ૧ લાની સિદ્ધિઓની ચર્ચા કરો. (14)

અથવા

પ્ર.૩(અ) ક્ષત્રિયકાલીન શિલ્પ-સ્થાપત્ય વિશે માહિતી આપો.
પ્ર.૩(બ) નીચેના લક્ષણોના જવાબ આપો: (૧૫ મે લે ૧૦૦) (૦૩)

૧. કાદંબ કુળના પ્રથમ રાજાનું નામ આપો.
૨. ક્ષત્રિયકાલીન સિક્કાઓ પર કઈ લિપિ એવા મળે છે ?
૩. દેવેની મોરીનો સ્તૂપ ક્યાં આવેલો હતો ?
૪. ક્ષત્રિયકાલમાં પ્રચલિત ધર્મો જણાવો.
૫. જૂનાગઢ - ઉપરકોટ પર ~~ક્યાં~~ ગુફાઓ આવેલી ગુફાઓના નામ આપો.

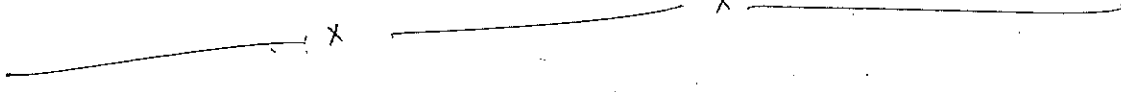
પ્ર.૪(અ) મૌર્યકાલીન સાહિત્ય વિશે નોંધ લખો: (14)

અથવા

પ્ર.૪(અ) પ્રાચીન ગુજરાતની વિદ્યાપીઠ વલ્લભીની ચડલી-પડલી વિશે વિગતે નોંધ કરો. (14)

પ્ર.૪(બ) નીચેના લક્ષણોના જવાબ આપો: (૧૫ મે લે ૧૦૦) (૦૩)

૧. મૌર્યકાલીન રાજ્યતંત્રમાં પહીપરી હાદદારોના નામ આપો.
૨. જી હરિવંશગુજરાતના લેખક કોણ છે ?
૩. તામ્રપત્ર એટલે શું ?
૪. ચીની મુસાફર હુઅન-શ્યાંગ ગુજરાતમાં ક્યાં આવ્યા હતા ?
૫. મૌર્યકાલીન મંદિરોના નામ આપો.

M929-3
ENGLISH VERSION

Q.1(a) 'Anant' and 'Aprant' were the geographical boundaries of Gujarat. - Discuss. (14)

or

Q.1(a) Which are the sources to know the history of Gujarat? (14)
- Discuss in detail about the sources.

Q.1(b) Write the answer in brief: (any four) (04)

1. What are the literary sources?
2. Which is the oldest temple of Gujarat?
3. What is inscription?
4. Who is the author of 'Dyashrta'?
5. Which information we get from the coins?
6. Mention the names of ~~old~~ ^{ancient} 'Gujarat' during ancient period.

Q.2(a) Assess the archeological evidences of Lothal and Dholavira as the center of Harappan culture. (14)

or

Q.2(a) Describe the religious concept of Maurya Samrat Ashoka. (14)

Q.2(b) Write the answer in brief: (any four) (04)

1. Where is Harappan center - Rangpur is situated?
2. In which ancient city Ashoka's inscription was carved?
3. For what Lothal is famous?
4. Mention the names of public monuments of Dholavira.
5. During which dynasty Sudarshan lake was built?
6. Mention the name of language of epigraph of Samrat Ashoka.

Q.3(a) Discuss about the success of King Rudradama 1st of Kshatrap period. (14)

OR

Q.3(a) Give an information about the art and architecture of Kshatrap period. (14)

Q.3(b) Write the answer in brief: (any three) (03)

1. Mention the name of ^{first} King of Kardamak Kul.
2. Which script is seen on coins of Kshatrap period?
3. Where was stup of Devnimeri situated?
4. Mention the names of religions during Kshatrap period.
5. Name the caves of Junagadha - Uparkot.

Q.4(a) Write a note on literature during Mauryak period (14)

OR

Q.4(a) Write in detail about the rise and fall of Valabhi as (14)
ancient capital & University of Gujarat.

Q.4(b) Write the answer in brief: (any three) (03)

1. Give the names of administrative officer's designations of Mauryaka period.
2. Who is the author of 'Harivamsh purana'?
3. What is copper plate?
4. Hsuan-Tsang the Chinese traveller, where he has come in Gujarat?
5. Mention the names of temples of Mauryaka period.

x

x

B.A. (Sem.-1) Examination
Elective-10 - Political Science
(Introduction of Governmental Machinery)

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

(૨) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ (અ) બંધારણની વ્યાખ્યા આપી, આદર્શ બંધારણની અથવા ૧૪
- ૧ (અ) મોન્ટેસ્ક્યુનો સત્તા વિભાજનનો સિદ્ધાંત સમજાવો. ૧૪
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો. ૦૪
- (૧) દસ્તાવેજ બંધારણ
- (૨) એસિસ્ટન્ટલનું વર્ગીકરણ
- (૩) કુલીન તંત્ર
- (૪) લોકશાહીની વ્યાખ્યા
- (૫) બંધારણનાં ભયસ્થાનો
- (૬) મૂળભૂત હક્કો.
- ૨ (અ) ધારાસભાની રચના, સત્તા, કાર્યો સમજાવો. ૧૪
- અથવા
- ૨ (અ) દ્વિગૃહી ધારાસભાનાં કાર્યો વિગતવાર સમજાવો. ૧૪
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો. ૦૪
- (૧) લોકસભાના અધ્યક્ષ
- (૨) રાજ્યસભાની રચના
- (૩) રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી
- (૪) આમ સભા
- (૫) ઉમરાવ સભા
- (૬) સેનેટ.
- ૩ (અ) કારોબારી એટલે શું ? કારોબારીના કાર્યો સમજાવો. ૧૪
- અથવા
- ૩ (અ) પ્રમુખીય કારોબારી ગુણ-દોષની ચર્ચા કરો. ૧૪
- (બ) કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. ૦૩
- (૧) લોકશાહીમાં વિરોધ પક્ષો
- (૨) નામની અને વાસ્તવિક કારોબારી
- (૩) સંસદીય કારોબારી
- (૪) છાયા પ્રધાનમંડળ
- (૫) રાષ્ટ્રપ્રમુખ.
- ૪ (અ) સરકારનાં પ્રમુખ અંગ તરીકે ન્યાયતંત્રની કામગીરી સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. ૧૪
- અથવા
- ૪ (અ) ન્યાયતંત્રનાં સંદર્ભમાં અદાલતી સમીક્ષા પર નોંધ લખો. ૧૪
- (બ) કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ ટૂંકમાં આપો. ૦૩
- (૧) મહાઅભિયોગ
- (૨) ન્યાયતંત્રની સક્રિયતા
- (૩) ન્યાયના સિદ્ધાંતો
- (૪) ન્યાયતંત્રની સ્વતંત્રતા
- (૫) જાહેર હિતનાં કેસો.

1103M930-2

ENGLISH VERSION

Instruction : (1) Figures to right indicates full marks.
(2) All questions are compulsory.

- 1 (a) Define constitution. Explain the characteristics of Ideal Constitution. **14**
- OR**
- 1 (a) Explain Montesquie's theory of Saparation of Power. **14**
(b) Answer any four of one-two lines : **04**
- (1) Documentary constitution
(2) Classification of Aristotle
(3) Aristocracy
(4) Define Democracy
(5) The fears of constitution
(6) Fundamental rights.
- 2 (a) Explain the composition, power and functions of lagislature. **14**
- OR**
- (a) Explain with detail of the functions of Bicameral legislature.
(b) Answer any four in one-two lines : **04**
- (1) The Speaker of Loksabha
(2) The composition of Rajyasabha
(3) House of Commons
(4) House of lords
(5) Senate
(6) President election.
- 3 (a) What is Executive. Explain the functions of executive ? **14**
- OR**
- (a) Discuss of the meants and demerates of presidential executive. **14**
(b) Write any three in one-two lines only : **03**
- (1) Opposition Parties in Democracy
(2) Nominal and real executive
(3) Parliamentary Executive
(4) Shadow Ministerial
(5) The President.
- 4 (a) Discuss with detail in the judiciary's operations as the main organ of the Government ? **14**
- OR**
- (a) Write a note on the referance judicial review in the context of the judiciary. **14**
(b) Answer any three in one-two lines : **03**
- (1) Impichment
(2) Judicial Activism
(3) Theory of Justice
(4) Judicial Freedom
(5) The objects of the Public Cases.

B.A. (Sem.-1) Examination
EC-1 102 Economics
(Problems of Indian Eco-I
March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

BA Sem- 1 Problems of Indian Economy-1(Elective-102) (Old)

પ્રશ્ન-૧ (અ) સમજાવો :- કુલ આંતરિક પેદાશ અને ચોખ્ખી રાષ્ટ્રીય પેદાશ, (૧૪)

અથવા

(અ) રાષ્ટ્રીય આવકનો ખ્યાલ સમજાવી, રાષ્ટ્રીય આવક માપવાની પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો.

(બ) નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (૪)

(૧) બજાર કિંમતે કુલ આંતરિક પેદાશને શું કહેવાય છે?

(અ) GDP (બ) GNP

(ક) GNI (ડ) NI

(૨) કુલ રાષ્ટ્રીય આવક કરતાં ચોખ્ખી રાષ્ટ્રીય આવક કયાં કારણોસર ઓછી હોય છે?

(અ) ઘસારા ખર્ચ (બ) રોકાણ ખર્ચ

(ક) જાહેર ખર્ચ (ડ) વપરાશી ખર્ચ

(૩) હિંદુ વૃદ્ધિદર શબ્દ કોણે આપ્યો હતો?

(અ) પ્રો. રાજકૃષ્ણ (બ) પ્રો. અમર્ત્યસેન

(ક) પ્રો. દાંતવાલા (ડ) પ્રો. ડી. ટી. લાકડાવાલા

(૪) કુલ રાષ્ટ્રીય પેદાશ મેળવવા માટે કુલ આંતરિક પેદાશમાં શું ઉમેરવામાં આવે છે?

(અ) ચોખ્ખી વિદેશી આવક (બ) કરવેરાની આવક

(ક) સબસિડી (ડ) આયાત

પ્રશ્ન-૨ (અ) ભારતની રાષ્ટ્રીય આવકમાં ખેતી, ઉધોગો અને સેવાક્ષેત્રના ફાળાની ચર્ચા કરો. (૧૪)

અથવા

(અ) ભારતની રાષ્ટ્રીય આવકમાં જાહેર ક્ષેત્રના ફાળાની ચર્ચા કરો.

(બ) નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (૪)

(૧) ભારતમાં આર્થિક નિતીઓમાં મહત્વના પરિવર્તનો કયા વર્ષથી અમલમાં આવ્યા?

(અ) ૧૯૮૦ (બ) ૧૯૮૧

(ક) ૧૯૮૫ (ડ) ૧૯૮૫

(૨) આર્થિક સુધારના કેટલા ઘટકો છે?

(અ) ચાર (બ) ત્રણ

(ક) બે (ડ) એક

(૩) પ્રાથમિક કુલ શ્રમના પુરવઠાના ૧૯૯૯-૨૦૦૦માં કેટલા ટકા લોકો રોજગારી મેળવતા હતા?

(અ) ૭૨.૧ (બ) ૬૮.૮

(ક) ૬૬.૬ (ડ) ૫૬.૭

(૪) ખાનગીકરણના માર્ગો કેટલા છે?

(અ) ત્રણ (બ) ચાર

(ક) પાંચ (ડ) બે

પ્રશ્ન-૩ (અ) હરિયાણી ક્રાંતિ એટલે શું? તેના લાભ અને ગેરલાભ જણાવો. (૧૪)

અથવા

(અ) ભારતમાં ખેતીક્ષેત્રે ઉત્પાદકતા વધારવાના ઉપાયો સમજાવો.

- (બ) નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (3)
- (૧) ભૂદાન આંદોલન કોણે કર્યું હતું?
- (અ) જયપ્રકાશ નારાયણ (બ) વિનોબા ભાવે
(ક) રામમનોહર લોહિયા (ડ) ઉપરનામાંથી એકપણ નહિ
- (૨) વિશ્વમાં હરિયાણી ક્રાંતિના પ્રણેતા તરીકે કયા ખેત વૈજ્ઞાનિક જાણીતા છે?
- (અ) નોરમન બારલોગ (બ) એડમંડ ફ્લોરેન્સ
(ક) કોલીન ક્લાર્ક (ડ) ઉપરનામાંથી એકપણ નહીં
- (૩) વિશ્વમાં સજીવ ખેતી સૌથી વધારે કયા દેશમાં થાય છે?
- (અ) રશિયા (બ) ઓસ્ટ્રેલિયા
(ક) અમેરિકા (ડ) સાઉદી અરેબીયા
- પ્રશ્ન-૪ (અ) ભારતમાં ઊંચા જન્મદર અને નીચા મૃત્યુદરના કારણો સમજાવો. (૧૪)
- અથવા
- (અ) ભારત સરકારની વર્તમાન વસ્તીનિતીની ચર્ચા કરો.
(બ) નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (3)
- (૧) ૨૦૧૧માં ભારતની વસ્તી _____ કરોડ હતી.
- (અ) ૧૦૨.૮ (બ) ૧૨૧.૦૨
(ક) ૧૦૬.૭ (ડ) ૧૦૫.૪
- (૨) ભારતમાં કયા વર્ષને મહાવિભાજક વર્ષ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે?
- (અ) ૧૯૫૧ (બ) ૧૯૪૭
(ક) ૧૯૫૦ (ડ) ૧૯૨૧
- (૩) ભારતમાં ૨૦૧૧માં અક્ષરજ્ઞાન ધરાવતી વસ્તી કેટલા ટકા હતી?
- (અ) ૭૨.૫ (બ) ૭૫.૨
(ક) ૭૩.૨ (ડ) ૭૪.૦૪

BA Sem- I Problems of Indian Economy-1(Elective-102) (Old)

Q - 1 (a) Explain:- Gross domestic product and Net national product. (14)

OR

(a) Explain the concept of national income, and discuss methods of measuring national income.

(b) Choose correct option for the following. (4)

(1) What is the Gross Domestic Product called at market price?

- (a) GDP (b) GNP
(c) GNI (d) NI

(2) For what reasons the net national income is less than total National income?

- (a) Depreciation cost (b) investment cost
(c) Public expenditure (d) consumption expenditure

(3) Who gave the term 'Hindu Growth Rate'?

- (a) Prof. Rajkrushn (b) Prof. Amartya Sen
(c) Prof. Daantwala (d) Prof. D. T. Lakdawala

(4) To obtain total national product what is added in total domestic product?

- (a) net foreign income (b) tax income
(c) subsidy (D) import

Q - 2 (a) Discuss the share of agriculture, industry and service sectors in the national income of India. (14)

OR

(a) Discuss the share of public sector in national income of India.

(b) Choose correct option for the following. (4)

(1) In which year were the important changes in Indian economic policies implemented?

- (a) 1980 (b) 1991
(c) 1985 (d) 1995

(2) How many components of economic reforms are there?

- (a) Four (b) Three
(c) Two (d) One

(3) How many people were receiving employment from the primary total labour supply in 1999-2000?

- (a) 72.1 (b) 68.8
(c) 66.6 (d) 56.7

(4) How many ways are there of privatization?

- (a) Three (b) Four
(c) Five (d) Two

7931-4

Q-3 (a) What is green revolution? State its advantages and disadvantages. (14)

OR

(a) Explain remedies to increase productivity in agriculture sector in India.

(b) Choose correct option for the following. (3)

(1) Who did the Bhudaan Movement?

- (a) Jayprakash Narayan (b) Vinoba Bhaave
(c) Rammanohar Lohiya (d) None of the above

(2) Which agricultural scientist inspired the green revolution in the world?

- (a) Norman Borlaug (b) Edmund Florence
(c) Colleen Clark (d) None of the Above

(3) which country has the biggest organic farming in the world?

- (a) Asia (b) Australia
(c) America (d) Saudi Arabia

Q-4 (a) State the causes of high birth rate and low death rate in India. (14)

OR

(a) Describe the recent population policy of Government of India.

(b) Choose correct option for the following. (3)

(1) In 2011 the population of India was crores.

- (a) 102.9 (b) 121.02
(c) 106.7 (d) 105.4

(2) Which year is considered as the great divider year in India?

- (a) 1951 (b) 1947
(c) 1950 (d) 1921

(3) what was the total percentage of literacy in India in 2011?

- (a) 72.5 (b) 75.2
(c) 73.2 (d) 74.04

BASem- I Problems of Indian Economy-1 (Elective-102) (New)

- પ્રશ્ન-૧ (અ) વિકસીત અને વિકસતા દેશો વચ્ચેનો તફાવત ચર્ચો. (૧૪)
અથવા
- (અ) વિકસિત અર્થતંત્રનો અર્થ આપી, તેના લક્ષણો વર્ણવો.
(બ) નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (૪)
- (૧) "આર્થિક વિકાસ એક બહુપરિમાણીય પ્રક્રિયા છે" આ વિધાન _____ એ રજૂ કર્યું.
(અ) માર્શલ (બ) માર્કલ ટોડરો
(ક) યુજીન સ્ટેલી (ડ) મેચલપ
- (૨) ૨૦૧૪માં ભારતની માથાદિઠ આવક _____ રૂપિયા હતી.
(અ) ૭૪૮૬૬ (બ) ૮૫૪૮૭
(ક) ૭૫૮૮૮ (ડ) ૮૦૭૭૮
- (૩) દેશના આર્થિક વિકાસમાં વધારો થવાથી કયા ક્ષેત્રનો ફાળો ઘટે છે?
(અ) ખેતીક્ષેત્રનો (બ) ઉદ્યોગક્ષેત્રનો
(ક) સેવાક્ષેત્રનો (ડ) ઉપરનું એકપણ નહીં
- (૪) અમેરિકા, ઈંગ્લેન્ડ અને જાપાન જેવા વિકસિત મૂડીવાદી દેશોનો સમાવેશ કયા વિભાગમાં થાય છે?
(અ) ત્રીજા વિશ્વના દેશો (બ) પ્રથમ વિશ્વના દેશો
(ક) બીજા વિશ્વના દેશો (ડ) ચોથા વિશ્વના દેશો
- પ્રશ્ન-૨ (અ) વસ્તી વિસ્ફોટ એટલે શું? ભારતમાં વસ્તી વિસ્ફોટના કારણો જણાવો. (૧૪)
અથવા
- (અ) ભારત સરકારની પ્રવર્તમાન વસ્તીનીતિની ચર્ચા કરો.
(બ) નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (૪)
- (૧) ૨૦૧૧માં ભારતની વસ્તી _____ કરોડ હતી.
(અ) ૧૦૨.૮ (બ) ૧૨૧.૦૨
(ક) ૧૦૬.૭ (ડ) ૧૦૫.૪
- (૨) ભારતમાં કયા વર્ષને મહાવિભાજક વર્ષ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે?
(અ) ૧૯૫૧ (બ) ૧૯૪૭
(ક) ૧૯૫૦ (ડ) ૧૯૨૧
- (૩) ભારતની વસ્તી ગણતરી કેટલા વર્ષના અંતરે થાય છે?
(અ) પાંચ (બ) સાત
(ક) દસ (ડ) તેર
- (૪) વસ્તી સંક્રમણના કયા તબક્કામાં વસ્તી વિસ્ફોટ થાય છે?
(અ) તૃતીય (બ) દ્વિતીય
(ક) પ્રથમ (ડ) ચોથા

- પ્રશ્ન-૩ (અ) ભારતમાં ખેતઉત્પાદકતા નીચી હોવાના કારણો ચર્ચો. (૧૪)
 અથવા
- (અ) ભારતમાં હરિયાણી ક્રાંતિના લાભાલાભની ચર્ચા કરો
 (બ) નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (૩)
- (૧) ભારતની રાષ્ટ્રીય આવકમાં ખેતી ક્ષેત્રનો ફાળો ૨૦૧૧-૧૨ માં કેટલો થયો?
 (અ) ૧૩.૮ (બ) ૧૨.૨
 (ક) ૨૭.૪ (ડ) ૨૫.૫
- (૨) વિશ્વમાં હરિયાણી ક્રાંતિના પ્રણેતા તરીકે કયા ખેત વૈજ્ઞાનિક જાણીતા છે?
 (અ) નોરમન બારલોગ (બ) એડમંડ ફ્લોરેન્સ
 (ક) કોલીન ક્લાર્ક (ડ) ઉપરનામાંથી એકપણ નહીં
- (૩) ભારતમાં રાસાયણિક ખાતરનો વપરાશ ૨૦૧૪-૧૫માં હેક્ટરદીઠ કેટલા કિ. ગ્રામ થાયો હતો?
 (અ) ૧૨૦ કિ. ગ્રામ (બ) ૧૨૪ કિ. ગ્રામ
 (ક) ૧૧૬ કિ. ગ્રામ (ડ) ૨.૫ કિ. ગ્રામ
- પ્રશ્ન-૪ (અ) ભારતમાં ખેતધિરાણનું મહત્વ અને સમસ્યાઓ સમજાવો. (૧૪)
 અથવા
- (અ) ભારતમાં જમીન સુધારાઓનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.
 (બ) નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (૩)
- (૧) ભારતમાં ખેત ધિરાણ પૂરું પાડનાર મુખ્ય ક્ષેત્રો કેટલા છે?
 (અ) બે (બ) ત્રણ
 (ક) ચાર (ડ) પાંચ
- (૨) જમીનની ટોચમર્યાદા આર્થિક ઘટકથી કેટલા ગણી હોવી જોઈએ?
 (અ) પાંચ ગણી (બ) ત્રણ ગણી
 (ક) ચાર ગણી (ડ) બે ગણી
- (૩) ભારતમાં ખેડૂતોને ધિરાણ પૂરું પાડનાર ક્ષેત્રોને કેટલા વિભાગમાં વહેંચી શકાય?
 (અ) ચાર વિભાગ (બ) પાંચ વિભાગ
 (ક) બે વિભાગ (ડ) ત્રણ વિભાગ

BASem- 1 Problems of Indian Economy-1 (Elective-102) (New)

Q-1 (a) Discuss the difference between developed and developing countries. (14)

OR

(a) Give the meaning of developed economies, describe its characteristics.

(b) Choose correct answer from the following options. (4)

(1) "Development is a multidimensional process" This statement is given by _____

(a) Marshall

(b) Michael Todaro

(c) Eugene Staley

(d) Mechalp

(2) In the year 2014 per capita income was _____ Rs. In India.

(a) 74866

(b) 85497

(c) 75889

(d) 90779

(3) When a country's economic development increases which sector's contribution decreases?

(a) Agricultural sector

(b) Industrial sector

(c) Service sector

(d) None of the above

(4) The developed capitalist countries such as America, England and Japan are included in which part?

(a) Third world countries

(b) First world countries

(c) Second world countries

(d) Fourth world countries

Q-2 (a) What is population explosion? Discuss the causes of population explosion in India. (14)

OR

(a) Describe the recent population policy of Government of India.

(b) Choose correct answer from the following options.

(1) The population of India in 2011 was

(a) 102.9

(b) 121.02

(c) 106.7

(d) 105.4

(2) In India which year is identified as the great divider year?

(a) 1951

(b) 1947

(c) 1950

(d) 1921

(3) At what interval of year the Census in India is held?

(a) Five

(b) Seven

(c) Ten

(d) Thirteen

(4) In which stage of demographic transition does population explosion occur?

(a) Third

(b) Second

(c) First

(d) Fourth

Q 3 (a) Discuss the causes of low productivity of agriculture in India (14)

OR

(a) Discuss the advantages and disadvantages of Green Revolution in India.

(b) Choose correct answer from the following options. (3)

(1) How many contribution of agricultural sector's in Indian National income in 2011-12?

(a) 13.9

(b) 12.2

(c) 27.4

(d) 25.5

- (2) Which agricultural scientist is known as the pioneer of green Revolution in the world?
(a) Norman Borlaug (b) Admund Florence
(c) Colleen Clark (d) none of the above
- (3) In India how much chemical fertilizer was used in 2014-15 kg per hectare?
(a) 120 Kg (b) 124 Kg
(c) 116 Kg (d) 2.5 Kg
- Q-4 (a) Explain the importance and problems of agricultural finance in India. (14)
- OR
- (a) Critical evaluation of land reforms in India.
(b) Choose correct answer from the following options. (3)
- (1) How many sources of agricultural finance in India?
(a) Two (b) Three
(c) Four (d) Five
- (2) Land ceiling should be how many times of economic component?
(a) five times (b) three times
(c) Four times (d) Two times
- (3) In India the sectors that provide credit to the farmers can be divided in how many sections?
(a) four sections (b) Five section
(c) Two section (d) Three section

α — α — α

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-1 102

Geography

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

Marks: /0

Note: All Questions carry equal marks.
Draw neat diagram wherever necessary
Students can use map stencil with the political boundaries only.

પ્રશ્ન ૧. (અ) ગુજરાતના ભૌગોલિક સ્થાનનો તેના આર્થિક વિકાસમાં ફાળો ચર્ચો.. (14)

અથવા

પ્રશ્ન ૧. (અ) ગુજરાતના મુખ્ય પ્રાકૃતિક વિભાગો જણાવો અને ગુજરાતના પૂર્વીય પર્વતીય ક્ષેત્ર પર ભૌગોલિક નોંધ લખો.

પ્રશ્ન ૧. (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈ પણ ચાર) (04)

- ગુજરાતમાં કુલ _____ જિલ્લા આવેલા છે. (૩૩, ૩૪, ૩૬)
- ગુજરાતની મધ્યમાંથી _____ અક્ષાંશ પસાર થાય છે. (મકર વૃત્ત, કર્ક વૃત્ત, ધ્રુવ વૃત્ત)
- તારંગાની ટેકરીઓ _____ પર્વતમાળામાં આવેલી છે. (સાતપુડા, વિન્ધ્યાચળ, અરવલ્લી)
- સાપુતારા ગુજરાતના _____ જિલ્લામાં આવેલું છે. (જુનાગઢ, બનાસ્કાન્યા, ડાંગ)
- ગુજરાતને _____ કિમી. લાંબો દરિયા કાંઠો મળેલો છે. (૫૦૦૦, ૧૬૦૦, ૧૪૫૦)
- ભૌગોલિક વિસ્તારની દ્રષ્ટીએ ભારતના રાજ્યોમાં ગુજરાતનું સ્થાન _____ છે. (સાતમું, બીજું, પાંચમું)

પ્રશ્ન ૨. (અ) ગુજરાતમાં વરસાદનું વિતરણ યોગ્ય ભૌગોલિક કારણો આપીને સમજાવો. (14)

અથવા

પ્રશ્ન ૨. (અ) તળ ગુજરાતની જળપરિવાહ પ્રણાલી પર ભૌગોલિક નોંધ લખો.

પ્રશ્ન ૨. (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈ પણ ચાર) (04)

- ગુજરાતનું ચેરાપુંજી ગણાતું કપરાડા _____ જિલ્લામાં આવેલું છે. (સુરત, અમદાવાદ, વલસાડ)
- ગુજરાતમાં શિયાળાની ઋતુ _____ માસમાં અનુભવાય છે. (માર્ચ થી મે, ઓક્ટોબર અને નવેમ્બર, ડીસેમ્બર થી ફેબ્રુઆરી)
- ગુજરાતમાં જુન માસમાં _____ પવનો ભેજ લઈને પ્રવેશે છે. (ઇશાન કોણીય, વાયવ્યના પવનો, નૈરુત્યના પવનો)
- ગુજરાતમાં ઉનાળાની ઋતુ દરમિયાન થતા પાકને _____ પાક કહે છે. (ખરીફ, રવી, જાયદ)

M932-2

v. સૌરાષ્ટ્રમાં જોવા મળતી જળપરિવાહ પ્રણાલી _____ આકારની છે. (વર્તુળાકાર, ચોરસઆકાર, ત્રીજ્યાકાર)

vi. શેત્રુંજી નદી _____ ની ટેકરીઓમાંથી નીકળે છે. (સાપુતારા, માંડવગઢ, ગીર)

પ્રશ્ન ૩. (અ) ગુજરાતના આર્થિક વિકાસમાં ખનીજ સંપત્તિનો ફાળો સમજાવો. (14)

અથવા

પ્રશ્ન ૩. (અ) નીચે દર્શાવેલી ખનીજો વિષે ભૌગોલિક અહેવાલ આપો.

બોક્સાઈટ, ફ્લોરસ્પાર, જીપ્સમ, ખનીજતેલ

પ્રશ્ન ૩. (બ) ખાલીજગ્યા પૂરો (કોઈપણ ત્રણ) (03)

i. _____ માટીનો ઉપયોગ પોટરી ઉદ્યોગમાં થાય છે. (પરવાળા, યુનાયુક્ત, ચિનાઈ)

ii. ભારતમાં ચિનાઈ માટીનું સૌથી મોટું ઉત્પાદક ક્ષેત્ર _____ ખાતે આવેલું છે. (સુરત, જામનગર, આરસોડીયા)

iii. ધાતુઓ ગાળવા માટે _____ ખનીજનો ઉપયોગ થાય છે. (લોખંડ, કાંસુ, ફ્લોરસ્પાર)

iv. _____ પથ્થરનો સૌથી વધુ ઉપયોગ બાંધકામમાં થાય છે. (ચિનાઈ માટી, રેતીનો પથ્થર, ચૂનાનો પથ્થર)

v. ગુજરાતમાંથી _____ પ્રકારનો કોલસો પ્રાપ્ત થાય છે. (બીટ્યુમીનસ, લીઝાઈટ, એન્ટ્રેસાઈટ)

પ્રશ્ન ૪. (અ) ગુજરાતની વિવિધ જમીનોનું વર્ગીકરણ જણાવી, ગુજરાતમાં તેમનું વિતરણ વર્ણવો (14)

અથવા

પ્રશ્ન ૪. (અ) ગુજરાતનાં વિવિધ જંગલોનો પરિચય આપો. રાજ્યના જંગલો શા માટે દબાણ હેઠળ છે? ચર્ચો.

પ્રશ્ન ૪. (બ) ખાલી જગ્યા પૂરો (કોઈ પણ ત્રણ) (03)

i. કાળી જમીન _____ પ્રકારના ખડકોના નિક્ષેપથી રચાય છે. (રેતીના ખડક, ચૂનાના ખડક, બેસાલ્ટીક ખડક)

ii. સૌથી વધુ ભેજ સંગ્રહ શક્તિ _____ પ્રકારની જમીનની હોય છે. (કાંપની જમીન, કાળી જમીન, બેસર જમીન)

iii. ક્યારીની જમીનમાં _____ પાકની ખેતી સારી થાય છે. (ઘઉં, બાજરી, ડાંગર)

iv. ગુજરાતમાં સૌથી વધુ પાતાળ ફ્લા _____ જીલ્લામાં આવેલા છે. (મહેસાણા, સાબરકાંઠા, વલસાડ)

v. દક્ષિણ ગુજરાતમાં _____ ખાતે કૃષિ મહાવિદ્યાલય આવેલું છે. (ભરૂચ, વલસાડ, નવસારી)

M932-3

SEM - I

Elective - I

Geography: 102

Geography of Gujarat (Physical)

Marks: 70

Note: All Questions carry equal marks.
Draw neat diagram wherever necessary
Students can use map stencil with the political boundaries only.

Q1. (A) Discuss the contribution of the geographical location of Gujarat to its economic development. (14)

Or

Q2. (A) Explain the major physiographic divisions of Gujarat and write a geographical note on the eastern mountainous region of Gujarat.

Q1. (B) Fill in the blanks (Any four) (04)

- i. There are total _____ districts in Gujarat. (33, 34, 36)
- ii. _____ Latitude passes through the center of Gujarat. (Capricorn, Cancer, Pole Circle)
- iii. Taranga hills are situated in the _____ mountain range. (Sapura, Vindhyachal, Aravalli)
- iv. Saputara is located in _____ district of Gujarat. (Junagadh, Banaskantha, Dang)
- v. Gujarat has _____ km long coastline. (5000, 1600, 1450)
- vi. As per the geographical area, Gujarat stands _____ in the states of Indian. (Seventh, second, fifth)

Q2. (A) Explain the distribution of rain in Gujarat with appropriate geographical reasons. (14)

Or

Q2. (A) Write a geographical note on the drainage system of Tal-Gujarat.

Q2. (B) Fill in the blanks (Any four) (04)

- i. Kaprada which is known as the Cherapunji of Gujarat, is located in _____ district. (Surat, Ahmedabad, Valsad)
- ii. In Gujarat the winter season is felt in _____ months. (March to May, October and November, December to February)

M932-4

- iii. In Gujarat, in the month of June _____ winds enter with moisture. (Northeast, wind, wind, and wind)
- iv. The crop in Gujarat during the summer season is called _____ crop. (Kharif, Ravi, Jayd)
- v. The drainage system found in Saurashtra is of _____ shape. (Rounded, Square, Radial pattern)
- vi. The Shetrunji River emanates from _____ hills. (Saputara, Mandav-garh, Gir)

Q3. (A) Explain the contribution of mineral resources to Gujarat's economic development. (14)

Or

Q3. (A) Write a geographic report about the following minerals.

Bauxite, Fluorspar, Gypsum, Mineral Oil.

Q3. (B) Fill in the blanks (Any three) (03)

- i. _____ Soil is used in the pottery industry. (Coral, selective, porcelain)
- ii. The largest producer of ceramics in India is located at _____. (Surat, Jamnagar, Arsodia)
- iii. _____ Minerals are used to melt metals. (Iron, bronze, Fluorspar)
- iv. _____ mostly stone is used in construction. (Porcelain, sandstone, limestone)
- v. _____ Type coal is obtained from Gujarat. (Bituminous, Lignite, Anthracite)

Q4. (A) Describe the different types of lands of Gujarat, their distribution in Gujarat. (14)

Or

Q4. (A) Introduce the various forests of Gujarat. Why are the state forests under pressure?

Discuss

Q4. (B) Fill in the blanks (Any three) (03)

- i. Black soil forms by the deposition of _____ type of rock. (Sand rock, limestone, basaltic rock)
- ii. The highest humidity storage capacity is in the _____ soil. (Alluvial soil, black soil, besar soil)
- iii. _____ Crop cultivation is good in the soil of the soil. (Wheat, millet, paddy)
- iv. The highest aquifer wells in Gujarat are in _____ district. (Mehsana, Sabarkantha, Valsad)
- v. Agricultural University is located at _____ in South Gujarat. (Bharuch, Valsad, Navsari)

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-1 102

Islamic Culture

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

પ્રશ્ન-૧(અ) ખિલાફતનો અર્થ આપી તેના લક્ષણો વિશે જણાવો.

૧૪

અથવા

પ્રશ્ન-૧(અ) હઝરત અબુબક સિદ્દીક(ર.અ.)ના જીવન ચરિત્ર વિશે જણાવો.

પ્રશ્ન-૧(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ચાર)

૦૪

- ૧) ખિલાફતનો શાબ્દિક અર્થ જણાવો.
- ૨) "ખિલાફતે રાશિદા" નું અર્થ જણાવો.
- ૩) પ્રથમ ખલીફા તરીકે કોની નિયુક્તિ કરવામાં આવી?
- ૪) હઝરત અબુબક સિદ્દીક(ર.અ.)ને કયા કયા લક્ષણો આપવામાં આવ્યા હતા?
- ૫) હઝરત અબુબક સિદ્દીક(ર.અ.)ની માતાનું નામ જણાવો.
- ૬) ઇસ્લામના પયગંબર સાહેબ પછી બીજા કોનું સ્થાન છે?

પ્રશ્ન-૨(અ) હઝરત અબુબક સિદ્દીક(ર.અ.)ની ખલીફા તરીકેની કારકિર્દી વિશે માહિતી આપો.

૧૪

અથવા

પ્રશ્ન-૨(અ) હઝરત અબુબક સિદ્દીક(ર.અ.)ની રાજ્ય વ્યવસ્થા અને અન્ય સેવાઓ વિશે જણાવો.

પ્રશ્ન-૨(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ચાર)

૦૪

- ૧) હઝરત અબુબક સિદ્દીક(ર.અ.) મક્કામાં શાનો વ્યપાર કરતા હતા?
- ૨) ઇસ્લામના કયા મહિના તથા કઈ તારીખે હઝરત અબુબક સિદ્દીક(ર.અ.)ની ખલીફા તરીકેની નિયુક્તિ થઈ?
- ૩) ખલીફા તરીકે હઝરત અબુબક સિદ્દીક(ર.અ.)ની મુખ્ય શુ ફરજ હતી?
- ૪) હઝરત અબુબક સિદ્દીક(ર.અ.)ને કયા કયા પડકારોનો સામનો કરવો પડ્યો?
- ૫) પયગંબર સાહેબની હયાતીમાં સૌપ્રથમ કોએ નબી હોવાનો દાવો કર્યો હતો?
- ૬) "કાહિન" નામના ધર્મગુરુઓ લોકો પાસેથી કેવી રીતે આર્થિક લાભ મેળવતા હતા?

પ્રશ્ન-૩(અ) હઝરત ઉમર ફારુક(ર.અ.)ના જીવન પ્રસંગો વિશે જણાવો.

૧૪

અથવા

પ્રશ્ન-૩(અ) હઝરત ઉમર ફારુક(ર.અ.)ની ખિલાફત વિશે માહિતી આપો.

પ્રશ્ન-૩(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ત્રણ)

૦૩

- ૧) હઝરત ઉમર ફારુક(ર.અ.) પયગંબર સાહેબથી કેટલા વર્ષ નાના હતા?

(P.T.O)

- ૨) ઇસ્લામના બીજા ખલીફા તરીકે કોની નિમણુક થઈ હતી?
- ૩) હઝરત ઉમર ફારુક(ર.અ.) પોતાનો કુસ્તીનો શોખ પૂરો કરવા ક્યા દેશોમાં ભાગ લેતા હતા?
- ૪) હઝરત ઉમર ફારુક(ર.અ.)નું કુટુંબ અરબોમાં કઈ ફરજ બજાવવા માટે પ્રખ્યાત હતું?
- ૫) હઝરત ઉમર ફારુક(ર.અ.)એ વ્યાપારના અર્થે ક્યા ક્યા પ્રદેશોમાં પ્રવાસ ખેડ્યો હતો?

પ્રશ્ન-૪(અ) ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ બે)

૧૪

- ૧) હઝરત ઉમર ફારુક(ર.અ.)ની શાસન પદ્ધતિ.
- ૨) હઝરત ઉમર ફારુક(ર.અ.)ની ધાર્મિક સેવાઓ
- ૩) હઝરત ઉમર ફારુક(ર.અ.)ની શહાદત

પ્રશ્ન-૪(બ) નીચેઆપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ત્રણ)

૦૩

- ૧) અરબીઓ કેવું સ્વભાવ ધરાવતા હતા?
- ૨) પયગંબર સાહેબના સમયમા કુરઆન શરીફની સુરતો કેવા સ્વરૂપમા લખાતી હતી?
- ૩) પયગંબર સાહેબે હઝરત ઉમર ફારુક(ર.અ.)ને શો લકબ આપ્યો હતો?
- ૪) હઝરત ઉમર ફારુક(ર.અ.)એ ક્યા પ્રદેશોમાં ઇસ્લામી રાજ્યની સ્થાપના કરી?
- ૫) હઝરત ઉમર ફારુક(ર.અ.)ની ખલીફા તરીકેની કારકિર્દીના ક્યા ત્રણ મુખ્ય અંગો છે?

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-1 102

Statistical Methods

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

Q-1(A) (i) Write a note on Defacto methods of collecting census data. 07
વસ્તી ગણતરી માટેની એકરાત્રિ પદ્ધતિ વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

(ii) Write a note on: Population census of India in 2011. 07
ટૂંકનોંધ લખો: 2011ની ભારતની વસ્તી ગણતરી.

OR

Q-1(A) -1. State the uses of Population census. 07
વસ્તી ગણતરીના વિવિધ ઉપયોગો લખો.

2. Write a note on Dejure methods of collecting census data. 07
વસ્તી ગણતરી માટેની ગાળા પદ્ધતિ વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

Q-1(B) Answer any Two. 04
ગમે તે બે ના જવાબ આપો.

1. At present what is the rank of India in the world from population point of view? 07
વસ્તી ના સંદર્ભમાં ભારત નો દુનિયામાં અત્યારે કયો ક્રમ છે?

2. According to 2011 census, what was the population of Males and Females in India? 07
2011 ની વસ્તી ગણતરી મુજબ ભારતમાં સ્ત્રી અને પુરુષ ની સંખ્યા કેટલી હતી?

3. State the difficulties faced in conducting population census. 07
વસ્તી ગણતરી માં આવતી મુશ્કેલીઓ જણાવો.

Q-2(A) (1) State the methods of collecting demographic data and write a note on any one of them. 07
માનવ જીવન વિષયક આંકડા એકત્રિત કરવાની રીતો ના નામ આપી ગમે તે એક પર નોંધ લખો.

(2) From the following information regarding two Towns A and B, compare their health standards and state your conclusion regarding status of health. 07
નીચેની માહિતી બે શહેર A અને B ના આરોગ્ય અંગેની છે. બંને શહેર ના આરોગ્ય ની સરખામણી કરો અને તે અંગે નો તમારો નિર્ણય લખો.

Age ઉંમર	Town A (શહેર A)		Town B (શહેર B)	
	Population વસ્તી	No. Of deaths મૃત્યુ ની સંખ્યા	Population વસ્તી	No. of deaths મૃત્યુ ની સંખ્યા
0-5	2000	74	2400	81
5-20	3900	48	4700	52
20-50	10300	64	11200	68
More than 50 50 થી વધુ	3000	78	3800	61

M934-2

OR

Q-2(A) (1) Obtain GFR, SFR and TFR from the following data

07

નીચેની માહિતી પરથી GFR, SFR અને TFR શોધો.

Age (ઉંમર)	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
No. of women (સ્ત્રીઓની સંખ્યા)	21000	20000	17000	15000	14000	12000	9000
No. of Live births. (જીવતા જન્મની સંખ્યા)	350	310	440	450	330	120	10

(2) Explain the following terms.

07

નીચેના પદો સમજાવો.

(a) CDR (b) IMR (c) GFR

Q-2(A) Answer any Two.

04

ગમે તે ત્રણ ના જવાબ આપો.

1. In calculation of TFR it is observed that $\sum SFR=508$ and one of the equally distributed age groups is 35-39 then what is the value of TFR?

TFR ની ગણતરી માં એવું માલુમ પડે છે કે $\sum SFR=508$ છે. સમાન રીતે વિતરીત એવા ઉંમર ગાળા પૈકીનો એક ઉંમર ગાળો 35-39 છે તો TFR ની કિંમત શોધો.

2. Write the formula of computing Age specified death rate.

નિયત ઉંમરગાળાનો મૃત્યુદર શોધવા માટે નું સૂત્ર શોધો.

3. Population of specified region is 3,00,000. If 1500 people among them die in specific year. Then what is CDR of that region during that year?

એક પ્રદેશ ની વસ્તી 3,00,000 છે. આ પૈકીના 1500 લોકો કોઈ ચોક્કસ વર્ષ દરમિયાન મૃત્યુ પામે છે, તો તે પ્રદેશ નો તે વર્ષ નો CDR કેટલો થશે?

Q-3 (A) Discuss various components of time series.

07

સામયિક શ્રેણીના વિવિધ ઘટકો ની ચર્ચા કરો.

(B) Obtain Seasonal Indices from the following data.

નીચેની માહિતી પરથી મૌસમી સૂચકાંક શોધો.

07

Year વર્ષ	I	II	III	IV
2011	25	37	41	45
2012	18	39	46	52
2013	13	31	40	38
2014	22	36	42	51

M934-3

OR

Q-3(A)(1) Obtain Trend using **three** yearly moving averages, also find the short term fluctuations from the following data.

07

નીચેની માહિતી પરથી ત્રણ વર્ષની ચલિત સરેરાશ લઈ વલણ તથા અલ્પકાલીન વધઘટ શોધો.

Year વર્ષ	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Profit નફો	33	37	38	36	39	43	38	43	46	48	46	52	54	50	62

(2) Fit a straight line to the following time series data.

07

નીચેની સામાયિક શ્રેણી પરથી સુરેખાનું અન્વયોજન કરો.

Year (વર્ષ)	2005	2006	2007	2008	2009
Production ઉત્પાદન (Tonnes ટન માં)	5	8	13	15	19

Q-3(B) Answer any **Three**.

03

ગમે તે ત્રણના જવાબ આપો.

1. State the standard forms of fitting of straight line.
સુરેખા ના આન્વયોજન માટેના પ્રમાણિત સમીકરણો લખો.
2. Define Time series.
સામાયિક શ્રેણી ની વ્યાખ્યા આપો.
3. Write the formula for calculating seasonal indices.
મૌસમી સૂચકાંકની ગણતરી નું સૂત્ર લખો.
4. Give two examples of irregular variations.
અનિયમિત વધઘટ ના બે ઉદાહરણ આપો.
5. Prices of food grains, when new crop arrives in market is an example of which type of variation?
જ્યારે નવો પાક બજારમાં આવવાનો હોય ત્યારે અનાજના ભાવોમાં થતો ફેરફાર એ કયા પ્રકારની વધઘટ છે?

M934-4

Q-4(A) 1. Define Index Number and write its uses. 07

સૂચકાંક ની વ્યાખ્યા આપી તેના ઉપયોગો લખો.

2. Calculate the Fisher's Index Number from the following Data. 07

નીચેની માહિતી પરથી ફીશરનો સૂચકાંક શોધો.

Item વસ્તુ	Base Year આધાર વર્ષ		Current Year ચાલુ વર્ષ	
	Price કિંમત	Quantity જથ્થો	Price કિંમત	Quantity જથ્થો
A	14	5	18	7
B	11	8	19	10
C	13	4	15	6
D	29	2	22	3
E	07	3	10	2

OR

Q-4(A) 1. Calculate Family Budget Index from the following data. 07

નીચેની માહિતી પરથી કૌટુંબિક બજેટનો સૂચક આંક શોધો.

Item વસ્તુ	Food ખોરાક	Cloths કપડાં	Fuel બળતણ	Rent ઘરભાડું	Miscellaneous પરચુરણ
Index. No. સૂચકઆંક	120	110	140	160	130
Weights ભાર	7	3	5	4	1

2. Convert the following chain base Index No. to the Fixed base Index number. 07

નીચેના પરંપરીત સૂચકઆંકને સ્થિર આધાર વાળા સૂચકઆંકમાં ફેરવો.

Year (વર્ષ)	2001	2002	2003	2004	2005
Chain Base Index. No. (પરંપરીત સુ.આ.)	95	83	107	115	122

Q-4(B) Answer any Three. 3

ગમે તે ત્રણ ના જવાબ આપો.

1. What is relation between Laspeyre's, Paasche's and Fisher's Index Numbers?
લાસપેયર, પાશે અને ફીશરના સૂચકાંકો વચ્ચે શું સંબંધ છે?
2. Which Index Number is called an ideal Index number?
કયો સૂચકાંક આદર્શ સૂચકાંક છે?
3. What is formula of calculating weight in family budget Index?
કૌટુંબિક બજેટ ની રીતના સૂચકાંકમાં ભાર શોધવા માટેનું સૂત્ર લખો.
4. What is considered as a weight in Laspeyre's Index Number?
લાસપેયરના સૂચકાંકમાં કોને ભાર તરીકે લેવામાં આવે છે?
5. If $P_0=20$ and $P_1=30$, then what is the value of Index number?
જો $P_0=20$ અને $P_1=30$, હોય તો સૂચકાંક ની કિંમત કેટલી હશે ?

f/143

1103M935

Candidate's Seat No : _____

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-1 102

Defence Studies

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

Q.1 (A) 'સંગઠન' શબ્દનો અર્થ ભારતીય સૈન્ય સંગઠનની દૃષ્ટિએ સ્પષ્ટ કરો અને તેના વિદ્યોતો સમજાવો. (14)
અથવા

(A) સૈન્ય સંચાલન એટલે શું? તેનો અર્થ સમજાવી ઉત્ક્રાંતિ વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપો. (14)

Q.1 (B) એક - બે વાક્યમાં જવાબ આપો (કોઈ પણ વાક્ય) (04)

- 1- વિદ્વાન 'જે. ડી. મુર' ના આધારે સંગઠનની વ્યાખ્યા આપો.
- 2- ડિફેન્સ (Defence) શબ્દમાં 'C' નો અર્થ શું છે?
- 3- 'વિદ્વાન આર્ચિટ' ના મત મુજબ સૈન્ય સંગઠનોના નામ જણાવો.
- 4- 'મેજર સર્વિન્ટર' રિટ' ના આધારે સૈન્ય સંચાલનના મોડલના પેટા વિભાગો જણાવો.
- 5- સૈન્ય સંચાલનમાં આક્રમક મહિતીનો મહત્વ સમજાવો.
- 6- ભારતીય સૈન્ય સંગઠનમાં 'DYSP' શબ્દનો આખો નામ લખો.

Q.2 (A) ભારતીય નીતિ અને સંગઠનને સવિસ્તાર સમજાવો. (14)
અથવા

(A) સંરક્ષણ પ્રધાનની સમિતિઓ અને તેના કાર્ય સવિસ્તાર લખો (14)

Q.2 (B) ધરા - ઘોટા જણાવો (કોઈ પણ વાક્ય) (04)

- 1- ઘોટા ઘોટાને સૌથી ઉચ્ચ આધિકારી માર્શલ આર્ડર્સ એન્ડ એમ્પ્લોયમેન્ટ હોય છે?
- 2- સંરક્ષણની મુખ્ય કચેરીઓ ના ત્રણ પેટા વિભાગો છે.
- 3- ટેકનિકલ સલાહકારને 'સંશોધન અને વિશ્લેષણ સમિતિ'ના સભ્ય છે.
- 4- ઘુસણ : ઘોટાની સમસ્યાઓનું નિરીક્ષણ, સંરક્ષણ પ્રધાનની સમિતિઓ દ્વારા કરવામાં આવતો નથી.

P.T.O. → 2

5 - 'વિગેડીયર' એ ભ્રમિલનો યદાધિકારી છે.

6 - રાજસ્થાનના જોધપુર જિલ્લામાં એસ્કોર્બ ક્લાઈંગ સ્કૂલ આવેલું

૫.૩(A) ભારતીય સૈન્ય સંગઠનમાં 'સ્થળ સેના'ની ભૂમિકાની સર્ચ કરો
અથવા

(A) સ્થળ સેનાનું સંગઠન, વિભાગો અને તેની મર્યાદાઓ સંવિસ્તાર આપો.

૫.૩(B) ખાલી - જગ્યા પૂરો (કોઈ પણ ત્રણ)

1 - N.C.C. નું આખું નામ શું છે.

(A) નેશનલ ફેર ફેડેટ (B) નેશનલ ફેડેટ કોર (C) નેશનલ ફેડેટ કોર્પ

2 - ઉત્તર પ્રદેશમાં આવેલો NCC નો મુખ્ય કેન્દ્ર _____ છે.

(A) અમેઝી (B) લખનૌ (C) મોનપુર

3 - વર્ષ 1930 માં _____ સંગઠન આસ્તિત્વ માં આવ્યો હતો.

(A) આંતરક સલામતીદળ (B) સીમા સુરક્ષા દળ (C) પ્રાદેશિક સ્થા

4 - સ્થળ સેનાની લાક્ષણિકતાઓ ના _____ પુકારો છે.

(A) 7 (B) 8 (C) 10

5 - પગાર અને પેન્શનની યવસ્થા સ્થળ સેના માં _____ વિભાગ દ્વારા કરવામાં આવે છે.

(A) મિલેટ્રી સર્વીસ (B) જનરલ (C) ડેલ્યુટી ઓફ ઇ આર્મી.

૫.૫ (A) ભારતીય પાષણનું સંગઠન અને માળખું ની વિગતે સર્ચ કરો.

અથવા

(A) ભારત માં તોપખાનાનો વિકાસ વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપો.

૫.૫ (B) જહુવિકલ્પી પુસ્તકોના જવાબ આપો (કોઈ પણ ત્રણ)

1- ભારે તોપની સેનામેન્ટમાં, ગોળા ફેંકવાની સમતા ફેંકવા

- (A) 20 માર્ચલ (B) 15 માર્ચલ (C) 25 માર્ચલ
- 2 - કયા દેશ દ્વારા સૌપ્રથમ આધુનિક તોપનું ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવ્યો
 (A) અમેરિકા (B) ચીન (C) જાંસ
- 3 - 'સુલેદાની' કેટલા વર્ષની સેવા સેવામાં હોયે છે?
 (A) 28 વર્ષ (B) 30 વર્ષ (C) 32 વર્ષ
- 4 - રેજીમેન્ટ પોલિસ સેકશનમાં 'CO' પદનું આખું નામ શું છે
 (A) કમાન્ડો ઓફ ઓપરેશન (B) કમાન્ડર ઓફ સર (C) કમાન્ડિંગ ઓફિસર
- 5 - ભૌગોલિક પરિસ્થિતિ કે ક્ષેત્રનું અધિપત્ય બળવી રાખવાનું કાર્ય કરનાર સેકશન કયું છે.
 (A) સ્નાઈપર સેકશન (B) ગસુસી સેકશન (C) સુરક્ષા સેકશન

— વચ્ચે —

M935-4

Pg ①

FY BA SEM I

Subject - Defence Studies

Paper name - Organization of Indian Armed Force

Paper code - 102, EC-I

Time 2.30

Marks 70

Q1 (A) Explain meaning of word 'Organization' according to organization of Indian Armed force and explain its concepts. (14)

or

(A) What is 'Army Administration'? Explain its meaning and write a note about 'Evolution'. (14)

Q1 (B) Answer Briefly (Any four). (04)

- 1- Give the definition of 'organization' according to J. T. Murray.
- 2- What is full meaning of "C" word in Defence.
- 3- Enumerate the names of Defence Organizations according to Expert 'Arwik'.
- 4- According to 'Major Savinder Singh', tell subdivision of Model of army operation.
- 5- Give importance of statistical data in Defence operation.
- 6- Give full form of "DYSP"

Q2 (A) Give detailed information of Indian policy and organization. (14)

or

(A) Write down about committee of Defence heads and also its works. (14)

PTO → 2

Q2 (B) Ture - False (Any four)

(04)

- 1- Marshall of the Air force is the highest officer in the Air force.
- 2- The Defence main court has three sub departments.
- 3- Scientific Advisor is a member of Research and development Committee.
- 4- Infiltration is monitored by defence Committee.
- 5- 'Brigadier' is officer of Infantry.
- 6- Air force flying School is located in Jodhpur Rajasthan.

Q3 (A) Discuss the role of Infantry in Indian Defence organization. (4)

or

(A) Explain the Army organization, departments and its limitations. (4)

Q3 (B) Fill in the Blanks (Any three)

(03)

- 1- What is the full name of NCC
(A) National care Cadet (B) National Cadet core (C) National Cadet Corps
- 2- NCC's main center is located in _____, Uttar Pradesh
(A) Amreli (B) Lucknow (C) Jaunpur
- 3- _____ organization came into being in 1930.
(A) Internal security force (B) Border security force
(C) Territorial security force

4 - There are _____ characteristic types of Infantry.
 (A) 7 (B) 8 (C) 10

5 - _____ department decides Infantry force's Salary and pension system.
 (A) Military Secretary (B) General (C) Deputy of the Army Staff

Q4 (a) Explain the Indian Infantry Organization and its Structure (14)

or
 (a) Give detailed information about development of Indian Artillery department. (14)

Q4 (b) MCO's Answer (Any three) (3)

1 - In heavy Artillery regiment the capacity for the throwing of cannon ball is how many miles?
 (A) 20 miles (B) 15 miles (C) 25 miles

2 - Which country inaugurated first advanced Artillery technology
 (A) America (B) China (C) France

3 - What is the tenure of Subedar's Service in the army.
 (A) 28 years (B) 30 years (C) 32 years.

4 - What is the full form of the Post 'CO' in the Regiment Police Section.
 (A) The commander of Operation (B) The commander of officer
 (C) Commanding officer.

5 - Which section is responsible for maintaining the Predominance of Geographical location?
 (A) Sniper Section (B) Spy Section (C) Security Section

————— <<<< —————

B.A. (Sem.-1) (Repeater) Examination
SC-1 102 - Computer Application
(O.S. & Business Data Processing)

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 35

- ૧ (a) નીચેના પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો :
- (i) Windowsમાં My Computer અને Recycle Bin વિશે સમજાવો. ૪
- (ii) Windows માં નવું ફોલ્ડર કેવી રીતે બનાવશો ? સમજાવો. ૩
- અથવા
- (i) Windowsને મલ્ટીટાસ્કિંગ તથા મલ્ટીયુઝર ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ કેમ કરે છે તે સમજાવો. ૪
- (ii) પેઈન્ટ એપ્લિકેશન વિશે ટૂંકમાં સમજાવો. ૩
- આવૃત્તિ વિતરણ બનાવો :
- (b) નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો (ગમે તે બે) : ૨
- (i) Cut માટેની શોર્ટકટ Key જણાવો.
- (ii) પેઈન્ટમાં બનાવેલ ફાઈલનું એક્સટેન્શન .BNP હોય છે (ખરું/ખોટું).
- (iii) File Close કરવા માટેની શોર્ટકટ key જણાવો.
- ૨ (a) નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો :
- (i) લિનક્ષ ઓપરેટિંગ સિસ્ટમનાં ફાયદા-ગેરફાયદા જણાવો. ૪
- (ii) લિનક્ષ ઓપરેટિંગ સિસ્ટમનો ઇતિહાસ ચર્ચો. ૩
- અથવા
- (i) લિનક્ષ ઓપરેટિંગ સિસ્ટમનાં કાર્યો જણાવો. ૪
- (ii) નીચેનાં linux કમાન્ડ સમજાવો. (i) Cat (ii) Cd (iii) Ls. ૩
- (b) નીચનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો (ગમે તે બે) : ૨
- (i) GUIનું પૂરું નામ લખો.
- (ii) Linux એ Open source Software છે. (ખરું/ખોટું).
- (iii) CP કમાન્ડનાં ઉપયોગ ફાઈલ કોપી કરવા માટે થાય છે. (ખરું/ખોટું).
- ૩ (a) નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો :
- (i) MS-Excelમાં શરૂઆતનો સ્ક્રીન સમજાવો. ૪
- (ii) MS-Excelમાં કોઈપણ ત્રણ functions સમજાવો. ૩
- અથવા
- (i) MS-Excel નો ઉપયોગ અને તેની લાક્ષણિકતા ચર્ચો. ૪
- (ii) MS-Excel માં Cell-Range અને Cell-Reference સમજાવો. ૩
- (b) નીચનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો (ગમે તે બે) : ૨
- (i) MS-Excel એ સ્પ્રેડશીટ સોફ્ટવેર છે. (ખરું/ખોટું).
- (ii) MS-Excel કઈ કંપનીએ બનાવ્યું છે ?
- (iii) MS-Excel માં File Save કરવા માટેની shortcut key જણાવો.

1103M936-2

- ૪ (a) નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો :
- (i) MS-Excel માં Conditional Formating વિશે ટૂંક નોંધ લખો. 3
- (ii) નીચેનાં Function સમજાવો. 3
- (i) sam () (ii) IF () (iii) Lower ().
- અથવા
- (a) (i) MS-Excel cex charts વિશે ટૂંક નોંધ લખો. 3
- (ii) નીચેનાં Functions સમજાવો. 3
- (i) MID () (ii) Round () (iii) Count ()
- (b) નીચેનાં પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો (ગમે તે) :
- (i) કોઈપણ બે Data માટેનાં functions નાં નામ લખો.
- (ii) MS-Excel માં કઈ શોર્ટકટ કી થી File ને open કરી શકાય છે ?
- (iii) MS-Excel માં બનાવેલ ફાઈલનું એક્સટેન્શનનું નામ આપો.

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

- 1 (a) Anser the following questions.
- (i) Explain about My Computer and Recycle Bin in Windows. 4
- (ii) How to creat New Folder in Windows ? Explain 3
- OR
- (i) Why windowa is known as Multitasking and Multiuser ? Explain. 4
- (ii) Explain Point in Short. 3
- (b) Answer the following questions (any two) : 2
- (i) What Shortcut Key is used to cut.
- (ii) .BNP is a file extension of point (True / False) :
- (iii) Which shortcut Key is used to close the File ?
- 2 (a) Answer the following questions :
- (i) Discuss the advantages and disadvantages of Linux OS 4
- (ii) Discuss the History of Linux OS. 3
- OR
- (i) Explain the functions of Linux OS . 4
- (ii) Explain the following linux commands . 3
- (i) Cut (ii) Cd (iii) Ls
- (b) Answer the following questions (any two) : 2
- (i) GUI stands Fas _____ .
- (ii) Linux is a open source software (True / False).
- (iii) CP command is used copy file (True / False).
- 3 (a) Answer the following questions :
- (i) Explain the starting screen of MS-Excel. 4
- (ii) Explain ay three functions in MS-Excel 3
- OR
- (i) Discuss the use of MS-Excel and its characteristics. 4
- (ii) Explain Cell-Range and Cell-Reference in MS-Excel. 3

1103M936-3

- (b) Answer the following questions (any two) : 2
- (i) MS-Excel is a spreadsheet software (True / False)
 - (ii) Which company has made MS-Excel.
 - (iii) Which Shortcut Key is used to save file in MS-Excel.
- 4 (a) Answer the following questions :
- (i) Write a short note on Conditional Formating in MS-Excel 3
 - (ii) Explain the following functions. 3
 - (I) Sum () (ii) IF () (iii) Lower ().
- OR
- (i) Write a short note on charts in MS-Excel. 3
 - (ii) Explain the following functions. 3
 - (i) MID () (ii) Round () (iii) Count ().
- (b) Answer the following questions (any two) : 2
- (i) Give any two functions Name of Data.
 - (ii) Which shortcut Key is used to open file in MS-Excel ?
 - (iii) Give the name.of extension of File made in MS-Excel.
-

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-II 103

Persian

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સમાન છે.
(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) ઈરાન અને ભારત વચ્ચેના સંબંધો વિશે વિસ્તૃતમાં ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
(અ) શહેનશાહ નૌશીરવાનના ભારત સાથેના સંબંધો વિશે વિગતવાર જણાવો.
(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈપણ ચાર) ૪
(૧) નૌશીરવાનના રાજ્ય અમલ દરમ્યાન ભારતમાંથી કઈ રમત ઈરાનમાં દાખલ થઈ?
(૨) નૌશીરવાનને કેવા રાજા તરીકે યાદ કરવામાં આવે છે?
(૩) નૌશીરવાન રાજા કયા ધર્મનો અનુયાયી હતો?
(૪) ઈરાનીઓ સૌપ્રથમ ભારતના કયા રાજ્યમાં આવ્યા?
(૫) ફારસી સાહિત્યના કોઈપણ ચાર મહાન સાહિત્યકારોના નામ આપો.
(૬) પંચતંત્રના અનુકરણમાં લખાયેલા પુસ્તકોનાં નામ આપો.
- ૨ (અ) ઈરાનીઓના ભારત તરફ સ્થળાંતરના કારણોને વિસ્તૃતમાં જણાવો. ૧૪
અથવા
(અ) ફારસી ભાષાની ગુજરાતી ભાષા પર અસર વિશે સવિસ્તાર માહિતી આપો.
(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈપણ ચાર) ૪
(૧) પારસીઓનાં ધર્મગ્રંથનું નામ જણાવો.
(૨) સુફીઓમાં પ્રચલિત સંપ્રદાયોના નામ આપો.
(૩) ભારતની કઈ મહાન સાહિત્યિક કૃતિઓનું ફારસી ભાષામાં રૂપાંતર થયું?
(૪) ફારસી ભાષાના કયા શબ્દો ગુજરાતી ભાષામાં પ્રચલિત થયા?
(૫) “કલીલા-વ-દમના” પુસ્તકનું સૌપ્રથમ ફારસી ભાષામાં કોણે અનુવાદ કર્યું.
(૬) સુલ્તાન મહેમુદ સાહિત્ય પ્રત્યે કેવું વલણ ધરાવતા હતા?
- ૩ (અ) ભારતમાં ફારસી ભાષાના વિકાસ વિશે વિગતવાર જણાવો. ૧૪
અથવા
(અ) બિન મુસ્લીમોનો ફારસી ભાષા પ્રત્યેના પ્રેમ અને આકર્ષણ વિશે વિસ્તૃતમાં ચર્ચા કરો.

1203M950-2

- (બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (૧) ભારતીય કવિ "અમીર ખસરૂ"ની સાહિત્યિક કૃતિઓનાં નામ આપો.
 - (૨) "અમીર ખસરૂ"ને શો લક્ષ આપવામાં આવ્યો હતો?
 - (૩) ભારતમાં ઈરાનથી આવેલા કવિઓનાં નામ જણાવો.
 - (૪) ભારતના બાદશાહો સાહિત્ય પ્રત્યે કેવું વલણ ધરાવતા હતા?
 - (૫) ભારતના કોઈપણ ચાર પ્રખ્યાત સુફીઓનાં નામ જણાવો.
 - (૬) "આઈને અકબરી" પુસ્તકના લેખકનું નામ જણાવો.

૪ (અ) ટૂંક નોંધ લખો (કોઈપણ બે) : ૧૪

- (૧) "શેખ સાઅદી"નો જીવન ચરિત્ર
- (૨) "મૌલાના રૂમી"ની સાહિત્યિક સેવાઓ
- (૩) મૌલાના જામીની સાહિત્યિક સેવાઓ

- (બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (૧) "શેખ સાઅદી"ની પ્રખ્યાત સાહિત્યિક કૃતિઓનાં નામ જણાવો.
 - (૨) "મૌલાના રૂમી"ની પ્રખ્યાત મસ્નવીનું નામ જણાવો.
 - (૩) "મૌલાના રૂમી"નો જન્મ ક્યાં અને ક્યારે થયું હતું.
 - (૪) "મૌલાના જામી"ની સાહિત્યિક કૃતિઓનાં નામ જણાવો.
 - (૫) "મૌલાના રૂમી"ના દિવાનનું નામ જણાવો.

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-II 103

English

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

1. (a) Discuss Robinson Crusoe by Daniel Defoe as an adventurous novel. 17
OR
- (b) Write short notes on
- 1) Character sketch of the Portuguese Captain
 - 2) Character sketch of Friday
2. Write short notes on (any two) 17
- 1) Govind's adventures as a mad man
 - 2) Comrade Long-Nose's Life
 - 3) Central idea of the story 'How Much Land Does a Man Need
3. (a) Write a paragraph on any one of the following topics 10
- 1) My Favourite Sportsperson
 - 2) Gir- The Pride of Gujarat
 - 3) Importance of English in India
- (b) Translate the following passage into Hindi or Gujarati 07

Child labour is the illegal act which forces children to be away from of their normal childhood, their schooling, their normal growth and development. Child labour is a big social issue; it is destroying the nation's future by harming the physical and mental development of its future leaders. It is very dangerous for children in all aspects such as mentally, physically, socially, and morally. It interferes with the schooling of children, deprives their opportunity to attend school, forces them to leave school prematurely, forces them to perform tasks of long hours and heavy work, etc.

Child labour has enslaved the life of children, separated them from their childhood, education and families, and has exposed them to serious hazards, illnesses, diseases and many more harms at a very early age. A big percentage of children are involved in child labour in the field of agriculture, and other involved fields are fishing, mining and quarrying, construction, manufacturing, restaurants and hotels, storage, transport, communications, insurance, finance, real-estate, business services and many more. It has been spread all over the country like a disease and poison which needed to be driven out to save the present of children and future of country.

4. (a) Fill in the blanks with the proper word choosing from those given in each bracket: 05
- 1) The _____ narrated by this man is not believable. (tail/tale)
 - 2) Hina has _____ this painting. (made/maid)
 - 3) I saw a _____ in the zoo. (deer/dear)
 - 4) The teacher has come to the class an _____ late. (our/hour)
 - 5) The _____ of sheep started climbing a hill. (heard/herd)
- (b) Provide two different meanings of the following homonyms: 04
- (i) Can (ii) Kind (iii) Park (iv) Club

P.T.O

P

P

(c) Choose the correct option from those given under each statement or question and rewrite them:

- 1) The long nosed one acted in a film named _____.
 - a. The Long Nosed One
 - b. Brother Long Nose
 - c. The Human Submarine
 - d. The Submarine

- 2) What did the doctors do to find out whether the nose of the Long Nosed One was real or fake?
 - a. They asked him.
 - b. They operated his nose.
 - c. They harassed his mother.
 - d. They punctured his nose with a needle.

- 3) What was the reason of Govind Singh's anxiety in the beginning of the lesson?
 - a. A registered postal cover.
 - b. A telegram.
 - c. An email.
 - d. A courier.

- 4) What did Govind Singh discover about himself?
 - a. He could make interesting paintings.
 - b. He could make fascinating models out of clay and wood dust.
 - c. He could make interesting paintings out of wood dust.
 - d. He could make attractive toys for children.

- 5) The envelope addressed to Govind Singh actually contained a cheque of _____.
 - a. ₹ 150
 - b. ₹ 100
 - c. ₹ 125
 - d. ₹ 200

- 6) What led Pahom to the idea of acquiring more and more land for himself?
 - a. His fight with his brother over a piece of land.
 - b. His father's unequal distribution of land amongst the two brothers.
 - c. His sister-in-law's boasting about her rich lifestyle.
 - d. His wife's constant nagging for more money.

- 7) What was the price quoted by Bashkirs for their land?
 - a. One thousand rubles a day
 - b. One thousand rubles per acre
 - c. One thousand rubles per square meter
 - d. One thousand rubles per kilometre

M-951-3

- 8) _____ kept Robinson as a slave in Morocco
- a. A Spanish sailor
 - b. An African captain
 - c. A Moroccan merchant
 - d. A Turkish captain
- 9) How many years did Robinson Crusoe stay on his island?
- a. 26
 - b. 25
 - c. 28
 - d. 30
- 10) Where was Robinson Crusoe born?
- a. England
 - b. Germany
 - c. Africa
 - d. Italy

B.A. (Sem.-1) Examination
EC-II 103

Urdu

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

નોંધ : બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવા જરૂરી છે અને તેમના માર્ક્સ જમણી બાજુ લખેલા છે.

પ્રશ્ન ૧ : [અ] ઉર્દૂ ઝબાનનું પ્રાથમિક શિક્ષણ વિશે વિગતે લખો.

૧૪

અથવા

ઉર્દૂ વાક્ય રચના વિશે લખો.

પ્રશ્ન ૧ : [બ] કોઈ પણ ચાર અક્ષરો જોડીને લખો.(ઉર્દૂ અથવા ગુજરાતી ભષા માં)

૪

= ل+ا+خ (1)

= م+ا+ل+ق (2)

= ا+ن+ک+ر (3)

= ا+ن+ل+چ (4)

= ش+ر+ا+ب (5)

= پ+ک (6)

= ل+ا+ج (7)

પ્રશ્ન ૨ : [અ] નીચે આપેલ વાક્યોનું ઉર્દૂમાં અનુવાદ કરો.(કોઈ પણ સાત)

૧૪

- (1) માણસ પોતાની નિષ્ફળતાથી જેટલો ડરે છે, તેટલો જ તે કાર્યસિધ્ધિથી દૂર રહે છે.
- (2) એકની મૂર્ખાઈ બીજાનું નશીબ બને છે.
- (3) જ્યાં સુધી દેખાય ત્યાં સુધી જાઓ, ત્યાં જતાં જ આગળ વધવાનો માર્ગ અવશ્ય દેખાશે.
- (4) આપણી વાણી આપણાં મૌન કરતાં શ્રેષ્ઠ હોવી જોઈએ. નહિતર મૌન રહેવું જોઈએ.
- (5) પ્રેમ અને શંકા બંને એક સાથે એક હૃદયમાં રહી શકે નહિ.
- (6) પોતાનાં વગર દુનિયા અટકી પડશે એવું માનનારાઓથી કબરો ભરેલી છે.
- (7) સંસારમાં સર્વ વસ્તુ સુલભ છે માત્ર કર્મહીન લોકોને જ તેનો લાભ મળી શકતો નથી.
- (8) આત્મવિશ્વાસ સૌથી મોટી મૂડી છે. તેના આધારે ઘણા જંગ જીતી શકાય છે.
- (9) વિવેકશીલ માનવી હંસની જેમ જગતમાંથી જે સાકું હોય તે લઈ લે છે અને ખરાબ હોય તેનો ત્યાગ કરે છે.
- (10) કોઈપણ માણસ જ્યાં સુધી સારો થવાની કોશિષ ન કરે ત્યાં સુધી પોતે કેટલો ખરાબ છે તે જાણી શકતો નથી.

પ્રશ્ન ૨ :	(1)	સવાર	(2)	સમય	(3)	ગદ્ય	[બ]
	(4)	શોધ	(5)	સરળ	(6)	ઇચ્છા	

નીચે આપેલ શબ્દોના ઉર્દૂ અર્થ લખો .(કોઈ પણ ચાર)

૪

પ્રશ્ન ૩ : [અ] ઉર્દૂનો ઉદભવ અને વિકાસ વિશે સવિસ્તર લખો.

૧૪

અથવા

ગુજરાતમાં ઉર્દૂનો ઉદભવ અને વિકાસની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન ૩ : પ્રશ્ન ૧ : [બ] અક્ષરો છૂટા પાડો. {કોઈ પણ છ(6)}

૩

= لفظ (1)

= جمشید (2)

= راسته (3)

= کملی (4)

= بادل (5)

= ریت (6)

= فرش (7)

પ્રશ્ન ૪ : [અ] ગુજરાતી ભાષા ઉપર ઉર્દૂ ભાષાના અસરો જણાવો.

૧૪

અથવા

ઉર્દૂના વિકાસમાં ગુજરાતના સુફીઓનું યોગદાન જણાવો.

પ્રશ્ન ૪ : [બ] નીચે આપેલ વાક્યોનું ઉર્દૂ ભાષામાં અનુવાદ કરો.(કોઈ પણ ત્રણ)

૩

(1) કોઈ પણ વ્યક્તિને સાચા અર્થમાં પારખવી હોય તો તેને સત્તા સ્થાને બેસાડી દો

(2) સત્ય થકી કીર્તિ પ્રાપ્ત થઈ શકે છે અને સહયોગથી મિત્ર બનાવાય છે.

(3) કામ, ક્રોધ અને લોભ- આ ત્રણેય આત્માનું પતન કરનાર નરકનાં દ્વાર છે.

(4) સ્નાનથી તન, દાનથી ધન, સહનશીલતાથી મન અને ઈમાનદારીથી જીવન શુદ્ધ બને છે.

(5) સમાજમાં તેવા મનુષ્ય માટે કોઈ જગ્યા નથી જે ઉદાસ, દુઃખી અને નિરાશ હોય છે.

(6) આંખો નહીં ધરાવનાર કરતાં પોતાના દોષ છુપાવનાર આંધળો હોય છે.

(7) જીવનમાં તક ચૂકી જવી આપણું સૌથી મોટું નુકસાન છે.

B.A. (Sem.-1) Examination
EC-II 103 Philosophy
(World Religion OR Logic)

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

પ્રશ્ન-૧. તર્કશાસ્ત્રની યોગ્ય વ્યાખ્યા આપો અને તર્કશાસ્ત્રનું રૂપલક્ષી સ્વરૂપ રજૂ કરો.

૧૪

અથવા

પ્રશ્ન-૧. નિગમન અને વ્યાપ્તિના તફાવતને આધારે તર્કશાસ્ત્રનું ક્ષેત્ર વર્ણવો.

પ્રશ્ન-૧.(બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપો (કોઈપણ ચાર)

૦૪

- (૧) 'Logos' શબ્દનો અર્થ શું થાય છે?
- (૨) તર્કશાસ્ત્ર ના પિતા કોણ છે?
- (૩) 'ભાષા દ્વારા વ્યક્ત થતા વિચારોનું વિજ્ઞાન'- કોણ કહે છે?
- (૪) એરીસ્ટોટલ નિરૂપાધિક વિધાનો કેટલા આપ્યા?
- (૫) નિરૂપાધિક સંવિધાનમાં પદોની સંખ્યા કેટલી ?
- (૬) નિગમનલક્ષી દલીલમાં ફલિતવિધાનની સંખ્યા કેટલી છે?

પ્રશ્ન-૨. નિરૂપાધિક વિધાનમાં પદોની વ્યાપ્તિ સવિસ્તર સમજાવો.

૧૪

અથવા

પ્રશ્ન-૨. નિરૂપાધિક સંવિધાનની ભેદ અને આકૃતિ સમજાવો

પ્રશ્ન-૨ (બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપો (કોઈપણ ચાર)

૦૪

- (૧) આશ્રિત વિરોધ શેમાં આવે?
- (૨) યર્થાથ સંવિધાન માં કેટલા પદો હોય?
- (૩) ફલિત વિધાનમાં કયું પદ ન આવે?
- (૪) સર્વ ઉદ્દેશ્યપદ વિધેયપદ છે. કયા પ્રકારનું વિધાન છે.
- (૫) સંવિધાન માં પ્રથમ આધાર વિધાનને શું કહેવા?
- (૬) નિરૂપાધિક સંવિધાનમાં પદોની સંખ્યા કેટલી ?

પ્રશ્ન-૩. શુદ્ધ સૌપાધિક સંવિધાન સમજાવો.

૧૪

અથવા

પ્રશ્ન-૩. દ્વિધાનુમાનની વ્યાખ્યા અને તેના પ્રકારો સમજાવો.

પ્રશ્ન-૩ (બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપો (કોઈપણ ચાર)

૦૩

- (૧) દ્વિધાનુમાનની ખંડન કરવાની રીતો કેટલી છે?
- (૨) મિશ્ર સોપાધિક સંવિધાન એટલે શું?
- (૩) 'હા' પ્રકાર વિધાનમાં પદોની વ્યાપ્તિ કઈ રીતે થાય?
- (૪) 'ના' પ્રકાર વિધાનમાં પદોની વ્યાપ્તિ કઈ રીતે થાય?
- (૫) વૈકલ્પિક સંવિધાન એટલે શું?

પ્રશ્ન-૪. સાદા વિધાનોના પ્રકારો સમજાવો .

૧૪

અથવા

પ્રશ્ન-૪. વિકલ્પન અને સમુચ્ચ તાર્કિક કારકનું સત્યતા મૂલ્ય સમજાવો.

પ્રશ્ન-૪.(બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપો (કોઈપણ ચાર)

૦૩

- (૧) તાર્કિકકારક 'V' નું સત્યતામૂલ્ય શું?
- (૨) તાર્કિકકારક '&' નું સત્યતામૂલ્ય શું?
- (૩) સર્વો સંતો પરોપકારી છે? કેવા પ્રકારનું વિધાન છે?
- (૪) તાર્કિક કારકોની સંખ્યા કેટલી?
- (૫) પક્ષ વિધાનમાં પક્ષપદ સિવાય કયું પદ હોય?

— X —

B.A. Sem 1 – Philosophy Examination

Paper –101 - Elective-2 'Deductive Logic'(old & new)

Instruction:- All questions carries equal marks.

Total Marks -70

Q - 1. Give the proper definition of logic and narrate the formal nature of logic. **14**

OR

Q - 1. Describe in detail the scope of Logic on the base of the difference between deductions and induction.

Q-1.(B) Short questions (any four) **04**

1. What is the meaning of the word 'Logos'?
2. Who is the father of Logic?
3. The science expressing thoughts through language' who says so?
4. How many categorical propositions did Aristotle
5. How many terms are there in syllogism?
6. How many number are there of conclusion in deductive argument?.

Q - 2. Explain fully the distribution of Categorical proposition. **14**

OR

Q -2. Explain the figures and modes of Categorical Syllogism.

Q-2.(B) Short questions (any four) **04**

1. Where Subordination does comes under?
2. How many are there in valid syllogism?
3. Which term cannot be in conclusion?
4. What type of proposition is All 'S' is 'P'?
5. What is the first fundamental premise of syllogism?
6. How many terms are there in syllogism?

Q - 3. Explain the pure Hypothetical Syllogism. **14**

OR

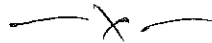
Q-3. Clarify the definition and types of dilemma.

Q-3.(B) Short questions (Three)**03**

1. How many method of Refutation of dilemma.
2. What is mixed Hypothetical syllogism?
3. How is the distribution of terms in 'A' proposition?
4. How is the distribution of terms in 'E' proposition?
5. What is Disjunctive Syllogism?

Q - 4. Explain the types of Simple proposition.**14****OR****Q - 4. Explain the Truth value of 'V' and '&' Logical constant.****Q-4.(B) Short questions (any Three)****03**

1. What is the 'V' truth Value of logical constant?
2. What is the '&' truth Value of logical constant?
3. All the Sants are benevolent what type of proposition is this?
4. What are the numbers of Logical constants?
5. Which term excepted minor term is there in minor premise?

B.A. (Sem.-1) Examination
SE (103) Elective -II
Indian Culture - (Indology)

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) ભારતીય સંસ્કૃતિના વિશિષ્ટ લક્ષણોની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૧ (અ) હડપ્પીય સભ્યતાની શિલ્પકલા વિશે નોંધ લખો. ૧૪
(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (ગમે તે ચાર) : ૦૪
(૧) હડપ્પા અને મોહંજો-દડો કઈ નદીઓને કિનારે આવેલા છે ?
(૨) સિંધુખીણની સંસ્કૃતિને હડપ્પીય સંસ્કૃતિ શા માટે કહે છે ?
(૩) હડપ્પીય સંસ્કૃતિના અવશેષો કયા પુરાતત્ત્વવિદોએ શોધ્યા હતા ?
(૪) પાકિસ્તાનમાં આવેલ હડપ્પીય કેન્દ્રોના નામ જણાવો.
(૫) મોહંજો-દડોમાંથી મળી આવેલ જાહેર સ્થાપત્યોના નામ આપો.
(૬) તિતિક્ષાવૃત્તિ એટલે શું ?
- ૨ (અ) હડપ્પાકાલીન સમાજજીવનની વિગતો નિરૂપો. ૧૪
અથવા
- ૨ (અ) હડપ્પીયકાલીન ધાર્મિક જીવન વિશે ચર્ચા કરો. ૧૪
(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (કોઈપણ ચાર) : ૦૪
(૧) મોહંજો-દડોનો અર્થ જણાવો.
(૨) હડપ્પીય સંસ્કૃતિ કેટલી પ્રાચીન છે ?
(૩) લોથલ ક્યાં આવેલું છે ?
(૪) હડપ્પીય સંસ્કૃતિમાંથી કયા પ્રકારના રમકડા પ્રાપ્ત થાય છે ?
(૫) હડપ્પીય સંસ્કૃતિના મનોરંજનના સાધનો જણાવો.
(૬) હડપ્પીય સંસ્કૃતિમાંથી મળતા આભૂષણોના નામ આપો.
- ૩ (અ) ચાર સંહિતાઓનો પરિચય કરાવો. ૧૪
અથવા
- ૩ (અ) વેદકાલીન ધાર્મિક સ્થિતિનું વર્ણન કરો. ૧૪
(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (કોઈપણ ત્રણ) : ૦૩
(૧) 'ઉપનિષદ' શબ્દનો અર્થ સમજાવો.
(૨) 'વેદત્રયી' એટલે શું ?
(૩) વેદકાલીન રાજકીય સંસ્થાઓના નામ આપો.
(૪) યજુર્વેદની શાખાઓ જણાવો.
(૫) ભારતીય સંગીત કયા વેદમાંથી ઉદ્ભવ્યું ?
- ૪ (અ) અનુવેદકાલીન ધાર્મિક સ્થિતિ અને આર્થિક સ્થિતિનું વર્ણન કરો. ૧૪
અથવા
- ૪ (અ) અનુવેદકાલીન સૂત્રગ્રંથો અને ષડ્દર્શનોનો પરિચય આપો. ૧૪
(બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (ગમે તે ત્રણ) : ૦૩
(૧) 'ધર્મસૂત્રો'માંથી શેની માહિતી મળે છે ?
(૨) પાણિનીએ રચેલા ગ્રંથનું નામ આપો.
(૩) છંદની રચના કોણે કરી છે ?
(૪) અનુવેદકાલીન મહાજનપદોના નામ આપો.
(૫) ચાર ઉપવેદ કયા છે ?

1203M954-2

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

- 1 (a) Discuss about the salient features of Indian Culture. 14
OR
- 1 (a) Explain the sculpture art Harrapan Civilization. 14
(b) Write the answer in brief (any four) : 04
(1) Harappa and Mohenjo-daro are situated on the banks of which river ?
(2) Why is Indus Civilization known as Harappan Culture ?
(3) Which archeologists discovered the remains of Harappan Culture ?
(4) Mention the names of the centers of Harappan Culture of Pakistan.
(5) Name the PuPublic Monuments of Mohejo daro.
(6) What is 'Titikshavrutu' ?
- 2 (a) Narrate the social life of Harappan Culture. 14
OR
- 2 (a) Discuss about the religious life of Harappan Culture. 14
(b) Write the answer in brief (any four) : 04
(1) Explain the meaning of Ward Mohejo daro.
(2) How many years old is Harappan Civilization ?
(3) Where is Lothal Sicated ?
(4) Which type of toys are found in Harrappan Culture ?
(5) Mention the Sources of entertainment of Harrappan Culture.
(6) Name the ornaments of Harrappan Culture.
- 3 (a) Give an introduction about ffor Smhitas. 14
OR
- 3 (a) Discribe about religious condition of Vedic age. 14
(b) Write the answer in brief (any three) : 03
(1) Explain the word 'Úpnishad'.
(2) What is 'Vedtrayi' ?
(3) Name the Political institutions of Vedic age.
(4) Mention the branches of Vedic age.
(5) For Which ved Indian Music derived ?
- 4 (a) Write about religious condition and economic condition of post Vedic age. 14
OR
- (a) Give an intriduction of 'Sutrajrañts' and 'Sdaddarshan' during the post Vedic Period.
(b) Write the answer in brief (any three) : 03
(1) Which information we get from 'Dharmasutra' ?
(2) Who the books written by Panini.
(3) Who has wrote 'Chhanda' ?
(4) Name the Mahajanpads of post Vedic age.
(5) Which are four Upvedas ?

B.A. (Sem.-1) Examination
Elective-103 - Political Science
(Basic Concepts of Political Science-I)

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

- ૧ (અ) રાજ્યશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપી તેના કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૧ (અ) રાજ્યશાસ્ત્ર એટલે શું? એ સમજાવી તેના અન્ય વિષય સાથેના સંબંધો સ્પષ્ટ કરો. ૧૪
(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો. ૦૪
(૧) રાજ્યની સત્તા શેમાં પડેલી છે?
(૨) રાજ્યશાસ્ત્રના અભ્યાસનું મહત્ત્વ ટૂંકમાં જણાવો.
(૩) રાજ્યશાસ્ત્રનો અન્ય મુખ્ય કયા વિષય સાથે સંબંધ છે?
(૪) રાજ્યશાસ્ત્ર અંગે સ્ટીફન લીકોકની વ્યાખ્યા જણાવો.
(૫) રાજ્યશાસ્ત્ર અને ઇતિહાસ વચ્ચેના સંબંધ અંગે ફ્રિમેન શું કહે છે?
(૬) રાજ્યશાસ્ત્ર અને ઇતિહાસના સંબંધમાં ગાર્નર શું કહે છે?
- ૨ (અ) રાજ્ય એટલે શું? રાજ્યના મૂળ તત્ત્વો/લક્ષણો વિસ્તારથી જણાવો. ૧૪
અથવા
- ૨ (અ) રાજ્યની વ્યાખ્યા આપી, તેના કાર્યો વિશે વર્ણન કરો. ૧૪
(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો. ૦૪
(૧) રાજ્યની જીન બોર્ડિનની વ્યાખ્યા આપો.
(૨) રાજ્ય અંગે બ્લુન્શલીની વ્યાખ્યા આપો.
(૩) રાજ્યના મૂળ તત્ત્વો કયા છે?
(૪) વુડ્રો વિલ્સને રાજ્યની આપેલ વ્યાખ્યા આપો.
(૫) રાજ્યના મરજિયાત કાર્યો કયા છે?
(૬) રાજ્યના ફરજિયાત કાર્યો કયા છે?
- ૩ (અ) સાર્વભૌમત્વનો અર્થ આપી તેના પ્રકારો જણાવો. ૧૪
અથવા
- ૩ (અ) સાર્વભૌમત્વની વ્યાખ્યા આપી તેના લક્ષણો/લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો. ૧૪
(બ) કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. ૦૩
(૧) સંપૂર્ણ સત્તા શબ્દ સૌ પ્રથમ કોણે પ્રયોજ્યો?
(૨) સૌ પ્રથમ સાર્વભૌમત્વના લક્ષણ કોણે આપ્યા?
(૩) સાર્વભૌમત્વના પ્રકારો કયા કયા છે?
(૪) સાર્વભૌમત્વ પરના નિયંત્રણો કયા કયા છે?
(૫) લોકશાહીમાં સાર્વભૌમ સત્તા કોની પાસે હોય છે?
(૬) ઓસ્ટિનના સાર્વભૌમત્વના લક્ષણો આપો.
- ૪ (અ) સમાનતા એટલે શું? તે સમજાવી સમાનતાના પ્રકારો વિશે વિસ્તારથી માહિતી આપો. ૧૪
અથવા
- ૪ (અ) સાંપ્રત પરિસ્થિતિમાં સામાજિક અને આર્થિક સમાનતા પ્રવર્તમાન છે તે વિશે સમીક્ષા કરો. ૧૪
(બ) કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ ટૂંકમાં આપો. ૦૩
(૧) સમાનતાના પ્રકારો જણાવો.
(૨) સમાનતાનો ખરો અર્થ કયો છે?
(૩) આર્થિક સમાનતાની વ્યાખ્યા આપો.
(૪) રાજકીય સમાનતાનો અર્થ શું થાય?
(૫) સામાજિક સમાનતા એટલે શું?

1203M955-2

ENGLISH VERSION

Instruction : (1) Figures to right indicates full marks.
(2) All questions are compulsory.

- 1 (a) Define political science. Discuss its scope. 14
- OR**
- 1 (a) What is meant by political science? Explain & clarify its relation with other subjects? 14
(b) Answer any four of one-two lines : 04
- (1) In what does power of state lie?
(2) Explain the importance of study of political science in brief.
(3) Political science has relation with which another main subject?
(4) State the definition of political science given by Stephen Leacock.
(5) What does Freeman say about the relationship between political science & History?
(6) What does Garner say about the relationship between political science & History.
- 2 (a) What is state? Explain the fundamental elements/characteristics in detail. 14
- OR**
- (a) Define state. Describe its working.
(b) Answer any four in one-two lines : 04
- (1) Give the definition of state by John Austin.
(2) Regarding state give the definition of Bluntschli.
(3) What are the fundamental elements of state?
(4) Give the definition of state by Woodrow Wilson?
(5) What are the voluntary functions of state?
(6) What are the mandatory functions of state?
- 3 (a) Give the meaning of Sovereignty and state its types? 14
- OR**
- (a) Define sovereignty & describe its characteristics. 14
(b) Write any three in one-two lines only : 03
- (1) First of all who coined the word complete power.
(2) Who gave the characteristics of sovereignty first?
(3) What are the types of sovereignty?
(4) What are the restrictions on sovereignty?
(5) Who has sovereign power in democracy?
(6) Give the characteristics of Austin on sovereignty?
- 4 (a) What is meant by equality? Explain its types in detail? 14
- OR**
- (a) Does social & economic equality exist in present situation? Criticise it? 14
(b) Answer any three in one-two lines : 03
- (1) State the types of equality?
(2) What is the true meaning of equality?
(3) Give the definition of economic equality?
(4) What does political equality mean?
(5) What does social equality mean?

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-II 103

Geography (General Geography Part-1)

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

(૨) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

૧ (અ) ભૂગોળનો અર્થ આપી, તેનું વિષયવસ્તુ સમજાવો.

૧૪

અથવા

૧ (અ) સૌર-પરિવાર વિષે વિગતે માહિતી આપો.

૧૪

(બ) ખરાં-ખોટાં જણાવો (કોઈપણ ચાર) :

૦૪

(૧) પૃથ્વીના પ્રદેશનું સામાન્ય વર્ણન કરનાર શાસ્ત્રને સામાન્ય ભૂગોળ કહે છે.

(૨) સૌર-પરિવારનું સ્થાન અરૂપ તારામંડળમાં આવેલું છે.

(૩) સૂર્યની ગુરુત્વાકર્ષણ શક્તિ પૃથ્વી કરતાં 10 ગણી વધારે છે.

(૪) સૂર્યની બહારની ચક્રચકિત સપાટીને ફોટોસ્ફિયર કહે છે.

(૫) કોઈ એક ભૌગોલિક પ્રદેશનું પદ્ધતિસરનું વર્ણન કરનાર શાસ્ત્રને જમીન ભૂગોળ કહે છે.

૨ (અ) અક્ષાંશનો અર્થ આપી, ઉષ્ણ, સમશીતોષ્ણ, શીત કટિબંધ વિષે વિગતે સમજાવો.

૧૪

અથવા

૨ (અ) ચંદ્ર ગ્રહણ એટલે શું? તેના પ્રકારો વિષે વિગતે સમજાવો.

૧૪

(બ) ખરાં-ખોટાં જણાવો (કોઈપણ ચાર) :

૦૪

(૧) 0° રેખાવૃત્તને આંતરરાષ્ટ્રીય દિનાન્તર રેખા કહે છે.

(૨) 23½° દક્ષિણ અક્ષાંશવૃત્તને કર્કવૃત્ત કહે છે.

(૩) 0° અક્ષાંશવૃત્તને વધુવૃત્ત કહે છે.

(૪) જ્યારે, ચંદ્ર સંપૂર્ણ સૂર્યની આડે આવ્યો હોય ત્યારે, સૂર્ય બિલકુલ દેખાતો બંધ થાય છે આને કંકણાકૃતિ સૂર્યગ્રહણ થયું કહેવાય.

(૫) પૃથ્વીના પરિક્રમણ માર્ગને કક્ષા કહે છે.

૩ (અ) ભારતના મોસમી પવનો વિષે વિગતે સમજાવો.

૧૪

અથવા

૩ (અ) હવામાન અને આબોહવા એટલે શું? આબોહવાને અસર કરતાં પરિબળો વિષે વિગતે સમજાવો.

૧૪

(બ) ખરાં-ખોટાં જણાવો (કોઈપણ ત્રણ) :

૦૩

(૧) લાંબા સમયગાળાની વાતાવરણની પરિસ્થિતિને હવામાન કહે છે.

(૨) ભારતની આબોહવા વિષુવૃત્તિય પ્રકારની છે.

(૩) માર્ચથી મેના સમયગાળા દરમિયાન ગુજરાતમાં ઉનાળાની સ્થિતિ હોય છે.

(૪) ઓઝોન વાયુ સૂર્યના સંહારક એવા પારજાંબલી કિરણોને શોષી લે છે.

૪ (અ) સંસાધનોનો અર્થ અને વર્ગીકરણ સમજાવી, ભારતના જંગલોની સમસ્યા અને વનસંરક્ષણના ઉપાયો સમજાવો.

૧૪

અથવા

૪ (અ) સંસાધનના પ્રકાર જણાવી, ભારતના જંગલ સંસાધનના પ્રકાર વિષે વિગતે માહિતી આપો.

૧૪

(બ) ખરાં-ખોટાં જણાવો (કોઈપણ ચાર) :

૦૪

(૧) ખનીજતેલ એ પુનઃ પ્રાપ્ય સંસાધન છે.

(૨) જળ એ પુનઃ પ્રાપ્ય સંસાધન છે.

(૩) શંકુદ્રુમ જંગલ અરવલ્લીની હારમાળામાં આવેલા છે.

(૪) ભારતના જે વિસ્તારોમાં વાર્ષિક સરેરાશ આશરે 100 cm કરતાં ઓછો વરસાદ પડતો હોય તે વિસ્તારોમાં કાંટાળી વનસ્પતિના જંગલો છે.

1203M956-2

ENGLISH VERSION

Instruction : (1) Figures to right indicates full marks.
(2) All questions are compulsory.

- 1 (a) Give the meaning of Geography and explain it's subject matter. 14
OR
- 1 (a) Explain in detail the solar system. 14
(b) True or False (any four) : 04
(1) The general discription of the regions of the earth is called general geography.
(2) The place of solar system is in irregular galaxy.
(3) The gravitational force of the sun is 10 times more than the earth.
(4) The shining outside surface of the sun is called photosphere.
(5) The systemic description of any geographical region is called soil geography.
- 2 (a) Give the meaning of latitude, explain in detail torrid, temperate and frigid zones. 14
OR
- (a) What is Moon Eclipse? Explain in detail torrid, temprate and frigid zones. 04
(b) True or False (any four) :
(1) The 0° longitude is called international date line.
(2) The 23½ latitude of south is called the tropic of cancer.
(3) The 0° latitude is called the equator.
(4) When moon comes before the sun, the sun disappers completly this short of phenomenan is called Annular Solar Eclipse.
(5) The revolving path of the earh is called orbit.
- 3 (a) Explain in detail about the monsoon winds in India. 14
OR
- (a) What is ment by weather and climate? Explain in detail the factor affacting the climate. 14
(b) True or False (any three) : 03
(1) The long time condition of the atmosphere is called weather.
(2) The climate of India is equatorial type.
(3) The summer type condition prevails in Gujarat from March to May.
(4) The ozone gas obsorbs the ultraviolet rays of the Sun.
- 4 (a) Explain the meaning and types of resources and mention the problems of Indian forests and forest conservation. 14
OR
- (a) Mention the types of resources, give the information in detail about the types of Indian forest resources. 14
(b) True or False (any three) : 04
(1) The Natural oil is a renewable resources.
(2) The water is a renewable resources.
(3) The coniferous forests are situated in the range of arvallis.
(4) The deseart type vegetation are situated in those regions of India where the average rainfall is less than 100 cm.

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-II 103

Islamic Culture

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- પ્રશ્ન-૧(અ) અરબ સમાજના લક્ષણો વિશે જણાવો. ૧૪
અથવા
ઇસ્લામી સંસ્કૃતિના લક્ષણો વર્ણવો.
- પ્રશ્ન-૧(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈપણ ચાર) ૦૪
૧) અરબો કેવું સ્વભાવ ધરાવતા હતા?
૨) અરબો મુખ્યત્વે શાનો વેપાર કરતા હતા?
૩) અરબો કેવી રીતે જીવન ગુજારતા હતા?
૪) અરબોમાં કઈ સામાજિક બદીઓ હતી?
૫) ઇસ્લામે સૌપ્રથમ કઈ ભાવનાઓને જન્મ આપી?
- પ્રશ્ન-૨(અ) ઇસ્લામ ધર્મમાં “ દીન ” ની ફરજો વિશે વિસ્તૃતમાં જણાવો. ૧૪
અથવા
ઇસ્લામ ધર્મમાં સામાજિક જીવન વિશે વિગતે લખો.
- પ્રશ્ન-૨(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈપણ ચાર) ૦૪
૧) "કલમા"નો શાબ્દિક અર્થ જણાવો.
૨) "નમાઝ" દિવસમા કેટલી વખત પઢવામાં આવે છે?
૩) "ઝકાત" કોના ઉપર ફરજ હોય છે?
૪) "હજ" કોના ઉપર ફરજ હોય છે?
૫) "હજ" યાત્રા માટે કયા પ્રદેશમાં જવું પડે છે?
૬) ઇસ્લામમાં બાળકોને યોગ્ય શિક્ષણ પૂરી પાડવાની ફરજ કોના ઉપર છે?
- પ્રશ્ન-૩(અ) ઇસ્લામ ધર્મમાં લઝ્ન તથા મહેરના નિયમો જણાવો. ૧૪
અથવા
ઇસ્લામ ધર્મમાં તલ્લાકના નિયમો વર્ણવો.

(P.T.O)

- પ્રશ્ન-૩(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ત્રણ) 03
- ૧) ઇસ્લામનો લઝ્મ માટેનો મુખ્ય ધ્યેય શો છે?
 - ૨) નિકાહ સમયે કેટલા સાક્ષીઓની જરૂરત હોય છે?
 - ૩) નિકાહના બીજા દિવસે થતી દાવતને શું કહેવામાં આવે છે?
 - ૪) પયગંબર સાહેબની સુન્નત પ્રમાણે જે મહેર આપવામાં આવે છે, તેને શું કહેવાય છે?
 - ૫) મહેરની રકમ ઉપર કોનો અધિકાર હોય છે?
- પ્રશ્ન ૪ : ઇસ્લામ ધર્મમાં માનવ સમાનતા વિશે સવિસ્તાર જણાવો. ૧૪
- અથવા
- ઇસ્લામી સમાજની રહેણી-કરણી વિશે વિગતે લખો.
- પ્રશ્ન-૪(બ) નીચે આપેલ પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ત્રણ) 03
- ૧) કયા ધર્મે માનવ સમાનતાનો આદેશ આપ્યો?
 - ૨) ઇસ્લામ ધર્મમાં કઈ કઈ વસ્તુઓને હરામ ગણવામાં આવી છે?
 - ૩) નમાઝ અને રોઝાને અરબીમાં શું કહેવામાં આવે છે?
 - ૪) ઇસ્લામ ધર્મના અનુયાયીઓ કયા પયગંબરનું અનુકરણ કરે છે?
 - ૫) "મનુષ્ય માત્ર અલ્લાહના ડર અને પરહેઝગારથી ઉચ્ચ અને શ્રેષ્ઠ બને છે."
આ કઈ મહાન પુસ્તકનો કથન છે?
-

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-II 103

Statistical Methods

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70

- Q-1 (A) (i) પ્રાથમિક અને ગૌણ માહિતી વચ્ચેનો તફાવત લખો. 07
(ii) પ્રાથમિક માહિતી મેળવવાની રીતો સમજાવો. 07

OR

- Q-1 (A) (i) વર્ગીકરણના જુદાં જુદાં પ્રકારોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 07
(ii) નીચે આપેલ માહિતી માટે આવૃત્તિ વિતરણ તૈયાર કરો: 07

0, 1, 2, 2, 0, 1, 2, 2, 3, 2, 0, 4, 2, 0, 2, 1, 2, 3, 2, 1, 0, 2, 2, 1, 1

- Q-1 (B) નીચેના ઉત્તર આપો (કોઈ પણ 2): 04

- વર્ગીકરણના પ્રકાર લખો.
- ગૌણ માહિતીના કોઈ પણ બે સ્ત્રોત જણાવો.
- પ્રાથમિક માહિતીના કોઈ પણ બે સ્ત્રોત જણાવો.

- Q-2 (A) (i) મધ્યકની વ્યાખ્યા આપો અને નીચે આપેલાં અવલોકનોનો મધ્યક શોધો. 07
15,17,19,21,25,26,27,18

- (ii) નીચે આપેલી માહિતી પરથી મધ્યસ્થ અને Q_3 શોધો. 07

વેચાણ (રૂ હજારમાં)	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60
દિવસોની સંખ્યા	3	6	11	3	2

OR

- Q-2 (A) (i) નીચેના કોષ્ટકમાં વસ્તુની કિંમત અને વેચાણ થયેલ વસ્તુની સંખ્યા આપેલ છે. આપેલ 07
માહિતીનો ઉપયોગ કરી D_6 અને P_{69} શોધો.

વસ્તુની કિંમત	15	16	17	18	19
વેચાણ થયેલ વસ્તુની સંખ્યા	10	12	15	10	3

- (iii) નીચે આપેલ માહિતી ઉપરથી બહુલક શોધો. 07

વર્ગો	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59
આવૃત્તિ	2	5	10	15	9	9

- Q-2 (B) નીચેના ઉત્તર આપો (કોઈ પણ 2): 04

- (i) જો $\Sigma x = 20$, $n=4$ તો $\bar{x} =$ _____.
- (ii) નીચે આપેલ માહિતી માટે બહુલક શોધો.
12, 13, 14, 12, 12, 16, 14, 12, 19.
- (iii) જો $\bar{x} = 20$, મધ્યસ્થ $M = 21.65$ તો બહુલક Z શોધો.

Q-3 (A) (i) પ્રસારમાન ની વ્યાખ્યા આપી પ્રમાણિત વિચલનના ગુણ-દોષ લખો. 07

(ii) નીચે આપેલ આવૃત્તિ વિતરણ માટે પ્રમાણિત વિચલન શોધો. 07

ઉંમર	20-25	25-30	30-35	35-40	40-45	45-50	50-55
કર્મચારીઓની સંખ્યા	170	110	80	45	40	30	25

OR

Q-3 (A) (i) નીચેની માહિતી પરથી વિસ્તાર અને મધ્યક વિચલન શોધો. 07

58, 39, 22, 11, 44, 28, 49, 55, 41 and 42.

(ii) નીચે આપેલ આવૃત્તિ વિતરણ માટે ચતુર્થાંક વિચલન શોધો. 07

વસ્તુ	60	70	80	90	100	110
આવૃત્તિ	5	6	9	13	8	9

Q-3 (B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા ભરો. (કોઈ પણ 3) 03

(i) મધ્યક વિચલન તે _____ નું માપ છે.

(a) મધ્યવર્તી સ્થિતિમાન (b) પ્રસારમાન (c) સહસંબંધ (d) આપેકી એકેય નહિ

(ii) પ્રસારમાનનું કયું માપ સૌથી વધુ વિશ્વસનીય છે?

(a) વિસ્તાર (b) મધ્યક વિચલન (c) ચતુર્થાંક વિચલન (d) પ્રમાણિત વિચલન

(iii) અવલોકનો ધરાવતા બે સમૂહ A અને B માટે પ્રમાણિત વિચલનો અનુક્રમે 25 અને 70 હોય તો _____ સમૂહ વધુ સ્થિર છે તેમ કહેવાય.

(a) A (b) B (c) બંને (d) આપેકી એકેય નહિ

(iv) 3,3,3,3,3 નું પ્રમાણિત વિચલન _____.

(a) 0 (b) 3 (c) 1 (d) આપેકી એકેય નહિ

(v) 10, 11, 15, 12 નો વિસ્તાર _____ થશે.

(a) 10 (b) 5 (c) 3 (d) 2

Q-4 (A) (i) વિષમતાનો અર્થ સમજાવી તેના પ્રકારોની ચર્ચા કરો. 07

(ii) નીચેની માહિતી પરથી બાઉલીના વિષમતા આંક શોધો. 07

વર્ગો	0-10	10-20	20-30	30-40
આવૃત્તિ	1	3	4	2

OR

Q-4 (A) (i) વિષમતાના પરીક્ષણ ઉપર ટૂંક નોંધ લખો અને નીચેની માહિતીનો ઉપયોગ કરીને બાઉલીના વિષમતા આંક શોધો. 07

કિંમત	100	200	300	400	500
આવૃત્તિ	4	5	12	22	17

(ii) નીચે આપેલ માહિતી માટે કાર્લ-પિયર્સનનો વિષમતા આંક શોધો.

07

વર્ગો	0-50	50-100	100-150	150-200	200-250
આવૃત્તિ	4	8	16	8	4

Q-4 (B) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા ભરો. (કોઈ પણ ત્રણ)

03

(i) સંમિત આવૃત્તિ વિતરણમાં વિષમતા આંક ની કિંમત _____ હોય.

(a) -1 (b) +1 (c) 0 (d) 0.5

(ii) જે આવૃત્તિ વિતરણ માં બહુલકની ગણતરી $Z=3M-2\bar{X}$ સુત્રની મદદ થી કરવામાં આવતી હોય તે વિતરણ માટે કાર્લ-પિયર્સન ના વિષમતા-આંક ની કિંમત _____ વિસ્તાર માં હોય.

(a) $-1 \leq j \leq 1$ (b) $0 \leq j \leq 1$ (c) $-1 \leq j \leq 0$ (d) $-3 \leq j \leq 3$

(iii) ક્રમ વિષમતા આંક ધરાવતા આવૃત્તિ વિતરણ માટે _____ સત્ય છે.

(a) $\bar{X} < M < Z$ (b) $\bar{X} = M = Z$ (c) $\bar{X} > M > Z$ (d) $M < \bar{X} < Z$

(iv) જો $\bar{X} = 25, Z = 24, S = 10$ તો કાર્લ પિયર્સનનો વિષમતાંક _____ થાય.

(a) 0.1 (b) 0 (c) 0.2 (d) 0.15

(v) જો મધ્યસ્થ = 2, $Q_1 = 1$ અને $Q_3 = 3$ હોય તો બાહ્યલીનો વિષમતાંક _____ થાય.

(a) 1 (b) 0 (iii) 3 (d) 2

P.T.O

Old & New Both
M-958-4

B. A. SEM-I
Statistics Elective-II Paper 101(Paper – 7)
FUNDAMENTAL OF STATISTICS

Time: 3 Hours

Maximum Marks : 70

- Q-1 (A) (i) Write difference between primary data and secondary data. 07
(ii) Explain the methods of collecting primary data. 07

OR

- Q-1 (A) (i) Discuss different types of Classification. 07
(ii) Prepare Frequency distribution: 07

0, 1, 2, 2, 0, 1, 2, 2, 3, 2, 0, 4, 2, 0, 2, 1, 2, 3, 2, 1, 0, 2, 2, 1, 1

- Q-1 (B) Answer the followings (Any 2): 04
1. State types of Classifications.
2. Write any two sources of Secondary data.
3. Write any two sources of Primary data.

- Q-2 (A) (i) Define Mean and find mean of the following observations: 07
15, 17, 19, 21, 25, 26, 27, 18

- (ii) Find Median and D_6 from the following data. 07

Sale (in thousand Rs.)	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60
No. of days	3	6	11	3	2

OR

- Q-2 (A) (i) Following is the data regarding sale of Items and Cost of respective items. Find D_6 and P_{69} . 07

Cost of Item	15	16	17	18	19
No. of item Sold	10	12	15	10	3

- (ii) From following distribution find Mode. 07

Class	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59
Frequency	2	5	10	15	9	9

- Q-2 (B) Answer the followings (Any 2): 04
(i) If $\sum x = 20$, $n=4$ then $\bar{x} =$ _____.
(ii) Find Mode of the following data.
12, 13, 14, 12, 12, 16, 14, 12, 19.

(iii) If $\bar{x} = 20$, Median $M = 21.65$ then find Mode Z .

- Q-3 (A) (i) Define Dispersion and write the merits and demerits of Standard Deviation. 07

- (ii) Find Standard Deviation from the following frequency distribution. 07

Age	20-25	25-30	30-35	35-40	40-45	45-50	50-55
No. of Employees	170	110	80	45	40	30	25

OR

- Q-3 (A) (i) Find Range and Mean Deviation from the following data. 07
58, 39, 22, 11, 44, 28, 49, 55, 41 and 42.

- (ii) Calculate Quartile Deviation from the following data. 07

Item	60	70	80	90	100	110
Frequency	5	6	9	13	8	9

M 958-5

Q-3 (B) Fill in the blanks using appropriate alternative (Any 3)

03

- (i) Mean Deviation is a measure of _____.
(a) Central Tendency (b) Dispersion (c) Correlation (d) None of the above
- (ii) _____ measure of dispersion ensures highest degree of reliability.
(a) Range (b) Mean Deviation (c) Quartile Deviation (d) Standard Deviation
- (iii) The Standard Deviations of Two groups A and B are 12 and 40 respectively, _____ group is more stable.
(a) A (b) B (c) Both (d) None
- (iv) Standard Deviation of 3,3,3,3,3 is _____.
(a) 0 (b) 3 (c) 1 (d) None of the above
- (v) Range of 10, 11, 15, 12 is _____.
(a) 10 (b) 5 (c) 3 (d) 2

Q-4 (A) (i) Explain Skewness and discuss its types in detail.

07

(ii) Find Bowley's coefficient of skewness for the following frequency distribution.

07

Classes	0-10	10-20	20-30	30-40
Freq	1	3	4	2

OR

Q-4 (A) (i) Write a short note on Tests of Skewness and find Bowley's Coefficient of Skewness from the following data.

07

Value	100	200	300	400	500
Frequency	4	5	12	22	17

(ii) Calculate Karl Pearson's coefficient of skewness from the following data.

07

Class	0-50	50-100	100-150	150-200	200-250
Frequency	4	8	16	8	4

Q-4 (B) Fill in the blanks using appropriate alternative. (Any Three)

03

- (i) For a symmetric frequency distribution the co-efficient of Skewness is _____.
(a) -1 (b) +1 (c) 0 (d) 0.5
- (ii) Range of coefficient of skewness for the distribution whose mode is calculated with the formula $Z=3M-2\bar{X}$ can be _____.
(a) $-1 \leq j \leq 1$ (b) $0 \leq j \leq 1$ (c) $-1 \leq j \leq 0$ (d) $-3 \leq j \leq 3$
- (iii) _____ is true for a negatively skewed distribution?
(a) $\bar{X} < M < Z$ (b) $\bar{X} = M = Z$ (c) $\bar{X} > M > Z$ (d) $M < \bar{X} < Z$
- (iv) If $\bar{X} = 25, M = 24, S = 10$ then Karl's Pearson coefficient of skewness is _____.
(a) 0.1 (b) 0 (c) 0.2 (d) 0.15
- (v) If Median = 2, $Q_1 = 1$ and $Q_3 = 3$ respectively then Bowley's Coefficient of skewness is _____.
(a) 1 (b) 0 (iii) 3 (d) 2

~~_____~~

B.A. (Sem.-1) Examination

EC-II 103

Computer Application

March 2019

Time : 2-30 Hours]

[Max. Marks : 70³⁵

- ૧ (a) નીચેની વિગતો સમજાવો. ૭
 serch Engine, webserver, ISP
- (b) વેબ એડ્રેસ એટલે શું ૧
 અથવા
- (a) Network એટલે શું? સમજાવો. Networkની પ્રકારના નામ આપો. ૭
 (b) ઇ-મેલ એડ્રેસ એટલે શું ૧
- ૨ (a) નીચેની વિગતો સમજાવો. ૭
 Web Brouser, Websity
- (b) TCP/IP, SMTP નું પુરૂનામ લખો. ૨
 અથવા
- (a) www ના કોઈપણ ૩ કાર્ય સમજાવો. Facebook એટલે શું ૭
 (b) IIS, HUB શું છે. ૨
- ૩ (a) HTML માં આવતા LIST ના પ્રકાર સમજાવો. ૭
 (b) <SUB>, <SUP> Tag સમજાવો. ૨
 અથવા
- (a) નીચેના ATG ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. ૭
 , <FRAME>, <BLINK>, <BOPY> ૨
 (b) <TR>, <TD> Tag સમજાવો. ૨
- ૪ (a) TABLE TAG સમજાવો. (ઉદાહરણ સાથે) ૭
 (b) <U>, Tag સમજાવો. ૨
 અથવા
- (a) Websitમાં form નો ઉપયોગ શું છે. સમજાવો. Formનું ઉદાહરણઆપો ૭
 (b) <HR>, <PER> Tag સમજાવો. ૨

1103M959-2

- 1 (a) Explain following terms. 9
 serch Engine, webserver, ISP
(b) What is web Address? 9
- OR
- (a) What is Network? Explain list of different types of Network explain Internet. 9
(b) What is E-mail Address. 9
- 2 (a) Explain following terms. 9
 Web Brouser, Websity
(b) Give full name TCP/IP, SMTP 2
- OR
- (a) Explain any 3 Facilitation in www. What is Facebook. 9
(b) What is IIS, HUB 2
- 3 (a) Explain type of List in HIML. 9
(b) Explain <SUB>, <SUP> Tag. 2
- OR
- (a) Explain following Tag. 9
 , <FRAME>, <BLINK>, <BOPY> 2
(b) Explain <TR>, <TD> Tag. 2
- 4 (a) Explain TABLE TAG with Example. 9
(b) Explain <U>, Tag 2
- OR
- (a) What is the use. of from in Websit? Explain and give a example. 9
(b) Explain <HR>, <PER> Tag. 2
-

B.A. (Sem.-1) Examination
Elective-2 103 (NSS)
National Service Scheme

Time : 2-30 Hours]

March 2019

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ (અ) રાષ્ટ્રીય સેવા યોજનાનાં ઉદ્ભવનો ઇતિહાસ ચર્ચો. ૧૪
અથવા
- (અ) રાષ્ટ્રીય સેવા યોજનાનાં સિદ્ધાંત વાક્ય (Motto) અને બિલ્લા (Badge) વિશે સમજૂતી આપો. ૪
(બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ આપો.
- (૧) રાષ્ટ્રીય સેવા યોજનાનું પ્રતિક કયાંથી લેવામાં આવ્યું?
(અ) કોણાર્કના સૂર્યમંદિર (બ) અશોક ચક્ર (ક) ચક્રબો
- (૨) રાષ્ટ્રીય સેવા યોજનાનાં બિલ્લામાં કેટલા આરા છે?
(અ) આઠ (બ) છ (ક) બાર
- (૩) રાષ્ટ્રીય સેવા યોજનાનું સિદ્ધાંત વાક્ય કયું છે?
(અ) Not me but you (બ) Each for all & all for each (ક) Self Evaluation.
- (૪) રાષ્ટ્રીય સેવા યોજનાનો પ્રારંભ કયારે થયો?
(અ) ૨૪ સપ્ટેમ્બર ૧૯૬૯ (બ) ૨૨ સપ્ટેમ્બર ૧૯૬૮ (ક) ૨ ઓક્ટોબર ૧૯૬૯
- ૨ (અ) રાષ્ટ્રીય સેવા યોજનાનું વ્યવસ્થાતંત્ર સમજાવો. ૧૪
અથવા
- (અ) ખાસ શિબિરનો અર્થ આપી, તેની પ્રવૃત્તિઓ સંક્ષિપ્તમાં ચર્ચો.
(બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ આપો. ૪
- (૧) કોલેજ કક્ષાએ રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના એકમનું સંચાલન કોણ કરે છે?
(અ) પ્રોગ્રામ ઓફિસર (બ) કોર્ડિનેટર (ક) આચાર્યશ્રી
- (૨) વર્તમાનમાં વાર્ષિક શિબિરમાં પ્રવૃત્તિનો સમયગાળો કેટલા દિવસનો છે?
(અ) ૯ (બ) ૭ (ક) ૧૦
- (૩) પ્રોગ્રામ ઓફિસરને (TOT) તાલીમ આપવાનું સ્થળ ગુજરાતમાં કયાં આવેલું છે?
(અ) ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ (બ) ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
(ક) એમ.એસ. યુનિવર્સિટી, વડોદરા
- (૪) રાજ્ય કક્ષાએ રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના માટેનું વહીવટી વડું મથક કયાં આવેલું છે?
(અ) રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના સેલ, ગાંધીનગર (બ) રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના સેલ, દિલ્હી
(ક) પ્રાદેશિક કચેરી, અમદાવાદ.
- ૩ (અ) રાષ્ટ્રીય સેવા યોજનામાં દત્તક પ્રવૃત્તિનાં ઉદ્દેશો ચર્ચો. ૧૪
અથવા
- (અ) રાષ્ટ્રીય સેવા યોજનામાં દત્તક કાર્યક્રમનાં કાર્યો ચર્ચો.
(બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ આપો. ૩
- (૧) કોઈ એક ચોક્કસ ગામડું કે સ્લમ વિસ્તાર પસંદ કરીને સર્વાંગી વિકાસ હાથ ધરવામાં આવે તેને કયો કાર્યક્રમ કહેવાય?
(અ) દત્તક (બ) સરકારી (ક) બિનસરકારી
- (૨) દત્તક ગામનો ખ્યાલ કયા પરિશિષ્ટમાં છે?
(અ) રાષ્ટ્રીય સેવા યોજના સંહિતા (બ) સર્વેક્ષણલેખ (ક) માહિતી કેન્દ્ર

1203M960-2

- (૩) દત્તક ગામની પ્રવૃત્તિમાં નીચેનામાંથી કોનો સહકાર લેવો જોઈએ?
(અ) જિલ્લા-તાલુકા પંચાયત (બ) શિક્ષણ વિભાગ
(ક) મહેસૂલ કેન્દ્ર

૪ (અ) ભારત સરકારની યુવા-રોજગારની બે યોજનાઓ વિશે સમજાવો.

૧૪

અથવા

(અ) સ્વયંસેવક તરીકે સામાજિક નેતૃત્વના ગુણો ચર્ચો.

(બ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ આપો.

૩

(૧) સ્વયંસેવકે સામાજિક સેવા માટે એક વર્ષમાં કેટલા કલાક કામ કરવું આવશ્યક છે?

(અ) ૧૨૦ (બ) ૨૪૦ (ક) ૨૦૦

(૨) મતદાન માટે કેટલાં વર્ષની ઉંમરે મતદાર તરીકે નામ નોંધાવી શકાશે?

(અ) ૧૬ (બ) ૧૮ (ક) ૧૭

(૩) સ્વયંસેવક માટે શ્રેષ્ઠ એવોર્ડ કયો છે?

(અ) ઈન્દિરાગાંધી એવોર્ડ (બ) રાજ્ય કક્ષાનો એવોર્ડ (ક) યુનિવર્સિટીનો એવોર્ડ

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to right indicates full marks.

1 (a) Discuss the historical origin of National Service Scheme.

14

OR

(a) Explain the Motto and Badge of National Service Scheme.

(b) Select an appropriate alternative as answer for the following questions.

4

(1) From where the symbol of National Service Scheme is taken?

(a) Konark's sun temple (b) Ashok chakra (c) Charkho

(2) How many axle are there in the badge of NSS?

(a) Eight (b) Six (c) Twelve

(3) What the Motto of National Service Scheme?

(a) Each for all & all for each (b) Not me but you (c) Self Evaluation

(4) When did National Service Scheme started?

(a) September 24, 1969 (b) September 22, 1969 (c) December 2, 1969.

2 (a) Explain the administrative structure of National Service Scheme.

14

OR

(a) By giving the menaning of special camp. Discuss in short out the activities?

(b) Select an appropriate alternative as answer for the following questions.

4

(1) Who coordiantes the activities of National Service Scheme at college level?

(a) Programme Officer (b) Co-odinaters (c) Principles.

(2) At present what is the time duration for special camp?

(a) 10 days (b) 7 days (c) 9 days

(3) Where the traning centre for the program officer is located?

(a) Gujarat Vidhyapith, Ahmedabad (b) Guajrat University, Ahmedabad

(c) M.S. University, Vadodara.

1203M960-3

- (4) Which is the head quate for state National Service Scheme?
(a) National Service Scheme Cell, Gandhinagar
(b) National Service Scheme Cell, Vadodara (c) Regional Office, Ahmedabad.

3 (a) Discuss the objective for adoption activity of National Service Scheme. 14

OR

- (a) Discuss the addoption program activitiy of National Service Scheme.
(b) Select an appropriate alternative as answer for the following questions. 3
- (1) What we called a process of deciding a village or a slum area for the overall development?
(a) Adoption (b) Government (c) Non-Government.
- (2) In which agenda the concept of adoption of Village is included?
(a) National Service Scheme (b) Survey (c) Information Center
- (3) Which one of the following give co-operation for the activities at adopted village.
(a) Education development (b) District/Taluka Panchayat
(c) Revenue department.

4 (a) Explain any two youth employment "Yogana" implemented by Indian Government. 14

OR

- (a) Discuss Social Recognition of youth through National Service Scheme.
(b) Select an appropriate alternative as answer for the following questions. 3
- (1) How many hours volunter of NSS require to work for social services?
(a) 120 (b) 240 (c) 200
- (2) What is the age for gefting voting right for the youth?
(a) 16 (b) 18 (c) 21
- (3) Which award is considered as the best awared for the NSS volunter?
(a) Indira Gandhi award (b) State award
(c) Unveristy award.
-

